

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

17'nci Birleşim 18 Kasım 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	733
II.- GELEN KÂĞITLAR	739
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	740
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>740:745</i>
1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, yargı üzerindeki siyasi baskılara ilişkin gündem dışı konuşması	740:741
2.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	742:743
3.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, pandemi döneminde Bartın ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	743:745

IV.- AÇIKLAMALAR

745, 746, 770, 771, 779,
786, 789, 807, 810, 817,
840

- 1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, daha önce varılan mutabakatla siyasi parti gruplarının haftalık gündem dışı konuşmalarının düzenlendiğine, birleşimi yöneten her Başkan Vekilinin kendi parametrelerine göre gündem dışı söz vermesinin tartışma konusu olacağına ilişkin açıklaması 745
- 2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geri çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 746
- 3.- Düzcü Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, başta fındık üreticileri olmak üzere tüm çiftçilerin Hükûmetten beklentisinin tarım kredilerinin hasat dönemlerine göre üç yıla yayılarak yapılandırılması olduğuna ilişkin açıklaması 746
- 4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Karabağ'daki Ermeni işgalinin sonlandırılmasından dolayı Azerbaycan ordusu ve Başkomutanı Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'i tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 746:747
- 5.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Cumhuriyet Halk Partisinin yüz yıldır hiçbir tehdide boyun eğmediğine, demokrasiyi ve hukuku yeniden hâkim kılacaklarına ilişkin açıklaması 747
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Karabağ tezkeresinin kabulüne Azerbaycan halkının gösterdiği sevincin asker gönderme kararının doğru bir karar olduğunun göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması 747
- 7.- Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Aksaray ili Sultanhanı ilçesine ikinci organize sanayi bölgesi talep ettiğine ilişkin açıklaması 747:748
- 8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Uzel Makine işçilerinin haklarının verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 748
- 9.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Hakkâri ilinde şehit olan Osmaniye ili Düziçi ilçesi nüfusuna kayıtlı Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 748
- 10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 37'nci kuruluş yıl dönümünü tebrik ettiğine, kapalı Maraş bölgesinin açılmasının bir mirasa sahip çıktığını gösterdiğine ilişkin açıklaması 748:749
- 11.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, devletin Gökçeada'yla daha fazla ilgilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 749
- 12.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüyle birlikte Ankara ili Güdül, Ayaş, Beypazarı ve Nallıhan ilçelerini içine alan tarihi İpek Yolu güzergâhında turizme yönelik planlamalarının sürdüğüne ilişkin açıklaması 749
- 13.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ve Kudüs sevdalılarına Filistin davasına sahip çıktıkları için teşekkür ettiğine, Filistin devletinin bağımsızlık yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması 749:750

- 14.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, SMA hastalığıyla etkin bir mücadelenin şart olduğuna ilişkin açıklaması 750
- 15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, zor geçecek bir kışa hazırlanırken yetersiz olan önlemlerin ve devletçe sağlanacak desteklerin ivedilikle artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 750
- 16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ili Orhangazi ilçesi Fındıklı Mahallesi'nde eski bir maden ocağı çukurunun ikinci sınıf endüstriyel atık düzenli depolama tesisine dönüştürülmek istendiğine, Orhangazililerin ise buna karşı çıktığına ilişkin açıklaması 750:751
- 17.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 14 Kasım 1944 tarihinde Ahıska Türklerine karşı işlenmiş insanlık suçunun faillerini unutmayacaklarına ilişkin açıklaması 751
- 18.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Batı uygarlığının insanlığın kanı, teri ve gözyaşı üzerine kurulup yükseldiğine ilişkin açıklaması 751
- 19.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 18 Kasım 2017 tarihinde vefat eden millî sporcu Naim Süleymanoğlu'na, 19 Kasım 1979 tarihinde vefat eden gazeteci yazar İlhan Darendelioğlu'na, 14 Kasım 2020 günü vefat eden 23'üncü Dönem İstanbul Milletvekili Mithat Melen'e, Ruhi Kılıçkırın'dan Fırat Yılmaz Çakıroğlu'na kadar vefat eden tüm ülkücülere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 751:752
- 20.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, 15 Kasım Filistin devletinin bağımsızlık gününü en kalbî duygularla kutladığına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde her zaman Filistin'in haklı davasını savunmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması 752
- 21.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Kayseri ili Develi, Pınarbaşı, Yahyalı, Tomarza ilçelerinde kendi imkânlarıyla Zamantı Irmağı'ndan tarlalarını sulayan çiftçilere kesilen cezaların silinmesi ve bu tür sulamaların ücretsiz olması gerektiğine ilişkin açıklaması 752
- 22.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde şehit olan Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz'a Allah'tan rahmet dilediğine, şehitlere olan borcun gelecek nesillere büyük ve güçlü bir ülke bırakmak için çalışılarak ödenebileceğine ilişkin açıklaması 753
- 23.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, diyaliz teknikerlerinin, veteriner hekimlerin, öğretmenlerin, sağlıkçıların atama beklediğine, işçi statüsündeki üniversite mezunu işçilerin statü değişikliği istediğine, geçici orman işçilerinin kadro beklediğine, çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Krediyeye olan borçlarını ödeyemez hâle geldiğine ilişkin açıklaması 753
- 24.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, millî halterci Naim Süleymanoğlu'nu vefatının 3'üncü yıl dönümünde rahmetle andığına, güvenlik korucularının sosyal ve özlük hakları ile çalışma koşullarının düzenlenmesini beklediklerine ilişkin açıklaması 753:754

- 25.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, psikoteknik raporun devlet hastanelerinde ücretsiz verilmesi ve psikoteknik raporlarının iki ya da üç yılda bir yenilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 754
- 26.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Antakya ilçesine bağlı mahallelerde halkın altyapı problemlerinin çözümünü istediğine, başka bir taleplerinin de okul, gölet ve sulama kanallarının hizmete sunulması olduğuna ilişkin açıklaması 754
- 27.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, ülkenin terörle mücadele operasyonlarını rahatça yapabilmesini, sınır dışı harekâtları yürütebilmesini savunma sanayisinde elde edilen ilerlemeye borçlu olduğuna, huzurun teröre galip geldiği bir ülke için durmadan çalışmaya söz verdiklerine ilişkin açıklaması 755
- 28.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi başta olmak üzere hayata geçirdikleri reformlarla demokrasiyi tahkim ettiklerine, AK PARTİ'nin 2023 hedefleri, 2053 ve 2071 vizyonlarıyla ülkenin istikbaline talip olduğuna ilişkin açıklaması 755
- 29.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın vefatının 2'nci yıl dönümünde kendisini rahmetle andığına ve mücadelesini yaptığı her konuda aynı kararlılıkla mücadele edeceğine, Saros Körfezi'ni yok ettirmeyeceklerine, Keşan-Enez yolunu en güzel biçimiyle CHP iktidarında yapacaklarına ilişkin açıklaması 755:756
- 30.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, 2017 yılında Nevruz olayları sırasında hayatını kaybeden Kemal Kurkut'la ilgili davada sanık polisin beraat ettiğine, olayların fotoğraflarını çeken gazetecinin ise yirmi yıl hapis istemiyle yargılandığına ilişkin açıklaması 756
- 31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, ölümünün 1'inci yıl dönümünde gazeteci yazar Ömer Lütfi Mete'yi ve ölümünün 3'üncü yıl dönümünde millî halterci Naim Süleymanoğlu'nu rahmetle andığına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan yeni kısıtlamaların tam anlaşılmadığına, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Pompeo'nun birkaç ülkeyi kapsayan ziyaretler çerçevesinde Türkiye'ye geldiğine ancak devlet yetkilileriyle görüşmeyerek Fener Rum Patriği Batholomeos'la görüştüğüne, iktidarın bu konuda neden sesiz olduğuna, Kocaeli ili Karamürsel ilçesi Kızderbent Mahallesi Kocatepe ve Aktoprak mevkisinde Devlet Su İşleri tarafından taş ocağı açılmak istendiğine, yetkilileri yörede yaşayan insanların sesini duymaya çağırdığına, hâlâ bitirilemeyen Bilecik-Yenişehir kara yolu için yapılan kamulaştırmaların bedellerinin ödenerek vatandaşın mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 756:758

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Azerbaycan'ın 10 Kasım 2020 tarihinde Ermenistan karşısında önemli bir zafer kazandığına, bundan sonra yapılması gerekenin zaferin kazanımlarının korunması olduğuna, Mustafa Kemal Atatürk'ün "Türk kapısı" dediği Nahçıvan ile Azerbaycan arasındaki engellerin kaldırılması gerektiğine, Ermenistan'ın işlediği savaş suçları nedeniyle uluslararası mahkemelerde hesap vermesi gerektiğine, 17 Kasım 2020 tarihinde Mecliste kabul edilen tezkerenin "iki devlet, tek millet" şiarının stratejik akla dönüştüğünün ispatı olduğuna, azatlık yolunda şehit olan Azerbaycanlı kardeşlerine Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 759

33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Covid-19 pandemisiyle ilgili genel görüşme önergelerinin görüşülmesinin iktidar oylarıyla reddedildiği gün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yeni tedbir paketi açıklandığına, pandemi sürecinin iyi yönetilebilmesi için Meclisin devreye girmesi gerektiğine, bu kısıtlamalardan etkilenecek emekçilerin nasıl geçineceklerinin muamma olduğuna, ilk kısıtlama döneminde vatandaşın kredi çekerek hayata tutunabildiğine, partilerine yönelik sindirme politikalarının sürdüğüne, Cizre Belediye Eş Başkanı Berivan Kutlu hakkında 50 farklı soruşturma başlatıldığına, Cizre'de evlere telefon edilerek çeşitli sorular sorulmak üzere İçişleri Bakanlığı bünyesinde bir birimin kurulup kurulmadığını öğrenmek istediğine, bu tür baskıların HDP'nin üye ve yöneticilerini mücadeleden vazgeçiremeyeceğine, 2020 yılının ilk on ayında 1.736 işçinin çalışırken hayatını kaybettiğine, Covid-19'un sağlık emekçileri için meslek hastalığı diğer iş kolları için iş kazası olarak tanınması gerektiğine ilişkin açıklaması 760:762

34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, vefatının 3'üncü yıl dönümünde millî halterci Naim Süleymanoğlu'na ve vefatının 2'nci yıl dönümünde Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, pandemi sürecinin başından beri Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'yı desteklediklerine, Hükümetin sağlık tedbirleri konusunda bir kafa karışıklığı içinde olduğunu gördüklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı tedbirler dışında bir önerileri olduysa bunu kamuoyuyla paylaşmaları için Bilim Kurulu üyelerine seslendiğine ilişkin açıklaması 762:764

35.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu'nu vefatının 3'üncü yılında rahmet ve minnetle andığına ilişkin açıklaması 764

36.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 770

37.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 771

- 38.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, Ankara-Niğde Otoyolu'nun kalan kısmının ne zaman tamamlanacağına, Niğde-Çiftlik arasındaki Keten Çimen yolunun ne zaman biteceğine, ihalesi iptal edilen Nevşehir-Niğde bölünmüş yolunun bir an önce yapılmasını belediklerine ilişkin açıklaması 771:772
- 39.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, en yakın zamanda çiftçi borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili düzenlemenin bir torba kanun içerisine konulmasını istediklerine ilişkin açıklaması 772
- 40.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde DİSK LASTİK-İŞ'e üye 17 işçiyi ücretsiz izne çıkaran Gates Hortum Sanayi fabrikasına İŞKUR'dan 120 işçi aldığına, sendikalı olmanın işten atılma gerekçesi olduğuna ilişkin açıklaması 772
- 41.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, grip aşısında kriz yaşandığı ve birçok vatandaşın grip aşısı yaptıramadığı bir süreçte corona aşısının da aynı akıbete uğramaması için Sağlık Bakanlığını ciddiyete davet ettiğine ve aşının ülkeye getirilmesi konusunda adım atılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 772:773
- 42.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, 14 Kasım 1920 Iğdır ilinin düşman işgalinden kurtuluşuna, 14 Kasım 1944 tarihinde Ahıska Türklerinin Orta Asya'ya sürgünleri sırasında hayatını kaybedenleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması 773
- 43.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, vefatının 3'üncü yıl dönümünde Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu'nu rahmetle andığına ilişkin açıklaması 773
- 44.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ili Efeler ilçesinde bir jeotermal santralin ağır metal içeren yer altı suyunu yasa dışı döşediği borularla Emirdoğan Çayı'na boşalttığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığını denetime ve yaptırım uygulamaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 773
- 45.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 779
- 46.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 780
- 47.- Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 780
- 48.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 786
- 49.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 789
- 50.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, kadın cinayetlerinin artmaya ve kadın katillerinin korunmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması 807
- 51.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, ekonomik krizin derinleştiği bugünlerde çiftçilerin borçlarının da yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 807:808

52.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, üniversitelere yurt dışındaki üniversitelerden usulsüz yatay geçişler yapıldığı iddialarına ilişkin açıklaması	808
53.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Atlasglobal Havayollarında çalışan ve işten atılan işçilerin eylem yaptığına, Atlasglobal işçilerinin yalnız olmadığına ilişkin açıklaması	808
54.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Hükûmetin yeni kapanma kararları aldığına, kapatılan iş yerlerine ve bu iş yerlerinde çalışanlara destek olunması için AKP'ye seslendiğine ilişkin açıklaması	808:809
55.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, hiçbir tehdidin CHP Genel Başkanını, CHP'nin herhangi bir bireyini korkutamayacağına ilişkin açıklaması	809
56.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhuriyet Halk Partisinin gelen kanun tekliflerinin milletin ve devletin menfaatine uygun olup olmadığına baktığına, 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bazı maddelerinin birkaç holdinge imkân sağlama maddesi olduğuna, bunlara rızaları olmadıklarına, İç Tüzük'ten kaynaklanan haklarını kullanmak istemediklerine, grup başkan vekillerinin yaptıkları görüşmede yol alındığını umduğuna ilişkin açıklaması	810:811
57.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	811:812
58.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde verilen önergeye ilişkin konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	817:818
59.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	818
60.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	819
61.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Üniversitesi çevresindeki dükkanları kapatılan esnafa acil destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	840

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

745

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde teamüller üzerinden çalışmalarını yürüyeceğine, yoksa aksaklıklar olacağına ilişkin konuşması

745

VI.- ÖNERİLER

764, 771, 774, 781, 786,
789, 794

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

764:770, 771, 774:779,
781:783, 786:788,
789:792, 794

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 18/11/2020 tarihinde Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 milletvekili tarafından KYK öğrenim kredisi alanların yaşadıkları sorunları incelemek, gerekli önlemleri almak ve çözüm önerilerini sunmak amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

764:770, 771

2.- HDP Grubunun, 18/11/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından AYM ve AİHM kararlarının uygulanmamasının yaratacağı mağduriyet ve zararlarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

774:779, 781

3.- CHP Grubunun, 13/11/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından ciddi bir ekonomik buhranın yaşandığı ve acı reçetenin gündeme getirildiği dönemde, ülke kaynaklarını yutan kamuda israfın boyutlarının araştırılması ve israfın önlenerek kamu kaynaklarının verimli ve halk için kullanılmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

781:783, 786:788,

789:792, 794

783, 792

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın CHP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

783:785

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki CHP'ye ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

785:786

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP'ye ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

792:794

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

795, 809, 812, 819, 841

A) KANUN TEKLİFLERİ

795:807, 809:810,

812:816, 819:840, 841

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238)

795:807, 809:810,

812:816, 819:840, 841

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

842

1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir partinin ilçe kadın kolları başkanlık seçimi için bir kamu binasının tahsis edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/35811)

842:843

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak beş oturum yaptı.

İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu, Karabağ'a,

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, atama bekleyen öğretmen adaylarına,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız, kırsal kalkınmaya,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde atama bekleyen öğretmen adaylarının bu beklentilerinin karşılanması gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, 17 Kasım Azerbaycan'ın Millî Diriliş Günü'nü kutladığına,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, pandemi nedeniyle uygulanan uzaktan eğitim sisteminde öğrencilerin yaşadığı sorunlara,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Çanakkale ili Gökçeada ilçesindeki devlet hastanesinin eksiklerinin tamamlanması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, İçişleri Bakanlığı talimatıyla İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında soruşturma açıldığına,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, Gaziantep ili Oğuzeli ilçesi ile İslahiye ilçesi Altınüzüm, Boğaziçi ve Yeşilyurt beldelerinde üzüm üreticilerinin yaşadığı sorunlara,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Çelikhan-Adıyaman yolunun yapılarak Çelikhanlıların çektiği çilenin sonlandırması için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına ve Karayolları Genel Müdürlüğüne çağrıda bulunduğu,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, pandemi sürecinden en çok etkilenen sektörlerden kahveci ve lokantacı esnafının mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 37'nci kuruluş yıl dönümünü kutladığına, Kıbrıs'ta tek çözümün eşitlik temelinde bağımsız iki ayrı devletli çözüm olduğuna,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, yoksulluğu yenmenin, işsizliği bitirmenin yolunun sosyal devleti yeniden inşa etmek olduğuna ve bunun ilk adımının da kamu yararını gözeten halk bütçesi olduğuna,

Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca, Denizli ili Çardak Organize Sanayi Bölgesi'nin beşinci derece ve üzeri teşvik bölgeleri kapsamına alınmasını talep ettiklerine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, "İki devlet bir millet" şuuruyla "Karabağ Azerbaycan'ındır." diyebilenleri selamladığına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, pandemiden dolayı durdurulan Adana-Mersin tren seferlerinin ivedi olarak başlatılmasını Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'ndan talep ettiklerine,

İstanbul Milletvekili Zeynel Özen, yargının içine düşürüldüğü durumu kınadığına,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, yıllık mezun sayısı on binleri geçen veteriner hekim, ziraat mühendisi, gıda mühendisi ve su ürünleri mühendisi olan gençlerin atamalarının ne zaman yapılacağına,

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel, Sağlık Bakanlığının açıkladığı salgın verilerinin her geçen gün güvenilirliğini kaybettiğine ve sürecin şeffaf yürütülmemesinin salgınla mücadeleyi zorlaştırdığına,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar Arkeoloji Müzesinin satılık olup olmadığını, satış ilanını TOKİ'nin mi verdiğini  renmek istediğine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, 2017 yılı Nevruz olaylarında öldürülen Kemal Kurkut'la ilgili davada sanık polisin beraat ettirildiğine, olayların fotoğraflarını çeken gazeteci Abdurrahman Gök' n ise yirmi yıl hapis istemiyle yargılandığına,

İzmir Milletvekili Bedri Serter, AFAD tarafından İzmir Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerine depreme ve deprem bölgesinde yaşananlara ilişkin valilik dışındaki kişilerin açıklama yapmasına kısıtlama getirildiğini belirten bir yazı gönderildiğine,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Covid-19 tedavi sürecinde immün plazmanın önemine ve kriterlere sahip bağışçıların plazma merkezlerinde kan bağışında bulunmaları gerektiğine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, İzmir ilindeki depremde Aydın ilinde hasar gören okullarda g clendirme çalışmalarının başlayıp başlamadığını, yıkım kararı verilen 15 okul için yıkım kararının gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini, bu okulların  ğrencilerinin eğitimlerine devam etmeleri için nasıl bir yöntem izleneceğini  renmek istediğine,

Konya Milletvekili Orhan Erdem, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 37'nci kuruluş yıl dönümünü kutladığına, Kıbrıs T rk 'n n özgürlük mücadelesi lideri Doktor Fazıl K c k, Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş ve Şehitleri rahmetle andığına,

Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya, adalet reformuyla öncelikte seçilmişlerin yerine atanan kayyumların görevlerine son verilmesi ve seçilmişlerin cezaevinden tahliye edilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, 17 Kasım Dünya Akciğer Kanseri Günü ve 18 Kasım'a denk gelen Dünya KOAH Günü'ne milletin dikkatini çekmek istediğine, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'nı kutladığına,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Hakkâri ilinde terör örgütünün gerçekleştirdiği saldırıda Şehit olan Piyade Uzman  avuş Abdurrahman Topuksuz ile Habur  ayı'na düşen ve kaldırıldığı hastanede Şehit olan Piyade Teğmen Burhan Sönmez'e Allah'tan rahmet dilediğine,

Bursa Milletvekili Atilla  d n , Karabağ'ın Kelbecer bölgesinden ayrılan Ermenilerin insanlığa yakışmayan eylemlerini kınadığına,

Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender A anal, Ahıska Türklerinin sürgün edilişinin 76'ncı yıl dönümünde sürgün sırasında hayatını kaybedenleri rahmetle andığına,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, aşı bulundu diye rehavete kapılmadan maske ve sosyal mesafe kurallarına mutlaka uyulması gerektiğine, vaka sayısının artmasının hastanelerin ve sağlık personelinin yükünü artıracığına,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, Şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kapalı Maraş bölgesini açma kararında Türkiye olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle beraber hareket edeceklerini teyit ettiğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Hakkâri ilinde  ukurca-Irak sınır hattındaki operasyonda Şehit olan Piyade Uzman  avuş Abdurrahman Topuksuz ile Habur  ayı'na düşen ve kaldırıldığı hastanede Şehit olan Piyade Teğmen Burhan Sönmez'e Allah'tan rahmet dilediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 37'nci kuruluş yıl dönümünü kutladığına, yetmiş altı yıl önce sürgün edilen 86 bin Ahıska Türkünün önünde saygıyla eğildiğine, Azerbaycan halkının 17 Kasım Millî Diriliş Günü'nü kutladığına, Hakk rililerin Y ksekoa ilçesinden İran'a açılan Esendere Sınır Kapısı ve  ukurca ilçesinden Irak'a açılan  z ml  Gümrük Kapısı'nın ticarete açılmasını beklediklerine, Hakkâri ilinde hastanelerde yeterli doktor bulunmadığından hastaların Van iline sevk edilmesinin özellikle ağır hastalar için olumsuz bir durum yarattığına,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, Covid-19 salgınında vatandaşların Bilim Kurulunun tavsiyelerini dikkate almaları gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istediğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde terör örgütü tarafından gerçekleştirilen saldırıda şehit olan Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz ile Habur Çayı'na düşen ve kaldırıldığı hastanede şehit olan Piyade Teğmen Burhan Sönmez'e, 7 Kasım 2020'de hayatını kaybeden İbrahim Metin'e, 14 Kasım 2020'de hayatını kaybeden gazeteci Ahmet Kekeç'e ve 23'üncü Dönem İstanbul Milletvekili Mithat Melen'e Allah'tan rahmet dilediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 37'nci kuruluş yıl dönümünü kutladığına, Kıbrıs Türklüğünün bağımsızlık mücadelesine ömrünü vakfetmiş Doktor Fazıl Küçük ve Rauf Denктаş ile tüm dava şehitlerini minnetle andığına, 14 Kasım 1944 Ahıska Türklerinin sürgününün 76'ncı yıl dönümüne,

Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devletinin kuruluş yıl dönümünü kutladığına, Kuzey Kıbrıs'ın devlet olmasında büyük emeği olan Bülent Ecevit ve Necmettin Erbakan'ı minnetle andığına, pandemi sürecinde Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın mücadelesini desteklediğine, Ordu ilinin şehir hastanesine kavuşmasını dilediğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına olan borçlarının bir an evvel yapılandırılarak çiftçinin nefes almasının sağlanması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Diyarbakır ilinde 2017 yılında Nevruz olayları sırasında öldürülen Kemal Kurkut'la ilgili davada sanık polisin beraatiyle cezasızlık politikasına bir örnek daha eklendiğine, Kemal Kurkut'u rahmetle andıklarına, bu olayın hesabını hukuk yoluyla soracaklarına söz verdiklerine, 9 Kasım 2020'de tutuklanan Halkların Demokratik Partisi Osmaniye İl Eş Başkanı Ali Coşkun'un oğlunun cenazesine katılma talebinin Coronavirus gerekçe gösterilerek reddedildiğine, pandemi sürecinde 63'ü hekim toplam 153 sağlık çalışanının hayatını kaybettiğine, Dicle Üniversitesi Hastanesi ile Ankara Üniversitesi Cebeci Araştırma ve Uygulama Hastanesi Başhekimliklerince PCR testi pozitif çıkan çalışanların test yapıldıktan on gün sonra maskeyle çalışmaya devam edebilecekleri yönünde genelge yayımlandığına, Soma madencilerinin Hükümet ve kurum yöneticileriyle görüşmeleri sonrasında taleplerinin 15 Ocak 2021 tarihine kadar yerine getirilmesi konusunda söz verildiğini açıkladıklarına, verilen sözlerin takipçisi olacaklarını kamuoyuna duyurduklarına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde şehit edilen Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz ve Şırnak ili Silopi ilçesinde şehit olan Piyade Teğmen Burhan Sönmez'e Allah'tan rahmet dilediğine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin şehitlerimize sadece taziye dileme yeri olmaması gerektiğine, vefat eden 15'inci ve 16'ncı Dönem Milletvekili Ali Nejat Ölçen'in ailesine ve Cumhuriyet Halk Partisine başsağlığı dilediğine, vefat eden 23'üncü Dönem İstanbul Milletvekili Mithat Melen'in ailesi ve Milliyetçi Hareket partisi camiasına başsağlığı dilediklerine, 17 Kasım 1967 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin on sekiz saatlik kapalı oturumda Kıbrıs'taki gelişmeleri görüştüğüne, AK PARTİ hükümetlerinin Meclise on sekiz yılda on sekiz saat bilgi vermediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'nı kutladığına, Kıbrıs Türkü'nün özgürlüğü için hayatını veren sivil, asker herkesi rahmetle andığına, Kıbrıs Türkü'nün özgürlüğünü sağlayan Bülent Ecevit'i ve Necmettin Erbakan'ı rahmetle andığına, Azerbaycan'da 17 Kasım 1988'de başlayan ve on sekiz gün süren miting yıl dönümüne, İçişleri Bakanlığının emriyle hakkında soruşturma açılmasının ne İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nu ne de Cumhuriyet Halk Partisini doğruları söylemekten geri durduramayacağına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, bu hafta Azerbaycan'a asker gönderilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresinin görüşüleceğine, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde teröristlerce şehit edilen

Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz ve Şırnak ili Silopi ilçesinde şehit olan Piyade Teğmen Burhan Sönmez'e Allah'tan rahmet dilediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 37'nci yılını kutlarken Kıbrıs Türkü'nün özgürlük mücadelesinin lideri Doktor Fazıl Küçük ve Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ı ve şehitleri minnetle yâd ettiklerine, 17 Kasım Azerbaycan Millî Diriliş Günü'nü kutladığına, 14 Kasım 1944 tarihinde sürgün edilen Ahıska Türklerinin bu özel günlerini hatırlatmak istediğine, 15 Kasım Filistin'in Bağımsızlık Günü'nü tebrik ettiğine, 14 Kasım 2020'de hayatını kaybeden 23'üncü Dönem İstanbul Milletvekili Mithat Melen'e ve gazeteci Ahmet Kekeç'e Allah'tan rahmet dilediğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, bir taraftan IBAN numarasıyla vatandaşın para istenirken diğer taraftan Kıbrıs'a 7 uçakla gidilmesinin vatandaşın yüreğini kanattığına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Engin Altay ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 37'nci maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 69'uncu maddesi kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2019 yılı harcamalarına dair dış denetim raporları ve inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 37'nci maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 69'uncu maddesi kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2019 yılı harcamalarına dair dış denetim raporları ve inceleme sonuçları hakkında tezkeresine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Ermenistan'ın Azerbaycan'a Saldırmasıyla Başlayan Gerilim ve Çatışma Sürecinde Yaşanan Hak İhlalleri ve Türkiye'deki Ermeni Vatandaşlarımızın Durumu Alt Komisyonunun 13-18 Kasım 2020 tarihleri arasında Azerbaycan'ı ziyaret etmesine ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ PARTİ Grubunun, 22/7/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu ve 20 milletvekili tarafından, Kanal İstanbul Projesi'nin tüm yönleriyle araştırılarak olası olumsuz etkilerinin önüne geçilebilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3179) Meclis Araştırması Önergesi'nin

HDP Grubunun, 17/11/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen pandemi sürecinde sağlık sisteminin içinde bulunduğu mevcut sorunlara çözüm üretilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin (9807 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler" kısmında yer alan, yargı bağımsızlığını etkileyen durumların incelenerek bağımsız ve tarafsız yargılamanın sağlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2028) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Kasım 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun 17/11/2020 Salı günü birleşiminde 16/11/2020 tarih ve (3/1394) esas sayılı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin okunarak görüşmelerinin aynı birleşimde yapılması ve Genel Kurulun bu birleşimde 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşimde 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 19 Kasım 2020 Perşembe günü birleşiminde 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, İstanbul Milletvekili Engin Altay ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Cumhurbaşkanlığının, Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması Hükümlerinden Kaynaklanan Taahhütlerimizi Yerine Getirmek, Ateşkesin Tesisi, İhlallerin Önlenmesi, Bölgede Barış ve İstikrarın Sağlanması Amacıyla Türkiye'nin Yüksek Menfaatlerini Etkili Şekilde Korumak ve Kollamak Üzere, Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ortak Merkezin Görevlerinin İfası Yönünde Hareket Etmek Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Bir Yıl Süreyle İzin Verilmesine İlişkin Tezkeresi (3/1394) Genel Kurulun bilgisine sunularak, yapılan görüşmelerinden sonra kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, adı suç örgütü yönetmekle anılan bir zatın kamuoyuna açık bir mektupla CHP Genel Başkanını tehdit ettiğine, Cumhuriyet Halk Partisinin kabadayılara pabuç bırakacak bir parti olmadığına,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın (3/1394) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan, Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 37'nci maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 69'uncu maddesi kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2019 yılı harcamaları hakkındaki dış denetim raporlarına ve inceleme sonuçlarına dair sorusuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, (2/1553) esas numaralı 2019 Yılı'nın "Samsun Yılı" İlan Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Nevzat Şatroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 238) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 18 Kasım 2020 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 23.39'da son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 30****18 Kasım 2020 Çarşamba****Milletvekili Teklifi**

1.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; 15/5/1959 Tarihli ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3200) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.11.2020)

18 Kasım 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17'nci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, yargı üzerindeki siyasi baskılar hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'na aittir.

Buyurunuz Sayın Yeneroğlu.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, yargı üzerindeki siyasi baskılara ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Çok saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Yargı üzerindeki siyasi baskılar üzerinde söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu karanlık tablonun nedenlerini ortaya koymaya çalışırken birçok sebep öne sürebiliriz. Ancak adaletin olmadığı bir ülkede sayılacak tüm sebepler ikincil kalmaya mecburdur. Hukukun üstünlüğünün yok sayıldığı bir ülkede ekonomik gelişmeden, toplumsal barıştan ve huzurdan söz edilemez.

Değerli arkadaşlar, yargı alanında yaşanan sorunları tek başına anayasal ve yasal düzenlemelerdeki eksikliklerle açıklamak mümkün değildir. Sorunun temelinde baskıcı ve otoriter yönetim anlayışı mevcuttur. 15 Temmuzdan sonra sayısız hâkim ve savcının toptancı bir anlayışla meslekten çıkarılmasından sonra, görevde bulunan çoğu hâkim ve savcı, benzer bir duruma düşmeme adına, kanuna ve vicdanlarına göre değil, iktidarın istek ve ihtiyaçlarına göre karar vermeyi tercih etmiştir. Bunun aksine davranışlar ise sürülerek, açığa alınarak yahut da tenzilirütbeyle cezalandırılmıştır.

İktidarın istek ve emirlerini yerine getirenler ise terfi ettirilerek önemli görevlere getirilmiştir. Bu yolla Hâkimler ve Savcılar Kurulu yargıyı baskı ve tehdit altında tutmaktadır. İktidarın tahakkümü altındaki hâkim ve savcılar nedeniyle on binlerce kişi, kriterleri keyfî olarak belirlenen terör örgütü üyeliği suçlamalarıyla, hukuka aykırı bir eylemleri olmadan yargılanmaktadır. Bugün insanlar Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına rağmen cezaevlerinde keyfî olarak tutulmaya devam etmektedir. Osman Kavala, Ahmet Altan, Ayhan Bilgen ve daha niceleri iktidarın baskı ve korkusuna direnemeyen hâkim ve savcılar yüzünden hâlen cezaevindedir.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Demirtaş kararı üzerine Cumhurbaşkanının “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları bizi bağlamaz, biz karşı hamlelerimizi yaparız, işi bitiririz.” sözü durumu bütün açıklığıyla ortaya koymuyor mu? Sayın Cumhurbaşkanı ve Sayın Bahçeli tarafından, Anayasa Mahkemesinin yapısının değiştirilmesi teklif edilmektedir. Neden? Çok oldular, değil mi? Hadlerini bilmiyorlar, değil mi? Anayasal düzeni savunuyorlar, değil mi?

Öyle bir ülkede yaşıyoruz ki hukuku ayak bağı olarak gören İçişleri Bakanı, Anayasa Mahkemesi Başkanına terör örgütü üyesi iması yaparak aba altında sopa gösteriyor. Tüm bu baskıların amacı açıktır: Türkiye’de insan hakkı ihlallerini, hukuksuz kanun ve kararnameleri denetleyecek mahkeme bırakmamaktır. Yargıtay ise haksız tutuklulukların ve yargılamaların önüne geçememiştir. On binlerce kişi hakkında yıllarca tutuklu yargılamalar devam etmektedir. İktidarın yersiz ve sınırları belirsiz “terör örgütü üyeliği” tanımı yargı organlarının kararlarını belirlemektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugün Danıştay ve genel olarak idari yargı, yürütmenin bir organı gibi davranmaktadır. Adalete ve kanuna aykırı kriterleri uygulamayan idare mahkemesi basına FETÖ’cülerini sevindiren mahkeme olarak lanse edilmiştir, mahkeme başkanına derhâl tenzilirütbe yapılmıştır. Şehir Üniversitesine yapılan arazi tahsisi kararı Danıştayca iptal edilmiştir, bunların hepsi emir ve talimatla yapılmıştır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararları ülkemizde uygulanmamaktadır. İlk derece mahkemeleri, Cumhurbaşkanının himayesinde Anayasa’yı çiğnemektedir. 2019 yılında, her gün ortalama 100 kişi aleyhinde Cumhurbaşkanına hakaret suçundan soruşturma açılmıştır. İktidarın hiçbir eleştiriye maalesef tahammülü yoktur. Bugün Türkiye, Avrupa Konseyi ülkeleri arasında en fazla gazetecinin tutuklu bulunduğu ülkedir. Buradan iktidara sesleniyorum: Türkiye, bu adaletsizliklerle yönetilemez. Şayet Cumhurbaşkanı insan hakları ve hukuk devletine tekrar dönmek istiyorsa çözümü basittir. İstifa etmeyeceğine göre en azından yargının üstündeki elini çeksin. Kendisinden farklı düşünenlerden korkmasın, doğrulardan çekinmesin. Millete efendi değil geçici amme hizmetçisi olduğunu hatırlasın, tek adam rejimine son versin, kuvvetler ayrılığının esas alındığı bir Anayasa çalışmasını Mecliste derhâl başlatsın. Nasıl olsa Külliye’den geliyor torba ve çuval yasalar. Hukuka dönmekte samimiyse Anayasa Mahkemesinin demokratik meşruiyetini güçlendirsın, mahkeme üyelerinin çoğulcu bir sistemle seçilmesini sağlasın, hâkim ve savcılarını mesleğe terfileri ile coğrafi ve kürsü teminatlarını ivedilikle düzenlesin, hâkim ve savcılarını mesleğe atanmalarında objektif kriterler getirsin, kayırmacılığı bitirsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Biliyorum, çözüm yeri burası ve bunlar bizim görevlerimiz ama maalesef bilenler çoğunlukta değil; o sebeple Meclis işlevsiz, saygınlığı yerlerde sürünüyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, çocuklarımıza nasıl bir Türkiye bırakmak istiyoruz? Demokratik bir hukuk devleti mi yoksa hukuksuz bir tek adam yönetimi mi? Daha dün “Ekonomi pik yapıyor.” diyen kişi bugün acı reçeteden bahsetmiyor mu? Bu ülkede pik yapan tek şeyin adaletsizlik ve zalimlik olduğunu bilmiyor mu? Bu gidişata dur demek hepimizin elinde, hepimiz bu konuyla ilgili görevli ve sorumluyuz.

Bu duygularla, hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya’ya aittir.

Buyurunuz Sayın Canbaz Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve değerli halkımız; bugün, 25 Kasım sebebiyle, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri hakkında söz almış bulunuyorum.

Maskemi çıkarmıyorum; gribim, tedirgin olmanıza gerek yok, maskeyle konuşacağım arkadaşlar.

Herkesin de bildiği gibi, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde, Dominik Cumhuriyeti'nin kanlı diktatörlüğüne karşı mücadele ederken katledilen Mirabel kardeşlerin katledilişinin 60'ıncı yılındayız bugün ve 60'ıncı yılı vesilesiyle de tüm dünyada ve bizim de ülkemizde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde eylem ve etkinliklerimiz oluyor; kadına yönelik şiddetin, kadın cinayetlerinin, kadın katliamlarının nedenlerini, niçinlerini... Bizler bu mücadeleyi bugün, dün Mirabellerden, dünden bugüne kadar, geçmişte, tüm kadın arkadaşlarımızdan devraldığımız mirasla, mücadele geleneğiyle yürütüyoruz.

Sözümüzün söylendiği birçok yerde, bu ülkede, kadın cinayetinin, kadına yönelik şiddetin maalesef karşılığı yok çünkü kadın düşmanı politikaların, gerici, cinsiyetçi politikaların olduğu bir ülkede kadına yönelik hukuktan, adaletten, kadına yönelik şiddetin hukukundan ve adaletinden bahsetmemizin mümkün olmadığını düşünüyoruz. Bugün İstanbul Sözleşmesi gibi, 6284 sayılı Kanun gibi kazanımlarımız varken bugün iktidarın genel söylemleri -sözleşmenin geri çekilmesi, kanunun, yasanın değiştirilmesi gibi- İstanbul Sözleşmesi üzerine yapmış olduğu söylemleri var ama biz kadınlar, kazanmış olduğumuz haklardan yani İstanbul Sözleşmesi gibi gerçekten ilmek ilmek ördüğümüz, adım adım kazandığımız hiçbir haktan vazgeçmeyeceğimizi tekrar tekrar yinelemek istiyoruz.

Bugün, ne yazık ki 2020 yılında hâlâ yaşamak ve yaşatmak için yani hayatta kalmak için mücadele veriyor kadınlar. Bugün, verilere baktığımızda, 2020 Mart ayından bugüne kadar 197 kadın cinayeti, 132 şüpheli kadın ölümü gerçekleştirildi. Kasım ayı içerisinde -bugün Kasımın 18'i- 12 kadın katledildi. Bugün yaşamak ve yaşatmak için mücadele verdiğimiz her alanda, pandemi döneminde de, salgın döneminde de en fazla biz kadınlar şiddete maruz kaldık, maruz kalmaya da devam ediyoruz.

Covid-19 sürecinin kadınlar üzerindeki sosyoekonomik etkilerinin araştırılması için 11 Kasım'da verilen Meclis araştırması önergesi AKP ve MHP'nin oylarıyla maalesef reddedildi. Oysaki pandemi sürecinde, sürecin başlangıcından bu yana kadın cinayetleri verilerine baktığımızda, özellikle sokağa çıkma yasağıyla birlikte, şiddetin faili erkeklerle aynı evi paylaşmak zorunda kalan kadınlar olduğunu görmekteyiz.

İnsan Hakları Derneğinin, pandemi sürecinde, kadına dair bir raporu var; raporda, bazı bölgelerde polis şiddete ilişkin hiç başvuru almadığı ve direkt adliyelere yönlendirdiği, adliyelerinse 13.00 ile 15.00 saatleri arasında çalışmakta olduğu ve çoğu kadının bu bürokratik süreci yürütemediği için tekrar şiddet gördüğü alana yani bulunduğu evlere geri dönmek zorunda kaldığı belirtilmiştir. Covid-19 sürecinde tam kapasite çalışmayan kadın sığınmaevleri ve evden çalışma uygulamasıyla, kadın şiddet gördüğü alanda kalmaya maalesef zorlanmaktadır.

Yalnızca pandemi sürecinde değil, 6284 sayılı Yasa kapsamında kadına ayrılan bütçe, maalesef iktidarın eril zihniyetinin bir yansıması. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesindeki artışın yüzde 23 oranında olduğunu görüyoruz. 6284 sayılı Yasa kapsamında kadına ayrılan bütçe artışı ise yüzde 19'dur. Yani maddi, manevi, bedensel olarak zarara uğrayan kadınların barınma gibi en temel ihtiyaçları, kadınların iş hayatına katılımının sağlanması için yapılacak destekler ve en mühimi, şiddetin önlenmesi kapsamında yürütülecek çalışmalar bakımından ayrılan bütçe de ve yapılan çalışmalar da biz kadınlar açısından maalesef yetersizdir. Bu yetersizlik iktidarın kadına yönelik şiddetle mücadeleye bakışını da açıkça ortaya koymaktadır.

Sözlerimi kadına yönelik şiddetle ilgili mücadelede yapılması gerekenlerle noktalamak isterim. Pandemi döneminde ekonomik ve sosyal açıdan kadınlar güçlendirilmeli, herhangi bir düzenli geliri olmayan kadınlar tespit edilerek maddi destek sağlanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (Devamla) – Kadınların evde şiddete uğramalarını engelleyici tedbirler alınmalı, başvuru mekanizmaları çoğaltılmalıdır. Kadın sığınmaevleri tam zamanlı çalışmalı ve kapatılanlar acil olarak yeniden açılmalı. En önemlisiyse kazanılmış haklara sahip çıkılmalı, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun tam olarak uygulanmalı.

Son olarak sözlerimi tamamlarken, bu kadar kadına yönelik şiddet, kadına yönelik cinayetlerden bahsederken Dersim’de 5 Ocaktan bu tarafa 22 yaşında genç bir kadın, Gülistan Doku kayıp. Maalesef Dersim’de, herkesin birbirini tanıdığı bir kentte, MOBESE’lerin, kalekolların bulunduğu bir kentte bir kadın kayıp ve bugün, 319’uncu gündür Gülistan Doku hâlâ bulunamamıştır. Ailesinin bütün görüşmelerine rağmen Gülistan Doku’dan hâlâ haber yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (Devamla) – Bugün, bu kürsüden, kadın örgütleri olarak bıkmadan, inatla, ısrarla sormaya devam edeceğiz: Gülistan Doku nerede?

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, pandemi döneminde Bartın’ın sorunları hakkında söz isteyen Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu’na aittir.

Buyurunuz Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu’nun, pandemi döneminde Bartın ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün Bartınlı hemşehrilerimin gerçek ve ciddi sorunlarından bahsedeceğim. Biliyorsunuz, Covid-19 küresel salgını öncelikle Bartın’da ve ülkemizde sıkıntı yaratıyor. Bu salgının etkilerinden, özellikle Bartın’daki etkilerinden bahsedeceğim size.

Sağlık çalışanlarımızın her birine bu anlamda ne kadar teşekkür etsek az. Olağanüstü bir çabaları var ama ne yazık ki moralleri bitmiş ve tükenmiş durumdadılar; hastalanıyorlar, ne yazık ki ölüyorlar.

Covid-19, pek çok ülkede olduğu gibi, neden ülkemizde de meslek hastalığı sayılmıyor, söyler misiniz? Neden daha fazla sağlık çalışanı ataması yapılmıyor? Bu olağanüstü dönemde yapılmayacaksa ne zaman yapılacak? Sağlık Bakanlığı bu sorularımızı görmezden gelmemeli.

Sağlık çalışanlarının sorunlarını çözeceğinizde, Bartın’da Tabip Odası temsilcisi açıklama yaptığında Sağlık Bakanlığı hekimimize soruşturma açıyor. Bu, kabul edilemez bir şeydir değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Bartın’da vakalar 4 kat artmış durumda, bulaş hızla yayılıyor. İl Pandemi Kuruluna bakıyoruz, Sağlık Müdürü dışında hekim yok. Buradan bir kez daha çağrı yapıyorum, ne tedbir gerekiyorsa lütfen alın diyorum.

Bartın'da mevcut hastanenin durumu pandemi dönemi öncesinde de zaten yetersizdi. İl dışına sevk oranları yüzde 100 artmış durumda. Gelen doktorlarımız sürekli tayin istiyorlar. "Yeni uzman doktor geldi." diye açıklama yapmakla da ne yazık ki işler düzelmüyor. Daha dün, Devlet Hastanesi Başhekimi, yapılan müfettiş incelemesi sonrası, neden bilmiyoruz, istif etti. Daha önce dile getirmem üzerine sürekli "geliyor, gelecek" denen hastane tamamlandığında da sorunlar çözülemeyecek gibi gözüküyor. Sizin hayatınız inşaat olabilir ama sağlık alanını inşaattan ibaret sanmayın lütfen. (CHP sıralarından alkışlar) Vatandaşın sağlığını görmezden gelmeyin.

Bakın, Bartın'da esnafımızla, vatandaşımızla sürekli bir araya geliyoruz ve bir dokunuyoruz, inanın, bin ah işitiyoruz. Diyorlar ki: "Bu iktidarın bir hastalığı var: Karşılıksız destek olamama hastalığı." Faizli kredi verip ödeme gününü son dakikaya ertelemek kimseyi kurtarmaz değerli arkadaşlar. Bartınlı esnaf, havalı isimlerle kredi paketleri değil, nakit desteği istiyor, faizsiz kredi talep ediyor, sicil affı istiyor, kira gelirlerinden stopajın kaldırılmasını bekliyor. Bartınlı kahveciler diyor ki: "Bize kira desteği verin bari." Bartınlı berberler "Yapılandırma geldi ama SGK prim borçlarını bu kısıtlı gelirimizle nasıl ödeyeceğiz?" diyorlar. Bartınlı kantinciler "Bari on iki ay süreyle bizden kira almayın." diyorlar, "Kazanç yokken neyle ödeyelim biz bunları?" diye soruyorlar. Bartın'da pek çok dükkânın devren satılık olması gördüğümüz gibi hiç de tesadüf değil.

Bartınlı şoförlerin de talepleri var, motorlu taşıtlar vergisinde ve araç muayene ücretlerinde indirim talep ediyorlar. Eski Bakanın tuzu kuruydu, o yüzden kura bakmıyordu ama şoförler bakmak zorunda değerli arkadaşlar. Müteahhitlere, geçiş garantili yollara, köprülere çuvalla ödeme yapmaya kaynak var, Kanal İstanbul'a 60 milyar dolar kaynak var ama asıl sıkıntıyı çeken yurttışa, esnafa, vatandaşa kaynak yok, öyle mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Nerede o Türkiye'yi uçuracak sistem? Sistem falan kalmadı. Siz en iyisi Bartınlıların taleplerine kulak verin.

Bartın'ımızın meşhur bir Galla Pazarı var mesela. Orada zor şartlarda çalışan emekçi kadınlarımız var. Pandemi bahanesiyle onları mağdur etmeyi lütfen bırakın.

Bartın Organize Sanayi Bölgesi'nin acil bir itfaiye üssüne ihtiyacı var; bu itfaiye ihtiyacını görmezden gelmeyin, acilen hayata geçirin. Yine, köy yollarımızda birçok delik deşik yol var, neredeyse at arabası bile zor gidiyor yollarda. Özellikle Kozcağız-Kıranpazarı arasındaki yolu süratle iyileştirin. Dırazlar köyünden Sülek köyüne kadar giden hatta yurttışlar, aylardır susuzluktan "Yetti artk." diyor. Yaşanan bu su sorununa artık kalıcı bir çözüm getirin diyorum.

Bugünlerde -başımızda yine başka bir bela- "Kömür çıkaracağım." diye Amasra'mıza gelmiş ama termik santral kurma çabası içinde olan şirket yine gündemde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Bir dakika daha rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Yok şu kadar işçi alacağız, yok şu kadar kömür çıkaracağız falan filan, hikâyeler devam ediyor. Bakın, bu şirket yıllarca kömür çıkarmak yerine yüzlerce maden işçisini işten çıkardı, termik santral kurmak için Amasra'da vatandaşların sağlığını tehlikeye attı. Nasıl güvensin bu vatandaşlar size tekrar? Eğer gerçekten Bartın'daki işsizliği çözmek istiyorsanız size bir teklifim var: Bu şirkete, bu özel şirkete tahsis ettiğiniz maden sahalarını gelin, Türkiye Taşkömürü İşletmelerine geri verin. Böylece hem üretim artar hem istihdam artar hem de termik santral zehrinden kurtulmuş oluruz.

“Yerli ve millî enerji politikası” “istihdam seferberliği” diyorsunuz ya, buna uygun davranın işte. Aynı tas aynı hamam devam ederse Bartın göç vermeye devam edecek çünkü. Eğer yurttaşlar için giderayak bir şeyler yapmak, iyi anılmak isterseniz yapabileceğiniz çok hizmet var. Gelin, bu sözlerime, çözüm üretmeyi gerçekten istiyorsanız, kulak verin.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Turan.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, daha önce varılan mutabakatla siyasi parti gruplarının haftalık gündem dışı konuşmalarının düzenlendiğine, birleşimi yöneten her Başkan Vekilinin kendi parametrelerine göre gündem dışı söz vermesinin tartışma konusu olacağına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

Her vekili dinlemek, tüm vekillerin en farklı görüşlerini saygıyla dinleyerek süreci yönetmek hepimizin görevi, hiçbir vekilimizin konuşmasından rahatsız olmayız ancak Sayın Başkan, gündem dışı sözler biliyorsunuz İç Tüzük 59'uncu madde gereği her gün 3 vekilimize verilir. Daha önce sizin partinizin de imza atmasına bağlı olarak söylüyorum, bu gündem dışı konuşmaların dağılımında bir usul ortaya konmuş, bir teamül ortaya konmuş. Bu teamül çok uzun yıllardan beri devam eden, seyreden bir hâlde önümüzde. Örneğin, bu zapta göre, AK PARTİ'nin haftalık 3 konuşmacısı, CHP'nin 3 konuşmacısı, HDP'nin, MHP'nin ve İYİ PARTİ'nin 1'er konuşmacısı olması lazım. Böyle bir usul tüm partilerce kabul edilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ancak bugün, uygulamada, iktidar partisi dışında 3 vekile söz verildiğine şahitlik ettik. Bunu ben gözden kaçan bir usul olarak değerlendirmek istiyorum. Tekrar bu mutabakata bağlı adımlar atılmasını talep ediyorum. Aksi hâlde her Meclis Başkan Vekilimiz kendi siyasi partisine göre, kendi teamüllerine, kendi parametrelerine göre bu konuda söz verirse başka bir tartışma konusu olur. Ben tekrar bu mutabakatın gereğinin yapılmasını talep ediyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde teamüller üzerinden çalışmaların yürüyeceğine, yoksa aksaklıklar olacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Turan, tabii, hepinizin bu şekilde yardımcı olmanızdan dolayı elbette ki biz memnuniyet duyarız. Bize de bu konuda bir destek sundunuz. Bugünü, hani, Tanrı misafiri gibi, yaratıcı misafiri gibi değerlendirin. Biz bugün iktidar partisine bir misafir planladık, öyle kabul edelim. Hatta Hazreti Ömer döneminde bir kadın Hazreti Ömer'den yardım istiyor, Hazreti Ömer de gayriihtiyari diyor ki: “Ya, sen bizden değilsin.” Herhâlde İslamiyet'e inanmamış bir kadın. Bunu deyince hemen onun yanında “Allah'ım, ben bu kadını acaba bizden olması için icbari bir şeye mi zorladım?” diyor. Orada rücu ediyor ve o şekilde kadını da memnun edip gönderiyor.

Burası Türkiye Büyük Millet Meclisidir, dediğiniz gibi, tabii ki teamüller üzerinden çalışmalarımız yürüyecek yoksa aksaklıklar olur ama bu tür şeyler de demek ki zaman zaman olabiliyor.

Ben tekrar teşekkür ediyorum.

Şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Sayın Barut...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geri çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin Komisyonunda görüşülmesi ve sonra Meclise gelmesi tamamlandı.

Ne yazık ki tüm itirazlarımıza rağmen torba yasa teklifi hâlâ geri çekilmedi. “Maden ve enerji şirketlerini değil doğayı savun.” diye haykıran 107 kurum ve topluluk bu konuda haklı tepkilerini sürdürüyor. Aziz milletin Meclisinde bu sese kulak verilmeli, bu teklif geri çekilmelidir çünkü torba kanun teklifi geçerse maden ve enerji şirketlerine yeni imtiyazlar tanınacak, doğayı tahrip eden faaliyetler sürecektir. Ruhsatsız alanlar madencilik faaliyetlerine açılacak, ekolojik yıkımlara ve sel felaketlerine neden olan HES'lerin sayısı artacak. Cumhurbaşkanı izniyle bazı yasalardan muaf enerji şirketleri kurulacak; halkın, köylünün toprakları sermayeye peşkeş çekilecek. Halkın sağlığını, çevremizi, ülkemizi ve geleceğimizi tehlikeye atan bu teklifin geri çekilmesini istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

3.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, başta fındık üreticileri olmak üzere tüm çiftçilerin Hükümetten beklentisinin tarım kredilerinin hasat dönemlerine göre üç yıla yayılarak yapılandırılması olduğuna ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren yasayla vergi, SGK ve trafik cezaları gibi geriye dönük borçların yapılandırılması kamuoyunda sevinçle karşılanmıştır ancak tarım sektörüyle uğraşan çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatifleri ve zirai krediler gibi geçmiş borçlarının yapılandırma kapsamına alınmaması çiftçi kesiminde hayal kırıklığına sebep olmuştur.

Covid-19 döneminde zor şartlar altında üretim yapan çiftçilerimiz, dövizin artmasıyla birlikte artan girdi maliyetleri nedeniyle oldukça zor durumdadır. Özellikle Düzceli fındık üreticileri, bir yandan Covid, bir yandan girdi maliyetleri, diğer yandan fındık rekoltesinin yarı yarıya düşmesi nedeniyle kredi borçlarını ödeyemez durumdadır. Başta fındık üreticileri olmak üzere tüm çiftçilerimizin Hükümetimizden beklentisi, tarım kredilerinin ve zirai kredilerin hasat dönemlerine göre üç yıla yayılarak yapılandırılması ve temerrüt faizlerinin düzenlenmesidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Şeker...

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Karabağ'daki Ermeni işgalinin sonlandırılmasından dolayı Azerbaycan ordusu ve Başkomutanı Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'i tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, tıpta, kaybedilen bir uzvun yerinde duruyormuş gibi ağrılarının hissedilmesine “fantom duyarlılığı” denilmektedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun devamı olarak Osmanlı'nın hükmettiği 20 milyon kilometrekarenin içinde kalan bölgelerin bizimle tarih bağı, soydaşlık ve akrabalık bağı, manevi bağı vardır yani bu bölgelerle geçmişten günümüze gelen bir hikâyemiz var. Buradaki huzursuzluklar bizim için bir fantom duyarlılığıdır. Bu duyarlılığımızdan biri de Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan'ın Karabağ bölgesidir. Karabağ'daki Ermenistan işgali sonlandırıldı. Azerbaycan ordusunu ve onun Başkomutanı Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'i tebrik

ediyorum. Azerbaycan'a her daim maddi, manevi yardımlarını esirgemeyen Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum. Eşk olsun Azerbaycan, eşk olsun Aliyev, eşk olsun Erdoğan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karasu...

5.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Cumhuriyet Halk Partisinin yüz yıldır hiçbir tehdide boyun eğmediğine, demokrasiyi ve hukuku yeniden hâkim kılacaklarına ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yüz yıllık tarihimize Genel Başkanlarımız hep tehdit edildi. Mustafa Kemal Atatürk'ü İstanbul'daki saray idama mahkûm etti; o, sarayı, saltanatı yıkıp cumhuriyeti kurdu. İsmet Paşa'yı ABD Başkanı Johnson mektupla tehdit edebileceğini sandı "Yeni bir dünya kurulur, Türkiye de orada yerini alır." cevabını aldı. Bülent Ecevit'i İngiltere, Amerika tehdit etti ama Ecevit tehditlere boyun eğmedi, bugün piknik yaptığımız Kıbrıs'ı özgürleştirdi. Şimdi de tek adam rejiminin, Cumhuriyet İttifakı'nın yarattığı sistemde bir organize suç örgütü lideri Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nu tehdit ediyor. Herkes bilsin ki savaş meydanlarında kurulan Cumhuriyet Halk Partisi yüz yıldır hiçbir tehdide boyun eğmedi, bundan sonra da eğmeyecek. İlk seçimde, yarattığımız bu tek adam rejimini, mafya düzenini yıkacak, demokrasiyi ve hukuku yeniden hâkim kılacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Demir...

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Karabağ tezkeresinin kabulüne Azerbaycan halkının gösterdiği sevincin asker gönderme kararının doğru bir karar olduğunun göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığımızın Karabağ tezkeresi dün Mecliste kabul edildi. Azerbaycan halkının askerlerimizin gelişinin kesinleşmesiyle gösterdikleri sevinç çok doğru bir karar aldığımızın göstergesi olmuştur ancak bu sevinç herkes için geçerli olmamıştır. ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo "Türkiye'nin Azerbaycan'a gösterdiği desteğinin çok agresif olduğu konusunda Sayın Macron'la görüş birliğine vardık. Doğu Akdeniz'deki eylemlerden bahsettik. ABD'nin görüşü, durumun tüm ülkelere zarar verdiği yönündedir. Ayrıca, Karabağ konusunda Fransa ve Rusya'yla Minsk Grubunun Eş Başkanlarıyız. İşlerin çözülmesi gereken çerçeve burasıdır. Türk askerî kapasitesinin kullanımı bizi endişelenmiştir. Bunu görüşmelerde açıkça dile getirdik." deyip Türkiye'nin etkinliğinin artmasından rahatsız olduklarını açıkça dile getirmişlerdir.

Şimdi, bize düşen ise Cumhurbaşkanımızın liderliğinde çalışmak, ülkemizin gücüne güç katmaya devam etmektir.

BAŞKAN – Sayın Kaşlı...

7.- Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Aksaray ili Sultanhanı ilçesine ikinci organize sanayi bölgesi talep ettiğine ilişkin açıklaması

RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aksaray'a 50, Konya'ya 100 kilometre mesafede ve D100 kara yolu üzerinde bulunan Sultanhanı ilçemiz, ikinci organize sanayi bölgesi için son derece uygun bir konumdur. Aksaray Valiliği Bilim, Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğünce yapılması planlanan ikinci organize sanayi bölgesinin Sultanhanı ilçesine yakın Aksaray-Konya yolu üzerinde konumlandırılması öngörülmüştür. Yetkililerce yer çalışması başlatılmış, söz konusu bölgede incelemelerde bulunulmuş ancak henüz hayata

geçirilememiştir. Ulaşım kolaylığı bulunan Sultanhanı'nın yeni ilçe olması sebebiyle bu bölgedeki yerleşim yerlerine hitap edecek olması iş istihdamını artıracak, yatırımcı firmalar buraya kolaylıkla ulaşabileceklerdir. Bu sebeplerden dolayı Sultanhanı ilçemize ikinci organize sanayi bölgesini talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kadıgil Sötlü...

8.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sötlü'nün, Uzel Makine işçilerinin haklarının verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SALİHA SERA KADIGİL SÖTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sizlere İstanbul'un orta yerinde tam on üç yıldır devam eden bir hukuk mücadelesinden bahsedeceğim, 2.200 işçinin verdiği bir hukuk mücadelesi bu ve tam on üç yıldır hiçbir sonuç alamadılar. 1960'lı yıllarda yerli traktör üretmeye başlayan Türkiye'deki ilk büyük sanayi işletmelerinden biri olan İstanbul Edirnekapı'daki Uzel Fabrikası hakkında 2013 yılında resmen iflas kararı verildi fakat aradan geçen on üç yıla rağmen fabrikada çalışan işçilerin ne beş aylık maaşları ne de tazminatları ödendi. Tüm bu süreçte Uzel Makine, fabrikanın değerini düşürdü, fabrikadan mal kaçırdı, akla gelen gelmeyen her türlü kanunsuzlukla mahkeme sürecini uzattıkça uzattı ve nedense sıradan vatandaşın en küçük bir yanlışında tepesine binen kurumlarımız patronların ne fabrikanın mallarına dair kıymet takdirini sırasındaki dümenlerini ne koskoca fabrikanın değerinin onda 1'i fiyatına peşkeş çekilmesini, kalan malların yağmalanıp kaçırılmasını görmediler ve devam eden işçi nöbetini de görmüyorlar. Buradan sesleniyoruz: Uzel Makine işçileri yalnız değildir. Haklarını verin bu insanların; altı üstü beş aylık maaş, haklarını verin bu insanların. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

9.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Hakkâri ilinde şehit olan Osmaniye ili Düziçi ilçesi nüfusuna kayıtlı Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu pazartesi günü Osmaniye'mize gelen şehit haberiyle yüreklerimize bir kez daha ateş düşmüştür. Düziçi ilçesi nüfusuna kayıtlı hemşehrim Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz eli kanlı, hain teröristlerle girdiği çatışmada şehit düşmüştür. Kahraman şehidimize Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı ve sabır diliyorum. Buradan terörü bir kez daha lanetliyorum. Milletimizin ve Osmaniye'mizin başı sağ olsun.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 37'nci kuruluş yıl dönümünü tebrik ettiğine, kapalı Maraş bölgesinin açılmasının bir mirasa sahip çıktığını gösterdiğine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 37'nci kuruluş yıl dönümü dolayısıyla adada yaşayan kardeşlerimizi tebrik ediyor, bağımsız ve hür yaşama adına can veren tüm şehitlerimizi rahmetle yâd ediyor, gazilerimize güzel bir ömür diliyorum.

“Yavru vatan” tanımlamasının, ana vatanla özdeş bir hedef ve gelecek paydası paylaşmakla yerli yerine oturacağını ifade etmek istiyorum. Kırk altı yıl sonra kapalı olan Maraş'ın açılmasına şahit olmak, bir hakkın teslimi olarak takdire şayan ve ayrıca, gelecek nesiller adına bir mirasa sahip çıktığını göstermesi açısından son derece önemlidir.

Bugün Doğu Akdeniz’de söz söylemede Kıbrıs Barış Harekâtı önemli bir sıçrama taşı olup o gün karşılaştığımız ambargo, bugün bu havzada karşılaştığımız, karşılaşıcağımız karşı duruş, kirli bir emperyalist ittifakın o günkü tutum ve davranışından farklı olmayacaktır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin tanımadığı bu bağımsızlığın er veya geç tanınmasının gerçekleşeceğine inandığımı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

11.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan’ın, devletin Gökçeada’yla daha fazla ilgilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Gökçeada’mız devletimizin daha fazla ilgisine muhtaç. Adada yapılan başıboş salma hayvancılık ekili, dikili her şeye zarar vermekte. Adada yaşayanlar her köy için belirlenecek meralarda kontrollü hayvancılığa geçilmesini istemekte. Ada çok ciddi bir rüzgâr sörfü potansiyeli taşımakta, bu mutlaka değerlendirilmeli. Sörf okullarının açılmasına devlet destek olmalı. Çöp arıtma ve geri dönüşüm tesisinin adaya kazandırılması için devletimiz Gökçeada’ya daha fazla kaynak aktarmalı. Adanın, eşsiz güzelliğini bozmayacak ancak turizm potansiyelini de ülkemize kazandıracak bir yaklaşıma ihtiyaç var. Tarım ve turizm konusunda önemli bir potansiyele sahip Gökçeada’nın kısa, orta ve uzun vadede bir vizyon planının olması şart. Adadaki sorunların çözümü de bu plana uygun olarak gerçekleştirilmeli, devletimiz adayla daha fazla ilgilenmeli.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

12.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız’ın, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüyle birlikte Ankara ili Güdül, Ayaş, Beypazarı ve Nallıhan ilçelerini içine alan tarihi İpek Yolu güzergâhında turizme yönelik planlamalarının sürdüğüne ilişkin açıklaması

ZEYNEPYILDIZ (Ankara) – Ankara tiftik geçişinin en yoğun nüfusla yaşadığı ilçemiz olan, benim de teşkilatımız nezdinde koordinatör olduğum Güdül’de önceki dönem Belediye Başkanımız Havva Yıldırım ile mevcut Belediye Başkanımız Muzaffer Yalçın Bey’in gayretleriyle alınan “yavaş şehir” unvanının tamamlayıcı bir parçası olarak tiftik geçişini vatandaşlarımızın yakından tanıyabileceği bir alanın oluşturulması noktasında İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzün Sapanlı ve Boyalı Mahallerinde yürüttüğü çalışmalar sürüyor. Hâlihazırda Ankara’da 3 ayrı noktada sof kumaş üretimi gerçekleşmekte. Yine, bunun turizme ve tekstile katkı sunar mahiyette görsellik kazanması hususunda çalışmalarımız devam ediyor. Bu minvalde, Güdül ilçemizde evvelce Kültür ve Turizm Bakan Yardımcımız Nadir Alpaslan Bey’i ağırlamıştık, geçtiğimiz günlerde de Kültür ve Turizm Bakan Yardımcımız Ahmet Misbah Demircan Bey’i Güdül’de ağırlama imkânı bulduk. Çok verimli bir istişare ortamı elde ettik. İlçe ilçe olduğu gibi, Çamlıdere, Kızılcahamam, Güdül, Ayaş, Beypazarı, Nallıhan ilçelerimizin tamamını içine alan tarihi İpek Yolu güzergâhında İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüzle de turizme yönelik planlamalarımız sürüyor. Hemşehrilerimizin bilgilerine sunarım.

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

13.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal’ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a ve Kudüs sevdalılarına Filistin davasına sahip çıktıkları için teşekkür ettiğine, Filistin devletinin bağımsızlık yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cahit Zarifoğlu şiirinde “Filistin bir sınav kâğıdı, her mümin kulun önünde.” diyor. “Yüreğimin yarısı Mekke, geri kalanı da Medine’dir. Bunların üstünde bir tül gibi Kudüs vardır.” sözleri, kalbi Kudüs için çarpan; yüreğinde Harem-i Şerif’in, Kubbet-üs Sahra’nın, Mescid-i Aksa’nın sızısı, hüznü ve aşkı

bulunan; Filistin meselesini kendi millî meselesi görüp adalet ve barışın tesisi için gayret gösteren ve “Herkes sırtını dönse de biz Filistinli kardeşlerimizin yanındayız.” diyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Kudüs sevdalılarına Filistin’e destek verdikleri ve Filistin davasına sahip çıktıkları için teşekkür ederiz.

Bu vesileyle, dost ve kardeş ülke Filistin Devleti’nin bağımsızlık yıl dönümünü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

14.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin’in, SMA hastalığıyla etkin bir mücadelenin şart olduğuna ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, Türkiye’de sayıları 3 bini geçen spinal kas hastalığı olan aileler çok zor günler geçiriyor. Hareket kabiliyetini kısıtlayan bir kas hastalığı olan SMA’da, yetersiz tedavi yöntemleri ve ailelerin ekonomik koşullarına bağlı olarak son zamanlarda artış yaşanıyor. SGK kurumu SMA hastalarının kullandığı birçok medikal ürünü ya hiç karşılamıyor ya da eksik karşılıyor. Ülkemizde birçok çocuğun hayatını kaybetmesine neden olan, yürüme, yemek yeme veya nefes alma kabiliyetini ortadan kaldıran SMA’yla etkin bir mücadele şarttır. Nadir görülen, ilerleyici ve ölümcül kas hastalığına karşı kullanılan tüm ilaçlar ve medikal ürünler SGK tarafından karşılanmalıdır. Meclisimiz SMA hastalarının bu feryadını duymak zorundadır. Ülke kaynakları bir an önce çocuklarımızın sağlığına ayrılmalıdır.

Adanalı Eliz Mira’nın üç ay ömrü kaldı. Gelin, bu feryadı duyalım. Hiçbir çocuğumuz çaresiz ve aileleri perişan hâlde bırakılamaz. Çocuklarımızın ölümüne seyirci kalamayız.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan’ın, zor geçecek bir kışa hazırlanırken yetersiz olan önlemlerin ve devletçe sağlanacak desteklerin ivedilikle artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dünyaya yayılmış bir salgınla mücadele ediyorsanız bu süreci en az zararla atlama için ilk işiniz gerçekçi yani şeffaf olmaktır. Günlük vaka sayısı Almanya, Fransa, İspanya ve diğer Avrupa ülkelerinde 30-40 binlerde, bizde ise sayı hâlâ 3 binlerde gösterilmekte. Kırşehir’den örnek vermek gerekirse günlük vaka sayısı ortalama 100 civarındadır. Kırşehir ülke nüfusunun yaklaşık üç yüzde 1’ini oluşturmaktadır. Ya bizim şehrimizde vaka patlaması var ve ülke ortalamasının 15 katı olmuş ya da açıklanan rakamlar TÜİK’in enflasyon hesabına dönmüş. Bakınız, hastanelerde artık sağlık personeline bile yer bulunamıyor, yoğun bakım doluluk oranları yüzde 100 olmuş ve biz, hâlâ, Orta Çağ’da zorunlu olarak uygulanan kontrolsüz sürü bağışıklığında ısrar ediyoruz. Zor geçecek bir kışa hazırlanırken doktorlarımızı hasta seçmek zorunda bırakmamak için yetersiz olan önlemlerin ve devletçe sağlanacak desteklerin ivedilikle artırılması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

16.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu’nun, Bursa ili Orhangazi ilçesi Fındıklı Mahallesi’nde eski bir maden ocağı çukurunun ikinci sınıf endüstriyel atık düzenli depolama tesisine dönüştürülmek istendiğine, Orhangazililerin ise buna karşı çıktığına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bursa’nın Orhangazi ilçesinde bir firma Fındıklı Mahallesi sınırları içerisinde terk edilmiş maden ocağı çukurunu ikinci sınıf endüstriyel atık düzenli depolama tesisine dönüştürmek istiyor. ÇED toplantısı Orhangazililerin itirazıyla yapılamamış, buna rağmen ÇED raporunda son aşamaya geldiği öğrenilmiştir.

Civarda hayvancılık yapan köylüler, muhtar ve Orhangazililer cüruf depolama tesisine karşı çıkıyorlar çünkü orası mera olarak kullanılıyor çünkü Orhangazi'yi besleyen su kaynaklarının damarları buradan besleniyor çünkü deprem kuşağı olan Bursa'da bu gibi tesisler tehlike arz ediyor.

“Hukuka saygınız yok, bari Bursalıların sağlıklı çevrede yaşama hakkına saygı duyun.” diye sesleniyorum buradan yetkililere.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

17.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 14 Kasım 1944 tarihinde Ahıska Türklerine karşı işlenmiş insanlık suçunun faillerini unutmayacaklarına ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ahıska Türkleri 14 Kasım 1949 günü Sovyet liderinin emriyle suçsuz bir şekilde bir gece yarısı evlerinden çıkarılarak yük vagonlarına doldurulup Orta Asya çöllerine yani vatansızlığa sürgün edildi. Yüz bini aşkın Ahıskalı Türk'ün bu zorunlu, kanlı ve zulüm yolculuğunda 20 bine yakını açlık, soğuk ve hastalık nedeniyle, maalesef, hayatını kaybetti. Bugün 1 milyona yakın Ahıskalı Türk dünyadaki 15'e yakın ülkede vatan hasretiyle yaşamlarını sürdürmektedir. Rahmetli Yunus Zeyrek Ahıskalı Türklerin dinmeyen acılarını şu dizeleriyle anlatıyor: “Bir gül mevsiminde seyrine gittim/ Hani goncan, hani gülün Ahıska?/ Baktıkça hâline kahroldum, bittim/ Korlanır mı bir gün külün Ahıska?”

Soydaşlarımıza, dindaşlarımıza ve tüm insanlığa karşı işlenmiş olan ve tarihe kara bir sayfa olarak geçmiş bu insanlık suçunun faillerini unutmayacak ve unutturmayacağız.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

18.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Batı uygarlığının insanlığın kanı, teri ve gözyaşı üzerine kurulup yükseldiğine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Senegal'in Dakar şehrinin Goree Adası, buradaki en az nüfus yoğunluğuna sahip bölge; köle ticaretinde çok önemli bir yere sahipti çünkü Afrika'nın içlerine kadar uzanan yolların ve nehirlerin keşişim noktasında yer alıyordu. Köleler adadaki mahzenlerde tutulur ve gelen gemilerle gönderilirdi. Ada günümüzde köle ticaretinin dehşetinin gözler önüne serilmesi için turizme açılmış ve kölelerin saklandığı mahzenler, yemek yedikleri kaplar, ayak ve bileklerine takılan prangalar burada sergilenmektedir. Adadaki kölelerin evi “House of Slaves” olarak bilinen binadaki sergi, köle ticaretinin ayrıntılarını göstermektedir. Batı uygarlığı vahşidir, insanlığın kanı, teri ve gözyaşları üzerine kurulup yükselmiştir.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

19.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 18 Kasım 2017 tarihinde vefat eden millî sporcu Naim Süleymanoğlu'na, 19 Kasım 1979 tarihinde vefat eden gazeteci yazar İlhan Darendelioğlu'na, 14 Kasım 2020 günü vefat eden 23'üncü Dönem İstanbul Milletvekili Mithat Melen'e, Ruhi Kılıçkaran'dan Fırat Yılmaz Çakıroğlu'na kadar vefat eden tüm ülkücülere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

18 Kasım 2017'de vefat eden millî sporcumuz, Balkan Türklerinin yadigarı Naim Süleymanoğlu'nu rahmetle anıyorum.

Gazeteci yazar İlhan Darendelioğlu 19 Kasım 1979'da şehit edildi, Allah rahmet eylesin.

Ömrünü ülkücü milliyetçi harekete adayan ve geçtiğimiz hafta kaybettiğimiz İbrahim Metin Bey'i ve 14 Kasım günü Covid-19'a yenik düşerek vefat eden 23'üncü Dönem İstanbul Milletvekilimiz Profesör Doktor Mithat Melen'e Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum. Ayrıca Ruhi Kılıçkiran'dan Fırat Yılmaz Çakıroğlu'na kadar tüm ülkücü şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ruhları şad olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

20.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 15 Kasım Filistin devletinin bağımsızlık gününü en kalbi duygularla kutladığına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde her zaman Filistin'in haklı davasını savunmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

15 Kasım Filistin Devleti'nin ilanının 32'nci yıl döneminde Filistin Devleti'nin Bağımsızlık Günü'nü en kalbi duygularıyla kutluyorum. Terör devleti İsrail, 1948 yılından bu yana uluslararası hukuku ihlal etmekte, Filistin halkının haklarını gasbederek Filistinli kardeşlerimize yönelik baskı, tehcir ve ayrımcılık politikalarını, maalesef, artırarak devam ettirmektedir. Orta Doğu'da kalıcı barış için tek yol, 1967 sınırları temelinde başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasıdır. Beklentimiz, tarihî olarak Filistinli kardeşlerimize ait olan toprakların iadesi için gereken adımların İsrail tarafından derhâl atılmasıdır.

Dört yüz yıl Kudüs'e adalet ve hizmet etme bahtiyarlığına nail olan bir ecdadın torunları olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde her zaman Filistinli kardeşlerimizin yanında olmaya, Filistin'in haklı davasını savunmaya devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ataş...

21.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri ili Develi, Pınarbaşı, Yahyalı, Tomarza ilçelerinde kendi imkânlarıyla Zamantı Irmağı'ndan tarlalarını sulayan çiftçilere kesilen cezaların silinmesi ve bu tür sulamaların ücretsiz olması gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kayseri'nin Develi, Pınarbaşı, Yahyalı ve Tomarza ilçelerindeki çiftçiler yıllardan beri Zamantı Irmağı'ndan kendi imkânlarıyla tarlalarına su kullanmakta iken son üç yıldır bu sulama ücrete tabi tutulmuştur. Devlet Su İşlerinin, hiçbir yatırımı ve çalışması olmadığı hâlde, akan ırmaktan kendi imkânlarıyla su çeken çiftçilerden para almaya çalışması kabul edilemez, haksız bir uygulamadır. Yerel seçimler öncesi, şikâyetler üzerine AKP'li belediye başkanları buradaki çiftçilerimize suyu kullanmaya devam etmelerini, herhangi bir ücretin alınmayacağını söylemişlerdir ancak geçtiğimiz günlerde çiftçilerimiz icra evraklarının gelmesiyle şok olmuştur. Çiftçilerimize normal sulama ücretlerinin 2 katı ceza kesilmiştir. AKP'nin tarım politikaları yüzünden zaten zor durumdaki çiftçilerimize kesilen bu borçlar silinmeli, bu tür sulamalar ücretsiz olmalı, hükümet üreticinin yanında olmalıdır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

22.- *Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Hakkâri ili Çukurca ilçesinde şehit olan Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz'a Allah'tan rahmet dilediğine, şehitlere olan borcun gelecek nesillere büyük ve güçlü bir ülke bırakmak için çalışılarak ödenebileceğine ilişkin açıklaması*

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hakkâri Çukurca'da hain teröristlerin saldırısı sonucu şehit olan kahraman hemşehrimiz Piyade Uzman Çavuş Abdurrahman Topuksuz'u dün seçim bölgem Osmaniye Düziçi ilçemizde ebedi istirahatgâhına uğurladık. Şehidimize Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınların başsağlığı diliyorum.

Terörle mücadelede bugüne kadar 274 şehit veren yiğit Osmaniye ilimiz dün olduğu gibi bugün de aynı kararlılıkla terörün kaynağını kurutmak için mücadelesini sürdürecektir. Hiçbir terörist devletimizin kudretli elinden kurtulamayacaktır. Bugün, aynı ülkede, aynı coğrafyada kardeşçe yaşayabiliyorsak bastığımız toprağın bağrında yatan kefensiz şehitlerimiz ve gazilerimizin gösterdiği şanlı mücadeleleri sayesinde.

Vatan ve bayrak için bir an bile tereddüt etmeden canlarını ortaya koyan aziz şehitlerimize olan borcumuzu ancak gelecek nesillere büyük ve güçlü bir Türkiye bırakmak için var gücümüzle çalışarak ödeyebiliriz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bankoğlu... Yok.

Sayın Köksal...

23.- *Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, diyaliz teknikerlerinin, veteriner hekimlerin, öğretmenlerin, sağlıkçıların atama beklediğine, işçi statüsündeki üniversite mezunu işçilerin statü değişikliği istediğine, geçici orman işçilerinin kadro beklediğine, çiftçilerin Ziraat Bankası ve Tarım Krediyeye olan borçlarını ödeyemez hâle geldiğine ilişkin açıklaması*

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, 24 bin diyaliz teknikeri atama bekliyor. Bakan tarafından 1 Mart 2019'da istihdam sözü verilmesine rağmen onlara sadece 349 kontenjan ayrıldı, mağduriyetlerine âdeta göz yumuldu. Kamuda ve yerel yönetimlerde işçi statüsünde çalışan üniversite mezunu işçiler statü değişikliği istiyor. 8.600 geçici orman işçisi hâlâ kadro bekliyor. Veteriner hekimler, öğretmenler, sağlıkçılar atanma ümidiyle yaşıyor. Artık, bu insanların seslerini duymanın zamanı gelmedi mi? Çiftçilerin mayıs ayında yaşanan don olayından dolayı zararları karşılanmadı, üstüne bir de pandemide ihracat kısıtlaması yüzünden, başta patates, soğan üreticileri olmak üzere birçok çiftçi zararına satış yaptı. Küçükbaş ve büyükbaş hayvan üreticileri yem alamaz hâle geldi, bugün Ziraat Bankasına ve Tarım Krediyeye borçlarını ödeyemez hâle geldiler. Onlar için AKP niçin kılını kıpırdatmıyor? 17 Nisan 2012'de dönemin Başbakanı AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan EYT'liler için “Onları IMF zoruyla mağdur ettiler, biz bu mağduriyeti gidereceğiz.” diyeli 8 yıl oldu ama hâlâ eski tas, eski hamam. Çalışma Bakanı Sayın Selçuk “EYT için her türlü kombinasyonu denedik, hiçbirinin maliyeti tutmuyor.” dedi.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

24.- *Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, millî halterci Naim Süleymanoğlu'nu vefatının 3'üncü yıl dönümünde rahmetle andığına, güvenlik korucularının sosyal ve özlük hakları ile çalışma koşullarının düzenlenmesini beklediklerine ilişkin açıklaması*

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

“Ben sadece Türk değil, Türk oğlu Türk'üm ve Türk olarak öleceğim.” diyen olimpiyat, Dünya ve Avrupa şampiyonu millî haltercimiz Naim Süleymanoğlu'nu vefatının 3'ncü yıl dönümünde rahmetle, minnetle anıyorum, mekânı cennet olsun.

Vatanımızın bölünmez bütünlüğü, milletimizin ilelebet var olması uğruna, gece gündüz demeden, her şart ve koşul altında kahramanca mücadele eden, terörle mücadelede en ön safta yer alan, nice gazileri ve şehitleri bağrından çıkararak, haklarını hiçbir zaman ödeyemeyeceğimiz yiğitler yığdığı güvenlik korucularımız sosyal ve özlük haklarının, çalışma koşulları ve görev tanımlamalarının düzenlenmesini, ekonomik şartlarının iyileştirilmesini, yurt içi ve yurt dışı görev ücretlerinin artırılmasını beklemektedirler. Dualarımız ve desteklerimiz kahraman güvenlik korucularımızla beraberdir. Fedakâr, cefakâr, güvenlik korucularımızın daima yanındayız ve sesleri olmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan... Yok.

Sayın Kaplan...

25.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, psikoteknik raporun devlet hastanelerinde ücretsiz verilmesi ve psikoteknik raporlarının iki ya da üç yılda bir yenilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Psikoteknik raporu ticari araç sürücülerine ve ehliyetini kaptıran adaylara zorunlu olduğu günden beri, denetimler sürekli ertelenmekte ve psikoteknik merkezleri mağdur olmaktadır. Psikologlar, ertelenen bu denetimler yüzünden birçok zorlukla karşı karşıya kalmaktadır. Çok fazla psikoteknik merkezinin açılması da haksız bir rekabete neden olmaktadır. Dolayısıyla kota uygulaması gelmeli, nüfusa ya da ticari araç sayısına göre bu merkezlerin açılmasına izin verilmelidir. Psikoteknik raporunu alan her aday psikiyatrist onayı da almak zorundadır. Bu rapor devlet hastanelerince ücretsiz olarak verilmelidir. Ayrıca, insan psikolojisinin değişimi için beş yıl uzun bir süredir, psikoteknik iki yada üç yılda bir yenilenmelidir.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Kaşıkçı...

26.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Antakya ilçesine bağlı mahallelerde halkın altyapı problemlerinin çözümünü istediğine, başka bir taleplerinin de okul, gölet ve sulama kanallarının hizmete sunulması olduğuna ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Hafta sonu Hatay'daydım. Mansurlu köyünde Muhtar Ali Karaoğlu'nun misafiri olarak bölge köylerimizin problemlerini konuştuk. Antakya'ya bağlı Bitiren, Açıkdere, Bozhöyük, Madenboyu, Tanışma, Üzümdalı, Mansurlu, Akcurun, Avsuyu ve Gökçeğöz Mahallelerimizde çok büyük altyapı problemleri mevcuttur. İçme suyu, kanalizasyon ve köy yollarının asfaltlanması gibi önemli eksiklikler yaşayan köylülerimiz bu sıkıntıların artık çözümünü istemektedir. Ayrıca, Mansurlu köyünde vatandaşlarımızın en acil talebi ilkököl ve ortaokul ihtiyacıdır. Tanışma köyünde yapılan göletin, ayrıca sulama kanallarının bitirilip köylülerimizin hizmetine sunulması yine bir başka taleptir. Hatay Büyükşehir Belediyesinin köylerimizdeki bu altyapı problemlerinin çözümünü ötelememesi en büyük beklentimizdir. Ayrıca, Kırıkhan'a bağlı Camuzkışlası ve Demirkonak köylerinde bu yüzyıla hiç de yakışmayan içme suyu sıkıntısı yaşanmaktadır. Mevcuttaki içme suyu sistemine ise kanalizasyon karışmaktadır. Son olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya...

27.- *Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, ülkenin terörle mücadele operasyonlarını rahatça yapabilmesini, sınır dışı harekâtları yürütebilmesini savunma sanayisinde elde edilen ilerlemeye borçlu olduğuna, huzurun teröre galip geldiği bir ülke için durmadan çalışmaya söz verdiklerine ilişkin açıklaması*

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün, şehitler diyarı Osmaniye ilimizde şehidimizi son yolculuğuna uğurladık. Bugün Türkiye, küresel tedarikçilerin çıkardığı tüm zorluklara ve uyguladığı gizli, açık ambargolara rağmen sınırları içinde terörle mücadele operasyonlarını rahatça yapabilmesini, sınırları dışında barış harekâtları yürütebilmesini savunma sanayimizde elde ettiğimiz ilerlemeye borçludur. Kahraman askerlerimiz sahada canları pahasına mücadele ederken onlara vereceğimiz en büyük destek savunma sanayimizi daha ileriye taşımak olacaktır. Ömrünün baharında hain terör örgütü PKK tarafından kaçırılıp şehit edilen tüm kamu memurlarımızı da yâd ediyorum, vatanımızı korumak için şehadete yürüyen askerlerimizi de rahmetle anıyorum. Bu vatanın şehadete eren tek bir evladının kanı yerde kalmayacaktır. Kalemin silaha, birliğin tefrikaya, iyiliğin kötülüğe, huzurun teröre galip geldiği bir Türkiye için durmadan çalışmaya söz veriyoruz diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

28.- *Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi başta olmak üzere hayata geçirdikleri reformlarla demokrasiyi tahkim ettiklerine, AK PARTİ'nin 2023 hedefleri, 2053 ve 2071 vizyonlarıyla ülkenin istikbaline talip olduğuna ilişkin açıklaması*

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

AK PARTİ olarak on sekiz yıllık iktidarımız boyunca defalarca sılandı, tehdit edildik, ihanete uğradık, içeriden ve dışarıdan sayısız saldırıya maruz kaldık ancak milletin emanetini yere düşürmedik. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi başta olmak üzere hayata geçirdiğimiz reformlarla demokrasimizi daha da tahkim ettik. Hak ve özgürlükler konusunda attığımız adımlarla Türkiye'yi yasaklarla anılan bir ülke olmaktan kurtardık. AK PARTİ olarak “Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak.” sloganıyla çıktığımız siyaset yolculuğumuzu, ilk günkü samimiyetle ve yılların tecrübesiyle sürdürüyoruz. AK PARTİ, Türkiye'nin son on sekiz yılının mimarı olmasının yanı sıra 2023 hedefleri, 2053 ve 2071 vizyonlarıyla ülkenin istikbaline taliptir. Milletimizle gönül bağımızı güçlü tuttuğumuz, yapabileceğimizi söyleyip söylediklerimizi yaptığımız sürece tarih yazmaya, ülkemizi başarıdan başarıya koşturmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

29.- *Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın vefatının 2'nci yıl dönümünde kendisini rahmetle andığına ve mücadelesini yaptığı her konuda aynı kararlılıkla mücadele edeceğine, Saros Körfezi'ni yok ettirmeyeceklerine, Keşan-Enez yolunu en güzel biçimiyle CHP iktidarında yapacaklarına ilişkin açıklaması*

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, ağabeyim, yol arkadaşım, Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan'ın aramızdan ayrılışının 2'nci yıl dönümü, kendisini rahmetle anıyorum.

Aradan geçen iki yıl sonra, kendisine takipçi olduğu konularda iyi haberler vermek isterdim. Mücadelesini verdiği, büyüdüğü topraklar olan Saros Körfezi'nde taş ocaklarının kapandığını söylemek, Saros'un artık korunduğunu, on beş yıldır yapılmayan Yayla Balıkçı Barınağı'nın yapıldığını söylemek isterdim. Maalesef, hiçbirini söyleyemiyorum. Üstelik, Saros'u hançerlemek için yemin etmiş bir iktidarın şimdi de Katarlılar için FSRU limanı yapma sevdası tuttu. Enez'e giden yol hâlâ kağıt yolundan hâllice ve bu yolun 2021 yılında tamamlanacağını söyleyen iktidardan ses soluk yok.

Sevgili Erdin Ağabey, buradan bir kez daha kardeşin ve Edirne Milletvekili olarak söz veriyorum ki mücadelesini yaptığın her konuda aynı kararlılığı sürdüreceksin, Saros'u yok ettirmeyeceğiz. Artık AKP'nin yapmayacağı anlaşılın Keşan-Enez yolunu da en güzel biçimiyle CHP iktidarında yapacağız. Işıklar içinde uyu.

BAŞKAN - Sayın Özen ...

30.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, 2017 yılında Nevruz olayları sırasında hayatını kaybeden Kemal Kurkut'la ilgili davada sanık polisin beraat ettiğine, olayların fotoğraflarını çeken gazetecinin ise yirmi yıl hapis istemiyle yargılandığına ilişkin açıklaması

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Değerli milletvekilleri, şu fotoğrafa iyi bakmanızı istiyorum: Kemal Kurkut, 21 Mart 2017'de Diyarbakır "Nevroz"unda kameralar önünde polis tarafından katledildi. Ama dram maalesef burada bitmedi, Kemal'in memleketi Malatya Battalgazi Belediyesi, gasilhanede cenazenin yıkanmasına engel olmak için suyu kesti. Yıllardır mezarlık olarak kullanılan alanı bir anda sit alanı olarak ilan edip gömdürmediler, açılan mezar yeri kapattırıldı, cenaze merasimini gerçekleştirmek için bekleyen ailesi, yakınları ve Alevi dedesi cenazeyi mezar mezar gezdirdiler.

Dün Kemal'in katillerinin davası vardı. Kemal'in katledildiği anın fotoğrafını çeken gazeteci yirmi yılla yargılanırken tetiği çeken polise beraat verildi. "Hukukta Reform" dediniz; bu reform, bizlere reva görülen bu katilleri aklamaksa reformunuz batsın, vicdanları öldürdünüz.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Altı üstü yanan 2 ışık kaldı, 2 kişi kaldı...

BAŞKAN – İlk fırsatta Sayın Gürer inşallah, biraz daha devam edelim, ondan sonra...

İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Türkkan.

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, ölümünün 1'inci yıl dönümünde gazeteci yazar Ömer Lütfi Mete'yi ve ölümünün 3'üncü yıl dönümünde millî halterci Naim Süleymanoğlu'nu rahmetle andığına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan yeni kısıtlamaların tam anlaşılmadığına, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Pompeo'nun birkaç ülkeyi kapsayan ziyaretler çerçevesinde Türkiye'ye geldiğine ancak devlet yetkilileriyle görüşmeyerek Fener Rum Patriği Batholomeos'la görüştüğüne, iktidarın bu konuda neden sesiz olduğuna, Kocaeli ili Karamürsel ilçesi Kızderbent Mahallesi Kocatepe ve Aktoprak mevkisinde Devlet Su İşleri tarafından taş ocağı açılmak istendiğine, yetkilileri yörede yaşayan insanların sesini duymaya çağırdığına, hâlâ bitirilemeyen Bilecik-Yenişehir kara yolu için yapılan kamulaştırmaların bedellerinin ödenerek vatandaşın mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, benim milletvekili olduğum ilin ismi Kocaeli, herkes o Kocaeli'yle karıştırıyor; Kocaeli, Sakarya'da, o da bir ilçe. Kocaeli Milletvekiliyim ben.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk düşünce dünyasının önemli isimlerinden gazeteci, yazar, senarist, şair, muhterem dostum, dostluğuyla onur duyduğum rahmetli Ömer Lütfi Mete'nin bugün ölümünün yıl dönümü. Merhum Mete'yi vefatının 11'inci yılında rahmetle anıyorum. Ruhu şad olsun.

Yine, bugün, evladıfatihan torunu ve Türkiye'nin gururu, dünya şampiyonu, olimpiyat şampiyonu muhterem hemşehrim Naim Süleymanoğlu'nun da ölüm yıl dönümü; Allah gani gani rahmet eylesin, ruhu şad olsun.

Sayın Cumhurbaşkanı dün akşam saatlerinde yeni kısıtlamalara dair açıklama yaptı fakat yapılan açıklama Sayın Cumhurbaşkanı da dâhil henüz kimse tarafından anlaşılamadı. Dün akşamdan beri WhatsApp gruplarında ve sosyal medyada ciddi ciddi şeyler dönüyor, mizahi birtakım sözler dönüyor. Toplumun tamamını ilgilendiren böylesi önemli kararların ne olduğu merak edilirken açıklamanın büyük bölümünün âdeta parti propagandası sayılması, bizim alışkın olduğumuz ancak milletimizin hoş karşılamadığı bir tutum olmuştur. Kısıtlamaların neler olduğu, hangi günler, hangi saatler arası kimleri kapsadığı milletimiz tarafından tam anlaşılamamıştır. Yani İçişleri Bakanlığı genelgesine baktım, 3 sayfa. Oturup bunu ciddi anlamda çözmek lazım. Bu kadar zor olmamalı, milletin anlayışına bu kadar karşı bir tavır sergilenmemeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hükûmet pandemi sürecini en başından beri belirsizlik içerisinde götürüyor. Son alınan kararların yetersiz olması da bunun göstergesi olmuştur. Mesela ben pandemi sürecinde faizlerin, konut faizlerinin düşürülmesini bekledim, uçak bilet fiyatlarının KDV'sinin kaldırılmasını bekledim -daha önce böyle pandemi önlemleri alınmıştı- buna benzer önlemler de bekledim, henüz onlar yok. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in de söylediği gibi, iki haftalık tam karantina sürecinin hayata geçirilmesi gerekiyor, ciddi anlamda bir tedbir alınacaksa. Batık Yunanistan bile üç hafta boyunca tüm ülkeyi karantina altına aldı, çalışmayanlara aylık 800 avro destek ödemesi yapılacağını açıkladı. Batmış Yunanistan kadar bile devletin kasasında para bırakmadınız, har vurup harman savurdunuz, israf ettiniz; itibardan tasarruf olmaz diye vatandaşın vergilerini lükse, şatafata, uçaklara ayırdınız. Hâl böyle olunca, böylesi ölümcül salgında bile gerekli tedbirleri alamıyor, vatandaşlarımızın sıkıntılarını gideremiyorsunuz.

Evet, Türkiye dostu -diyeceğim, bu “dost”un iki tarafında da birer tırnak var yalnız, ona dikkatinizi çekmek istiyorum- Trump'ın Dışişleri Bakanı Pompeo, birkaç ülkeyi kapsayan ziyaretinde Türkiye'ye geldi ancak hiçbir devlet yetkilisiyle görüşmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İstanbul'da Fener Rum Patriği Bartholomeos'la görüştü ama Cumhurbaşkanı Erdoğan ya da Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'yla görüşmek için Ankara'ya gitme zahmetinde bulunmadı, hatta basında “İstanbul'da olurlarsa görüşürüm.” dediği yazıldı. Bununla yetinmeyen Pompeo, Fransız Le Figaro gazetesine verdiği demeçte “Ben ve Başkan Macron, Türkiye'nin son dönemdeki hareketlerinin çok agresif olduğu konusunda hemfikiriz ve Amerika ile Avrupa'nın Türkiye'ye karşı iş birliği yapması gerektiğine inanıyoruz.” dedi. Aynı Pompeo, Türkiye'nin askerî kabiliyetinin arttığını belirterek, bundan endişe duyduklarını ifade etti. Bakın, bu durumdan, Türkiye'nin dostları değil ancak düşmanları rahatsız olur. Hani, o dost var ya, “dost Trump” dediğiniz, onun Dışişleri Bakanı bu. Türkiye'nin askerî gücünün varlığından Türkiye'nin dostları rahatsız olmaz, düşmanları rahatsız olur. Dolayısıyla siz henüz dost kim, düşman kim onu bile tam bilememişsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Truva atı gibi ülkemize gelen ve açıkça düşmanlıklarını ilan eden Pompeo hakkında Hükümet kanadından da henüz tek bir açıklama yok. Yani sormak istiyorum: İktidar bu konuda neden sessiz? Bu, Biden dönemi öncesi sessizlik mi? Henüz anlayabilmiş değiliz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kocaeli’de ne yazık ki yine bir taş ocağı açılmak isteniyor, çok sıklıkla dile getiriyorum bunu. Bu kez Karamürsel Kızderbent Mahallesi Kocatepe ve Aktoprak mevkinde, Devlet Su İşleri tarafından Karadere ve Kınalı Barajlarına, betonun ham maddelerini oluşturan kum ve çakıl karışımı olan agrega temini için bir ocak açılmaya çalışılıyor. Açılmak istenen bu taş ocağı, Kızderbent Mahallesi’ne gerçekte 800 metre uzaklıkta yani hemen yerleşim biriminin yanında. Ancak Devlet Su İşleri raporu bunu 2,5 kilometre olarak belirtmiş. Yani Devlet Su İşleri tarafından mevzuat çiğnenerek mahalledeki yerleşim yerleri hiçe sayılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, sabrınıza sığınıyorum.

Yine bu bölgede yer alan Bayındır köyünde 2 taş ocağı zaten mevcut. Bu taş ocakları Avcıköy İhşaniye Barajına, Kızderbent Göleti’ne ve Osmangazi Köprüsü’ne agrega sağladığı kadar; yapılmak istenen barajlar için de malzeme sağlayacak kapasiteye zaten sahip. Hâl böyleyken yeni açılmak istenen taş ocağıyla, bölgedeki vatandaşlarımızın yaşam hakları hiçe sayılıyor. Kızderbent Vadisi’nde ekolojik hayat tehlikeye altına giriyor. Bu konuda bölgede yaşayan insanlarımızın sesinin duyulması noktasında yetkilileri göreve çağırıyorum.

Son olarak Bilecik’ten söz etmek istiyorum. Yıllardır yapımı yılan hikâyesine dönen Bilecik-Yenişehir yolunun inşası için düzenlenen ilk ihale, 16 Temmuz 2007 tarihinde tarafınızca yapıldı. Ancak bu ihale ne ilk ne de son oldu. 2014 yılında yapılan ihalede bu yolun yapım işi 104 milyon 528 bin liraya bir iş ortaklığı firmasına verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Şartnameye göre, yer tesliminden üç yıl üç ay sonra iş teslim edilecekti ama maalesef bu ihale de iptal edildi. Yıllarca seçim malzemesi hâline getirilen Bilecik-Yenişehir kara yolu hâlâ tamamlanamadı maalesef. Bilecik merkez ilçeye bağlı olan, kara yollarının geçiş güzergâhının önemli noktalarından Pelitözü Köyü’nde vatandaşlara ait taşınmazlar kamulaştırıldı. Vatandaşlar ile Karayolları arasında bedel konusunda uzlaşma sağlanamadığı için Karayolları tarafından vatandaşlara dava açıldı. Uzun süren dava sonucunda mahkeme, kamulaştırma bedellerinin ödenmesine karar vermesine rağmen, bu bedeller süresinde ödenmedi ve dava düştü. Vatandaşlar orada da mağdur edildi. Mağdur olan vatandaşlar Karayolları 14’üncü Bölge Müdürlüğünü aradığında da ödenek olmadığı için bedellerin yatırılmadığı kendilerine söylendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yıllar boyunca birden fazla ihalesi yapılan birçok müteahhide ve firma değiştiren yol için müteahhitlere ödenek bulunuyor da Bilecikli vatandaşlara ödenecek kamulaştırma bedeli için siz ödenek bulamıyorsunuz. Dün de söyledim ya, siz vatandaşın değil müteahhitlerin iktidarısınız. Bilecikli vatandaşlarımız “Hadi yolu bitiremediniz, biten yerlerdeki kamulaştırılan taşınmazların bedeli ödensin de biz rahat edelim, zulüm etmeyin.” diye bağırırlar.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Akçay.

32.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Azerbaycan'ın 10 Kasım 2020 tarihinde Ermenistan karşısında önemli bir zafer kazandığına, bundan sonra yapılması gerekenin zaferin kazanımlarının korunması olduğuna, Mustafa Kemal Atatürk'ün "Türk kapısı" dediği Nahçıvan ile Azerbaycan arasındaki engellerin kaldırılması gerektiğine, Ermenistan'ın işlediği savaş suçları nedeniyle uluslararası mahkemelerde hesap vermesi gerektiğine, 17 Kasım 2020 tarihinde Mecliste kabul edilen tezkerenin "iki devlet, tek millet" şiarının stratejik akla dönüştüğünün ispatı olduğuna, azatlık yolunda şehit olan Azerbaycanlı kardeşlerine Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ermenistan, 28 Aralık 1991'de Hankendi'nde başlattığı işgallerle Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sini işgal etmiş ve çocuk, kadın, yaşlı demeden soykırım gerçekleştirmiş idi. İşgalci Ermenistan, dünyanın gözü önünde 26 Şubat 1992 tarihinde Hocalı'da, 27 Mart 1993'de Kelbecer'de yüzlerce masumu katletmiş ve çok sayıda çocuğun derisini canlı canlı yüzerek tıpkı Nazilerin yaptığı gibi deney olarak kullanmış ve katletmişti.

Azerbaycan, 12 Temmuz 2020'de Tovuz'a; 27 Eylül 2020'de başlayan saldırılarla Karabağ'a ve sivillerin yaşadığı birçok bölgeye mütecaviz saldırılar düzenleyen Ermenistan'a tarihî bir ders vermiştir. Zaferin ayak sesleri, Füzuli, Cebraylı, Laçın, Kelbecer ve diğer Türk yurtlarından duyulmuş, Azerbaycan 8 Kasım 2020'de stratejik öneme sahip Şuşa'yı işgalden kurtarmıştır. Şuşa, Azerbaycan'a zaferi müjdelemiş, yirmi sekiz yıl sonra camilerden yeniden ezan sesleri yükselmiştir. 10 Kasım 2020'de Azerbaycan, işgalci ve haydut devlet Ermenistan karşısında önemli bir zafer kazanmıştır, kırk dört günlük vatan müdafaasıyla yirmi sekiz yıl önce işgal edilen toprakların yüzde 70'ini Ermenistan'dan kurtarmıştır. Azerbaycan, askerî mücadeleyi politik bir enstrüman olarak kullanmış, bölgesel ve küresel denklemleri akılcı şekilde okuyarak zafere adım adım ilerlemiştir. Bundan sonra yapılması gereken, zaferin kazanımlarını korumaktır. Zira, Güney Kafkasya'da, Doğu Akdeniz'de, Libya'da, Suriye'de kimlerin ne hesabı varsa hepsi açık ve nettir. Türkiye ve Azerbaycan, at izini it izinden ayıracak devlet aklına, ayıyı kovandan, horozu kümeden uzak tutacak yetkinliğe sahiptir. Bu minvalde 10 Kasım 2020'de imzalanan kalıcı ateşkesin öngördüğü şartlar, adım adım takip edilmelidir; Ermenistan, işgal ettiği toprakların tamamından atılmalıdır; otuz yıl önce yerlerinden, yurtlarından edilen kardeşlerimiz topraklarına acilen kavuşturulmalıdır; Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin 4 Ekim 2020'de işaret ettiği doğrultuda, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Türk kapısı" dediği Nahçıvan ile Azerbaycan arasındaki engeller kaldırılmalıdır; haydut devlet Ermenistan'ın bugüne kadar yaptığı hiçbir soykırım, işlediği savaş suçları yanına kalmamalı, uluslararası mahkemelerde hesabını vermelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türk yurdu Karabağ'da yeni oldu bittilere müsaade edilmemelidir. Türkiye ve Azerbaycan arasında 16 Ağustos 2010'da imzalanan Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması doğrultusunda bölgede görev yapacak olan askerimiz, bunun temini ve tescili olacaktır.

17 Kasım 2020'de Gazi Meclisimizde kabul ettiğimiz tezkere, iki devlet arasındaki resmî bir anlaşmanın ötesinde Türk milletinin maşeri vicdanının temessülüdür. Tezkere, Türkiye'nin "her ne şekilde olursa" diyerek Azerbaycan'a verdiği desteğin ve "iki devlet tek millet" şiarının stratejik akla dönüştüğünün ispatıdır. Bu stratejik akıl, Doğu Akdeniz'de, mavi vatanda ve Kafkasya'da önümüzdeki yüz yılı şekillendirecektir.

Sözlerime son verirken kardeş Azerbaycan'ın zaferini kutluyor, azatlık yolunda şehit olan kardeşlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifalar diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç.

33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Covid-19 pandemisiyle ilgili genel görüşme önergelerinin görüşülmesinin iktidar oylarıyla reddedildiği gün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yeni tedbir paketi açıklandığına, pandemi sürecinin iyi yönetilebilmesi için Meclisin devreye girmesi gerektiğine, bu kısıtlamalardan etkilenecek emekçilerin nasıl geçineceklerinin muamma olduğuna, ilk kısıtlama döneminde vatandaşın kredi çekerek hayata tutunabildiğine, partilerine yönelik sindirme politikalarının sürdüğüne, Cizre Belediye Eş Başkanı Berivan Kutlu hakkında 50 farklı soruşturma başlatıldığına, Cizre'de evlere telefon edilerek çeşitli sorular sorulmak üzere İçişleri Bakanlığı bünyesinde bir birimin kurulup kurulmadığını öğrenmek istediğine, bu tür baskıların HDP'nin üye ve yöneticilerini mücadeleden vazgeçiremeyeceğine, 2020 yılının ilk on ayında 1.736 işçinin çalışırken hayatını kaybettiğine, Covid-19'un sağlık emekçileri için meslek hastalığı diğer iş kolları için iş kazası olarak tanınması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; Covid-19 pandemisi ve gelişmelerle ilgili dün, bir genel görüşme yapalım diye bir önerge verdik, iktidar oylarıyla reddedildi bu önerge. Aynı gün, dört saat sonra, Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan bir tedbirler paketi açıkladı. Yetersiz, anlamsız, hatta anlaşılabilen tedbirler paketiyle karşı karşıya kaldık.

Şimdi, bu tedbirlerin başarılı olmayacağını şimdiden söylemek mümkün, üzülerek söylüyoruz bunu. Çünkü sorun, son derece büyük bir sorun ve hepimizi ilgilendiren bir sorun yani sadece iktidar partilerini ilgilendiren bir sorun değil, bütün toplumu ilgilendiren bir sorun ve maalesef, bu tedbirler başarılı olamayacak çünkü çok düşünülmemiş, iş olsun diye tedbirler açıklanmış.

Şimdi, öyle görünüyor ki saray, Bakanlar Kurulu ve Sağlık Bakanı bu krizi yönetemiyor. Meclisin devreye girmesi gerekiyor; Meclisin bu konuda tartışması, konuşması, meseleyi enine boyuna değerlendirmesi, araştırması ve gerçekten meseleye el koyması gerekiyor ama dün reddettiniz. Peki, o zaman neden Meclis bu çalışmayı yapmıyor? Bunu da açıklamıyorsunuz.

Şimdi, muhalefetin dediklerini yapmama gibi bir siyaset kurgusu var bu iktidarın; bu, yanlış yani bunun üzerinde çok durmayacağım, çok açık yanlış olduğu, kendileri de farkında aslında ama tekrar söylüyorum: Pandemi meselesi sadece iktidarı ilgilendiren bir konu değil; halk sağlığı ve toplum sağlığı konusu. O nedenle bu konu hafife alınabilecek bir mesele değil.

Şimdi, “tedbir” diye açıklanan hem can güvenliği hem sağlık hem de ekonomik geçim açısından tedbirsizliklerle dolu bir paket izledik, gerçekten tedbirsizliklerle dolu. Şimdi, herkes bin odalı saraylarda yaşamıyor. Alışveriş merkezleri, marketler ve restoranlarda çalışanlar, berberler, kuaförler, bunlar birer sarayda yaşamıyor ve buralarda çalışan insanların, esnafın geçim sorunu var; atölyelerde, fabrikalarda çalışan insanların geçim sorunları var, işsizlik sorunları var. Siz, bunları ya unutuyorsunuz ya umursamıyorsunuz.

Şimdi, bu, dün açıklanmış olan sokağa çıkma kısıtlamaları “Pandemiden vatandaş korumayalım ama korumuş görünelim.” mantığıyla hayata geçirilmiş ve açıklanmış olan tedbirler yani pandeminin yaygınlığı karşısında derman üretmeyecek bir kısıtlama devreye konuldu; çok açık ve net bir şekilde bunu söylemek gerekiyor. Bu kısıtlamalardan da etkilenecek milyonlarca emekçi var. Bu emekçilerin nasıl geçinecekleri, yaşamlarını nasıl idare edecekleri bir muamma.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – 1.170 liralık kısa çalışma ödeneğiyle 5 kişilik bir aile her gün 3 öğün simit yemeye razı olsa yetmeyecek bir ödenek olduğunu hepimiz biliyorsunuz. 10 milyon geniş tanımlı işsize milyonlarca yeni işsiz eklenecek.

İlk kısıtlama döneminde hem esnafın hem de vatandaşlar yüksek miktarda kredi çekerek hayata tutunabildi çünkü devlet güvence sağlamadı insanlar için. 3 Haziran 2020 tarihi itibarıyla 627.352 esnaf toplam 15 milyar 550 milyon kredi çekmiş, bu esnafın 137.329'u kefaretle kredi çekmiş. Ayrıca, Mayıs 2020 itibarıyla 32 milyon kişi de kredi borcuna bulaşmak zorunda kalmış. 1 Nisan 2020 tarihi itibarıyla kırk gün içerisinde 4,5 milyon kişiye 27 milyar kredi borçlaması yapılmış. Nasıl ödeyecek insanlar bu kredileri? Şimdi, altı ay ödememe vadesi tam dolmuşken tekrar kısıtlamalarla karşı karşıya kalındı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kredilerin geri ödenememesi ve arka arkaya iflaslarla yüz yüze kalmacağı çok açık. Esnafın ve yurttaşların kredi ödemelerinin, faizleri de silinmek suretiyle bir yıl ertelenmesi acil bir taleptir ve pandeminin seyri ve aşı bulunma durumuna göre kredi geri ödemeleri tekrar değerlendirilmelidir, ele alınmalıdır. Vatandaşları salgına karşı korumaktan uzak tedbirlere, kısıtlamalardan etkilenecek emekçi ve esnafı koruyamayan Adalet ve Kalkınma Partisi gerçeği de eklenince gerçekten ortada tedbir-güvence denklemi adına hiçbir şey kalmamış oluyor. Sizin tedbir-güvence denkleminiz, ölçünüz yok; ölçüsüzünüz, bunu söylemek istiyoruz. Gerçekten bu vahim durumu değiştirmek için Meclisin inisiyatif alması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim efendim.

İkinci değinmek istediğim konu: Partimize yönelik gözaltı, tutuklama, sindirme politikaları, ajanlaştırma politikaları her gün sürüyor. Özellikle son dönemde Şırnak'ta yoğunlaşmış bu faaliyetleri görüyoruz, Şırnak'ın Cizre ilçesinde görüyoruz.

Son olarak Cizre Belediye Eş Başkanımız Berivan Kutlu gözaltındayken polisler tarafından kendisine “Devlet büyüktür, siz kadınlar hiçbir şey yapamazsınız ve mücadeleniz boş.” denilerek bir psikolojik şiddet uygulanmış. Hadi bunu da bıraktım, demişler ki: “Mücadeleden vazgeçip ülkeyi terk et.” Yani yaptıkları baskı bu “Mücadeleden vazgeç, ülkeyi terk et.” Şimdi Berivan Kutlu, bugüne kadar yürüttüğü siyasi faaliyetler gerekçe gösterilerek 15 defa gözaltına alınmış, hakkında 50 farklı soruşturma başlatılmış yani demokratik siyaset alanında çok uzun yıllardır mücadele eden bir arkadaşımız, ona diyorlar ki: “Ülkeyi terk et.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Ülkeyi terk et.” demiş olanlara iki çift lafım var: Bakın, bir tek Kürt yurttaşı bile, bu iktidara karşı mücadele eden Türkiye demokrasi güçlerinden bir tek kişi bile ülkesini terk etmeden size karşı, zulme karşı, baskıya karşı, demokrasizliğe ve hukuksuzluğa karşı mücadelesini sürdürecektir; asla ülkeyi terk etmek diye bir şey söz konusu olmayacak.

Şimdi Cizre'de başka tür baskılar da yapılıyor yani telefonla Cizre'deki -sadece Cizre'de değil başka ilçelerde ve illerde de- çeşitli aileler aranıyor ve işte “HDP'li misiniz? Neden HDP'lisiniz? HDP'li olduğunuz için pişmanlık yasasından yararlanmak ister misiniz?” gibi saçma sapan, zırva sorular soruluyor. Kim yapıyor bunları? Diyor ki telefon edenler: “İçişleri Bakanlığı tarafından kurulan bir birimden arıyorum.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, efendim, iktidara önce şunu sormak istiyorum: İçişleri Bakanlığında hakikaten böyle bir birim mi kurulmuştur? “HDP’lilerin evlerini arayalım, aileleri huzursuz edelim, insanları rahatsız edelim.” diye böyle bir birim var mıdır? Bu birim, insanları evlerinden telefonla arıyor mudur? Birinci sorumuz bu.

İkincisi: Eğer böyle bir şey yapıyorsanız bu telefon paralarını kimin vergileriyle ödüyorsunuz?

Üçüncüsü: “Neden üyesiniz?” sorusuna, bizim insanlarımızın hepsi şu cevabı veriyor: “Üyeyiz çünkü HDP’ye üye olmak, HDP’ye oy vermek, HDP için mücadele etmek onurdur.” diyorlar. İşte, cevap budur o İçişleri Bakanlığı tarafından kurulan birime ve iktidara. Yani “Hakikatin yanında, zulme ve baskıya karşı mücadele ettiğimiz için HDP’liyiz ve HDP’ye oy veriyoruz.” diyor insanlar. Cevabınızı alıyorsunuz ama insanların ödediği vergilerden böyle saçma sapan telefon harcamaları yaparak insanları huzursuz etmekten vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bu tür baskılar ile bu tür işlerle bizim üyelerimizi, yöneticilerimizi, seçmenlerimizi mücadeleden vazgeçiremezsiniz; bundan da haberiniz olsun. Hani, her türlü faşizmi uygulamayı, baskıyı yapıyorsunuz; sonra zaman zaman oraya buraya bakıp “Faşizm acaba nerede?” diye dolaşıyorsunuz, konuşuyorsunuz. Yani bir aynaya baksanız aslında iyi olacak diye doğrusu düşünüyoruz.

Son olarak bir konuya daha değinmek istiyorum. Ekim ayında, tespit edilebildiği kadarıyla en az 207 işçi ve 2020 yılının ilk on ayında ise en az 1.736 işçi çalışırken hayatını kaybetti yani iş cinayetleri devam ediyor. Bu iş cinayetlerine baktığımız zaman en çok ölüm sebepleri -ekim ayı açısından söylüyorum- şöyle: 51 işçi Covid-19’dan hayatını kaybetmiş, 36 işçi ezilme, göçük ve sayılar devam ediyor; vaktimiz kısa. En çok meydana gelen iş kolları da belli; inşaat, tarım, sağlık, ticaret, büro çalışanları ve taşımacılıkta olmuş iş cinayetleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, bir kez daha işçilerin bir talebini, emekçilerin bir talebini çok açıkça dile getirmek istiyorum: Covid-19, sağlık emekçileri için meslek hastalığı, diğer iş kollarında çalışan işçiler için ise iş kazası olarak tanınmalıdır. Bu konuda Meclisteki partiler gereken çalışmayı yapmalı ve bir yasa hazırlığını tamamlamalıdır. Gerçekten bu pandemi döneminde bütün zorluklara rağmen çalışan sağlık emekçileri ve fabrikalarında, atölyelerinde çalışan işçiler ve emekçilerin bu hakları vardır. Covid-19’un meslek hastalığı ve iş kazası olarak tanımlanma hakları vardır. Bu hakkın verilmesi gerekir, bunu da son olarak belirtmiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Altay.

34.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, vefatının 3’üncü yıl dönümünde millî halterci Naim Süleymanoğlu’na ve vefatının 2’nci yıl dönümünde Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekili Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet dilediğine, pandemi sürecinin başından beri Sağlık Bakanı Fahrettin Koca’yı desteklediklerine, Hükümetin sağlık tedbirleri konusunda bir kafa karışıklığı içinde olduğunu gördüklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın açıkladığı tedbirler dışında bir önerileri olduysa bunu kamuoyuyla paylaşmaları için Bilim Kurulu üyelerine seslendiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Öncelikle Türk milletine büyük gurur yaşatan, dünya ve olimpiyat şampiyonu millî halter sporcumuz Naim Süleymanoğlu'nun, Cep Herkülü'nün aramızdan ayrılışının 3'üncü yıl dönümü. Kendisini rahmet, minnet ve şükranla anmayı bir görev sayıyorum Sayın Başkanım.

Yine, bugün Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekilimiz, hepimiz için çok ayrı değeri ve kıymeti olan Erdin Bircan dostumuzun aramızdan ayrılışının 2'nci yıl dönümü. Ona da Allah'ımdan rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, devletlerin kriz yönetme noktasında, kriz zamanlarında şüphesiz devlet sırrı sayılabilecek hususlar da olur. Devlet idaresinin çok yüksek hassasiyet gerektirdiği bir gerçek lakin bir pandemi sürecinde bu hassasiyetin çok çok daha fazla yüksek olması ve bu pandemi sürecinde, bu Covid-19 virüsüyle mücadelede hiçbir siyasi kaygı düşünülmeden, hiçbir siyasi tasarrufa bakılmaksızın devletin sevk ve idaresi, 83 milyonun sağlığı, huzuru, refahı açısından büyük önem taşır. Şimdi buna “Niye böyle bir girizgâh yaptın.” dersenez, şunun için yaptım: Dün akşam yeni önlemler açıklandı ve biz Türkiye olarak, biz parti olarak, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, hep birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok saygıdeğer üyeleri olarak Bilim Kurulunun Hükûmete neleri tavsiye ettiğini bilmiyoruz, sadece Hükûmetin neleri yaptığını -biraz önce mevkidaşlarım da söyledi- vallahi de billahi ben anlamadım daha yani anlama özürlü değilim, anlamadım. Ne zaman yasak var, kaçı... Yani o kadar karışık bir iş yapılmış, o ayrı bir mesele ama... Ben, şimdi şuna çok üzülüyorum: Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca'yı başından beri destekledik; performansını, gayretini, çabasını takdir ettik ama uyarılarımızı da yaptık, dedik ki: Sayın Bakanım, kişisel olarak özverinize, çabanıza, iyi niyetinize tek laf edemeyiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şöyle bir laf ederiz, bu sistemin şöyle çalışması lazım: Siz Bilim Kurulunu dinleyeceksiniz, Sayın Cumhurbaşkanını da sizi dinleyecek. Lakin bizim görebildiğimiz kadarıyla sistem ters çalışıyor yani Sayın Sağlık Bakanı Cumhurbaşkanını dinliyor, Bilim Kurulu da Sayın Sağlık Bakanını dinliyor gibi yapıyor. Dolayısıyla asıl olan şu: An itibarıyla benim görebildiğim, Sağlık Bakanımız, saray ile Bilim Kurulu arasında tost olmuştur, sıkışmıştır; hani bir atasözüyle söylemek gerekirse iki arada bir derededir. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanını iki arada bir derede bırakmaya kimsenin hakkı yoktur çünkü Bilim Kurulunun Hükûmete yaptığı önerilerin halkla paylaşılmasını çok önemli buluyoruz. Neden önemli buluyoruz Sayın Başkan? Şunun için önemli buluyoruz: 13 Kasım tarihinde Millî Eğitim Bakanı bir açıklama yaptı, dedi ki: “Ara tatilden sonra inşallah bütün kademelerde, bütün sınıflarda yüz yüze eğitime geçeceğiz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Genel Kurulun ve sizin sabrınıza sığınarak, bunlar önemli konular.

Ne zaman dedi? 13 Kasımda bunu söyledi Sayın Bakan. Beş gün sonra bugün, 18 Kasımda, hatta dün 17 Kasımda okulların ikinci bir emre kadar on-line eğitime geçeceğini... Açıkları da kapattık bak şimdi; yıl sonuna kadar bazı sınıflar açıkken, yüz yüze eğitim yapılırken “Ara tatilden sonra hepsi yüz yüze olacak.” denirken birden bire yüz yüze olanlar da gitti. Sağlık Bakanı iyi niyetle, aynı tarihte, 13 Kasımda yani bundan beş gün önce dedi ki: “Sanıyorum iyi gelişmeler var -elbette iyi niyetle söylüyor- maskeyle vedalaşacağız inşallah yakın bir zamanda.” Şimdi “Çift maske takalım.” noktasına geldik. Bunu bir eleştiriyle söylüyor değilim Sayın Başkanım, burası Meclis, 83 milyonun hayatından, kaderinden bahsediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hükûmetin, bu konuda bir tutarsızlık, -tutarsızlık demeyelim hadi-bir ikirciklik, bir çelişki, bir kafa karışıklığı içinde olduğunu görüyoruz. “E, ben on dört gün karantina yapamam.” Niye yapamazsın? “Yaparsam, evine giden insanları nasıl besleyeceğim?” O zaman sen devlet olma özelliğini kaybetmişsin. Her vesileyle “Büyük devletiz.” diye hava basan yürütme organının, on dört gün Türkiye’yi evde, karantinada, izolasyonda, adına ne dersenez deyin tutabilecek gücü, muktediratı vardır diye ben biliyorum. Türkiye, büyük bir devlet diye övünmek lafla olmaz, böyle zamanlarda olur.

Tekrar altını çizerek bitireyim; sabrınıza teşekkür ederim.

Ben, şimdi, buradan Bilim Kuruluna çağrı yapıyorum: Saygıdeğer Bilim Kurulu üyeleri, toplantınız sonrası Cumhurbaşkanınca açıklanan kısıtlamaların dışında bir öneriniz olduysa -on dört gün kapanma buna dâhil- bunu lütfen kamuoyuyla paylaşın; kamuoyuyla paylaşın ki 83 milyon olarak Hükûmetin bu ikircikli politikalarının kurbanı olmayalım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Bülent Turan.

Buyurunuz Sayın Turan.

35.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu’nu vefatının 3’üncü yılında rahmet ve minnetle andığına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün tüm dünyada göğsümüzü kabartan millî haltercimiz Cep Herkülü’üz Naim Süleymanoğlu’nun aramızdan ayrılışının üçüncü yılı. Naim Süleymanoğlu elli yıllık ömrüne 46 dünya rekoru ve şampiyonluklar sığdırarak ay yıldızlı bayrağımızı defalarca dalgalandırmış, bizleri gururlandırmıştı. Dünyayı sırtlayan adam Naim Süleymanoğlu’nu vefat yıl dönümünde tekrar rahmetle, minnetle, özlemlerle anıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 18/11/2020 tarihinde Kayseri Milletvekili Dursun Atas ve 19 milletvekili tarafından KYK öğrenim kredisi alanların yaşadıkları sorunları incelemek, gerekli önlemleri almak ve çözüm önerilerini sunmak amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/11/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/11/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 milletvekili tarafından, KYK öğrenim kredisi alanların yaşadıkları sorunları incelemek, gerekli önlemleri almak ve çözüm önerilerini sunmak amacıyla 18/11/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 18/11/2020 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Kayseri Milletvekili Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 20 İYİ PARTİ’li milletvekili arkadaşımınla birlikte vermiş olduğumuz, öğrencilik yıllarında KYK öğrenim kredisi almış olan gençlerimizin yaşadıkları sorunların incelenmesi konulu Meclis araştırması önergemiz hakkında söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri takip eden vatandaşlarımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz derin bir ekonomik kriz içerisinde. İstihdam azalmış, işsizlik cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyelerine ulaşmıştır. Gelinek noktada her 3 gençten 1’i işsizdir. Üniversite mezunu olup da herhangi bir işte çalışmayanların sayısı 1,5 milyonu geçmiştir. Üstelik iş bulma ümidini kaybedip iş aramayı bıraktığı için işsiz sayılmayan binlerce gencimiz bu sayının dışındadır.

Değerli milletvekilleri, görüldüğü üzere, ülkemizin hemen hemen her kesimi gibi, gençlerimiz de zor durumdadır. Ailelerin kendilerinden kısıp binbir güçlükle üniversiteye gönderip yıllarca okuttukları evlatları yani bizim evlatlarımız, bu ülkenin evlatları iş bulamamakta; üstüne bir de üniversite yıllarında aldıkları kredi borçlarının altında ezilmektedir.

Her yıl yüz binlerce öğrencinin yükseköğrenim süresince kullandığı ve Kredi Yurtlar Kurumunca verilen kredilerin mezun olunduktan iki yıl sonra ödenmesi gerekiyor. Ancak, üniversite mezunu gençler iş bulamadığı için bu borcu ödeyemiyor. Hâlihazırda 3 milyon 100 bin genç, öğrenim kredisi borcunu ödeyememiştir. Ayrıca, ödenemeyen öğrenim kredisi borçlarına her yıl yaklaşık yüzde 19,2 oranında gecikme zammı ilave edilmektedir. Böylece borçları 2’ye, 3’e katlanmaktadır. Öyle ki ödenemeyen öğrenim kredileri 5,3 milyar TL’yi geçmiş durumdadır.

Geçtiğimiz hafta bu borçlar yapılandırılrsa da gençlerin beklentisini karşılamamıştır. Gençler zaten işsizken, şanslı olanlarsa asgari ücretle çalışmaktayken yapılandırma olsa da bu parayı nasıl ödeyecekler? Borçlarını ödeyemeyen bu gençlerden 300 binin üzerindeki kişiye yasal işlem başlatılmıştır. Zaten işsizliğin kaskacında olan gençleri bir de devlet kaskaca almaktadır.

Anayasa’mıza göre Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlettir. Yine, eğitim hakkı anayasal bir haktır. Eğitimin anayasal bir hak olduğu sosyal bir devlette böyle bir tablonun ortaya çıkması kabul edilebilir değildir.

Değerli milletvekilleri, devlet yap-işlet-devret modeliyle bugüne kadar 130 milyar dolar Hazine garantisi vermiştir. Geçilmeyen köprülerin parasını, kullanılmayan otobanların parasını, yolcusu olmayan hava alanlarının parasını şirketlere hazineден ödemiştir. Yani bugünkü kurla tamı tamına 1 trilyon 7 milyar 500 milyon ödenmiştir.

Şimdi Kanal İstanbul için 204 milyar dolar ayırıyorlar. Yani bugünkü kurla tamı tamına 1 trilyon 581 milyar Türk lirası. KYK öğrenim kredisi alan 3,1 milyon gencin toplam borcu ne kadar? Sadece 5 milyar 33 milyon. Yani öğrencilerin borcunun 315 katı Kanal İstanbul’a ayrılmış, 200 katı ise şirketlere

fuzuli yere ödenmiştir. Daha geçtiğimiz aylarda imtiyazlı 5 müteahhidinizden 1'nin 9,5 milyar Türk lirası vergi borcu tek kalemde silindi. Yani öğrenim kredilerinin toplamının yaklaşık 2 katı AKP'nin kendi yandaş müteahhidine hibe edildi.

Gençlerin borcunu silmeyenler, 3 milyondan fazla gencin hayallerini, geleceğine dair umutlarını yıkanlar vatandaşa geldi mi cebinde akrep oluyor, 5 müteahhide geldi mi rantından zerre kesmiyorlar. Somali'nin bile yaklaşık 27 milyon TL borcunu ödedik.

Geçtiğimiz hafta burada çıkarılan kanunla devasa Telekom şirketlerinin 6,8 milyar TL ceza borcu affedildi. Suriyelilere 58 milyar dolar para harcandı, yani yaklaşık 465 milyar Türk lirası. Cumhurbaşkanı "Bir 40 milyar dolar daha harcarız." diyor. Suriyelilere harcananın yüzde 1'i bizim gençlerimize harcansa gençlerimizin hiçbirinin KYK borcu kalmayacaktır. Sonuç olarak bunların hepsine yeten bütçe, öğrencilerimizin 5,3 milyar TL borcuna gelince yetmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Yani yandaş müteahhitlere, devasa şirketlere, Somali'ye, Suriyelilere olan bütçe, öğrencilerimize maalesef ki yok. Bu gençlerden her gün içimizi sızlatan yüzlerce mail ve mesaj geliyor.

Bırakın siyaseti, vicdanınıza sesleniyorum: Gelin, zor durumdaki gençlerimizin elinden tutalım, bu KYK öğrenim kredisi borçlarını silelim diyor, önergemize "evet" oyu vermenizi diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Hüda Kaya.

Buyurunuz Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. İYİ PARTİ'nin vermiş olduğu önerge hakkında partimizin düşüncesini ifade edeceğim arkadaşlar.

İYİ PARTİ'nin vermiş olduğu önerge, Kredi ve Yurtlar Kurumundan borç alan gençlerimizden, 3 milyon 100 bin civarında gencimizden 300 bin civarında olanının bu borçları iade edemeyip cezai takibata uğramasıyla ilgili bir önerge. Bizler de bu konuda gençlerimizin durumunu biliyoruz. Türkiye'de hem öğrencilerin hem işsizlerin hem eğitime devam edemeyen tüm gençlerimizin sorunları yaşamın her alanında çok yıpratıcı bir şekilde devam ediyor ve şunu biliyoruz arkadaşlar, sizler de takip ediyorsunuzdur elbette: Genç nüfusumuz çok yoğun. Sadece 2023'te ilk defa oy verecek gençleri hesap etsek bile 7 milyon civarında genç var arkadaşlar ve bu gençlerin istihdamı, meslek edinmesi, eğitimlerine devam edebilmesi, eğitimlerine devam edebilmesi için kendilerinin bir maddi güvenceye sahip olabilmeleri başlı başına sorun. Peki, üniversiteyi bitirdikten sonra gençlerimiz iş bulabiliyorlar mı, istihdam edilebiliyorlar mı, onlara alan açılıyor mu? Ama ne yazık ki AKP iktidarı, artık gençlerimizin, kadınlarımızın, işsizlerimizin, asgari ücretle çağdaş köleliğe mahkûm edilen emekçilerimizin, tüm halkımızın yaşam koşullarını, standartlarını daha iyileştirecek politikalar ve projeler yapmaktan zaten çoktan vazgeçti; varsa yoksa saraya oda ilave etmek, sarayın bir asgari ücretten fazla maliyette olan bardaklarından su içmek, "İtibarda israf yoktur." diyerek uçaklar üzerine uçak almak, makam araçları üzerine makam aracı almak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

HÜDA KAYA (Devamla) – Hemen bir toparlayayım Başkanım, teşekkür ediyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunda HDP olarak bizlerin teklif ettiği bir öneri vardı: Kredi Yurtlar Kurumuna borcunu ödeyemeyen ve icralık olan 300 bin civarındaki bütün bu gençlerimizin borçlarının yapılandırılması değil, tamamının iptal edilmesi, silinmesi üzerine verdiğimiz teklif, AKP ve MHP milletvekilleriyle, onların verdikleri oyla reddedildi. Halkımız bunu görüyor, bunu gençlerimiz görüyor. Peki, ne olacak bu gençlere? Türkiye’yi nasıl bir kader bekliyor? Ama ne yazık ki ülkemizin her bir tarafında yazlık, kışlık saraylar yaptıran, uçak üstüne uçak alan AKP Genel Başkanı ne demişti? “Her üniversiteyi bitiren iş sahibi olacak diye bir kaide yok.” dedi. Böyle bir güvence de yok, böyle bir proje de yok, böyle bir derdiniz de yok. AKP’nin zengin ettiği yandaş zenginlerin yüzde 10’u Türkiye’nin yüzde 80’ine sahip durumdalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

HÜDA KAYA (Devamla) – Gençlerimizin geleceğiyle ilgili bu öneriye de bizler destek vererek gençlerimizin geleceği üzerinde ortaklaşma politikasına hepinizi davet ediyoruz. Gençlerimizin geleceğini hep birlikte kurtaralım. Bakın, doğuda da batıda da gençler arasında intiharlar çok arttı arkadaşlar. Bakın istatistiklere, yoğun bir gençlik intiharı var. Gelecekte umudunu kesenler, umudunu kesen gençlerimiz artık Türkiye’de bir gelecek göremiyorlar. Bunu yapmayalım halkımıza; geleceğimize, canlarımıza, evlatlarımıza bunu yapmayalım. Tekrar, halkımızın yararına, gençlerimizin yararına politikalarda ortaklaşalım.

Teşekkür ediyorum Başkanım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Serkan Topal.

Buyurunuz Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum. Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinize selamlarımı, saygılarımı iletiyorum.

Öncelikle, geçirmiş olduğum Covid sürecinde beni arayan, soran, mesaj atan, yakın ilgi gösteren ve dualarını esirgemeyen bütün vatandaşlarımıza ve siz değerli milletvekillerimize, değerli dostlarımıza bir kez daha teşekkür ediyor, bu vesileyle bütün vatandaşlarımızın Bilim Kurulu üyelerine uymalarını bir kez daha buradan hatırlatıyorum. Tabii, daha sağlıklı, daha huzurlu, daha güvenli olmaları için vatandaşlarımızı, sosyal devlet olmanın gereklerini yerine getirmeleri için de Hükümeti bir kez daha göreve davet ediyorum.

Değerli arkadaşlar, uzun yıllardır Türkiye’nin KYK borçları diye bir gündemi olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Peki nedir bu KYK? Hepimiz çok iyi biliyoruz, çoğumuz da öğrenim kredisini almış ama bir kez daha bilmeyenlere buradan ifade etmek istiyorum. Dar gelirli ailelerin çocuklarının ve özellikle yoksulluk sınırının altında yaşayan ailelerin çocuklarının kullandığı bir kredi. Peki, bunları neden kullanıyor bu arkadaşlarımız? Çünkü devlet öğrenim bursu vermiyor yani başını sokacak babadan kalma bir evi olanı, asgari ücretten üç kuruş fazla maaş alıyor diye 3 çocuklu bir aileyi varlıklı gösteriyor ve bu yüzden Hükümet burs veremiyor. Dolayısıyla, öğrenim kredisini mecburen alıyor çünkü başka çare bırakmıyor.

Peki, şimdi, bu öğrencimiz üniversiteyi bitiriyor, üniversiteyi bitirdikten sonra KPSS diyorsunuz, KPSS’de başarılı oluyor, bu sefer kadro yok diyorsunuz. Vatandaşımız, öğrencimiz atanamıyor, işsiz kalıyor, zaten geliri yok, dar gelirli bir ailenin çocuğu. Dolayısıyla, karşısına çıkıyor, devlet diyor ki: “Eğer ödemezsen sana, evine icra gönderirim.” Arkadaşlar, şimdi, bu vatandaşımız, bu öğrencilerimiz nasıl ödeyecek, bir fikri olan var mı? Yani, bu öğrenci ödemesi için hırsızlık mı yapsın? Az önce değerli milletvekili arkadaşlarımız dediği gibi, intihar mı etsin, dolandırıcılık mı yapsın? Yani, buna bir alternatif sunmamız lazım devlet olarak. Devleti yönetenler bunu düşünmeli değerli arkadaşlar. Şimdi, biz buradan, gerçekten, defalarca bunu dile getirdik: Vatandaşlarımızın bu borçlarını devlet ödemelidir.

Teşekkür ediyorum İYİ PARTİ Grubuna bu öneriyi getirdikleri için. Az önce sayın milletvekilimiz de burada gerekçesiyle beraber detaylı ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, dijital imkânları kullanan devlet biraz da sosyal devlet olduğunu hatırlasın ve özellikle, mağdur olan, kredisini ödeyemeyen bütün öğrencilerimizin bu öğrenim kredilerini mutlaka ödesin.

Bakın, şöyle, bir aile düşünün, çocuğunu zar zor okutuyor, geleceğe dair hayaller kuruyor, çocuk okulu bitiriyor ve ondan sonra iş bulamıyor, hayaller suya düşüyor, iş bulamadıktan sonra tabii ki yuva da kuramıyor, psikolojik olarak sıkıntıya düşüyor ve evine bir kâğıt geliyor devletten. Ne kâğıdı? KYK, öğrenim icrası. Arkadaşlar, el insaf, el vicdan, bir empati kuralım. Yani bu çocuklar nasıl ödeyecek Allah aşkına? Az önce sayın milletvekilimiz de bunu söyledi, ya Kanal İstanbul Projesi'ne milyonlarca dolar ödenek ayrılıyor ama burada 300 bin vatandaşımızın, 300 bin öğrencimizin kredileri silinmiyor.

Çok önemli bir konu Sayın Başkanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı her zaman faize karşı olduğunu ifade ediyor. Buradan Sayın Cumhurbaşkanımıza da sesleniyorum: Madem karşısınız, bırakın sadece faizi silmeyi, zaten imkân olmayan bu öğrencilerimizin bütün borçlarını devlet olarak, sosyal devlet olmanın gereği olarak, gelin, birlikte silelim. Kim bu öneriyi getirirse getirsin biz destek olacağımızı bir kez daha burada ifade ediyoruz. İYİ PARTİ'nin bu önerisini destekliyoruz.

Zaten 21'inci yüzyılda, eğitim aldı diye cezalandırılan bir nesil olmamalı arkadaşlar. Türkiye'ye yakışan tablo bu değil arkadaşlar, gerçekten “kimsesizlerin kimsesi” dediğimiz cumhuriyetimize de yakışmamaktadır. Gelin, bu durumdan ülkemizi kurtaralım, sosyal devlet ilkemizi işletelim ve iş veremediğimiz bütün çocuklarımızın bu öğrenim kredilerini birlikte silelim.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri ve bizleri televizyonları başında izleyen değerli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Aslında ben önerinin tarihine baktım, şaşkınum. Şöyle: Geçtiğimiz hafta çıkardığımız torba kanunda biz KYK borçlarıyla ilgili yapılanma kararı aldık; burada Genel Kurulun oylarıyla bu karar da kabul edildi. Önerinin tarihine baktım acaba bir yanlışlık mı var, geçtiğimiz haftadan, önceki haftalardan verilmiş bir öneri midir diye çünkü biz bunu geçen hafta müzakere ettiğimize göre, ondan önceki haftalarda da Komisyonda müzakere edildiğine göre bir yanlışlık olması lazım bugün KYK'yi yeniden gündeme getirmekte. Dolayısıyla ben tarihe baktım, tarih taze, 18'i yani bugünkü tarihle verilmiş bir öneri. Demek ki geçtiğimiz hafta ve ondan önceki haftalarda komisyonlarda yapılan müzakereler yeterli görülmemiş, Genel Kurulda yapılan müzakereler de yeterli görülmemiş, yeniden

Meclis araştırması açılması ve bu konunun enine boyuna tekrar değerlendirilmesi ihtiyacı her nedense hissedilmiş ve bununla alakalı da bir öneri verilmiş. Galiba muhalefet gündemi biraz geriden takip ediyor benim anlayabildiğim kadarıyla.

Şimdi, bu konuyla alakalı yaptığımız düzenlemeyi ben sizlere kısaca arz etmek istiyorum. Şudur: Bir defa, verilen rakamlar çok farklı. Benim bugün, KYK Genel Müdürlüğüyle, Hazine Bakanlığı yetkilileriyle, hukuk müşavirliğiyle yaptığım görüşmelerde çıkan rakamlar ile burada muhalefetin her iki kanadının, hatta her üç kanadının dile getirdiği rakamlar arasında ciddi farklılıklar var. Ben bunlar üzerinde duracak değilim, yetkili makamlardan bu rakamlar alınıp kendiniz de ayrıca değerlendirebilirsiniz. Kaldı ki mezun olan herkesin, her öğrencinin çalışma hayatı başlayana kadar da bir ödeme zorunluluğu yok, iki yıl kadar da ödemelerde opsiyon tanınıyor. En son, 2018 Aralık ayında, Gelir İdaresi Başkanlığına “Bu öğrencilerimiz ödemelerini düzenli yapmıyorlar.” diye müracaat edilmiş. Bütün bunlara rağmen, öğrencilere sağlanan bu kolaylıklara ve bu haklara rağmen yetinilmemiş, geçtiğimiz hafta, Genel Kurul, bir de bu öğrencilerimiz için bir yapılandırma kararı almış. Bu yapılandırma kararıyla beraber borçlar yeniden değerlendirmeye alınacak benim yetkililerden aldığım bilgiye göre ve öğrencinin isteğine göre altı aylık, dokuz aylık, on iki aylık ve en çok on sekiz aylık yapılandırmaya gidilerek ve ÜFE değerleri üzerinden değerlendirme yapılarak tahsilata gidilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Hocam.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Benim babam borcunu ödeyemediği zaman toprak damlı evimizin damına çıkar, gece ikilerde, üçlerde dolaşırdı. 1990’lı yıllarda bizim BAĞ-KUR’a olan borçlarımızı, Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarımızı düzenli olarak ödediğimiz dönemlerde, koalisyon hükümetleri zamanında ha bire af çıkarılırdı ve babam bana her zaman şunu söylerdi: “Oğlum, siyasetle ilgileniyorsun, senin siyasi tanıdıkların vardır. Devlet bizi niye cezalandırıyor? Bizim gibi borcunu vaktizamanında ödeyenler, diğer ödemeyenler karşısında -çok affedersiniz- ahmak durumuna düşürülüyor. Biz de mi borcumuzu devlete ödemeyelim, biz de mi ipe un serelim, biz de mi zamana yayalım ve devletin af çıkarmasını bekleyelim?” diye sık sık serzenişte bulunurdu. Eğer adalet varsa devlet tahsilatını herkesten eşit olarak yapmak zorundadır, mecburiyetindedir; bu, devletin mükellefiyetidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz, selamlayınız Sayın Hocam.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Bitiriyorum.

Genel Kurula önerinin aleyhinde olduğumu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkanım, “Muhalefet geriden izliyor.” “Az önce verdikleri rakamlar...” cümleleriyle sataşmıştır, dolayısıyla sataşmadan iki dakikalık söz hakkı istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, Sayın Başkan. İnsaf edin!

BAŞKAN – Sayın Topal, sataşmayla ilgili bir durum yok, ben de izledim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Serkan Bey, insaf edin!

SERKAN TOPAL (Hatay) – Efendim, az önce “Muhalefet gündemi geriden takip ediyor. Üç kanadın verdikleri rakamlar doğru değildir.” cümlesiyle sataşma vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tutanaklara bakalım, tekrar konuya bakacağız Sayın Topal.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, gündeme devam edin.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, “Üç kanadın verdikleri rakamlar yanlışır.” cümlesiyle bizi zan altında bırakmıştır. İki dakikalık satışma hakkımı kullanmak istiyorum Sayın Başkanım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Serkan Bey, onu da söylemesin mi?

BAŞKAN – Yerinizden efendim, yerinizden.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, yerinden ne yapacak?

SERKAN TOPAL (Hatay) – İki dakikalık çünkü...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, Sayın Başkanım, satışma yok efendim, nerede satışma var ya?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Lütfen Sayın Başkan...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkanım, bakın, bizi zan altında bırakmıştır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O kadar laf söyleyemeyeceksek kapatalım o zaman Meclisi.

BAŞKAN – Yerinizden bir söz verelim, buyurun Sayın Topal.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, neye göre söz aldı Başkanım? Onu söylerseniz bilelim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 60’a göre yerinden, bir dakika...

BAŞKAN – Dinleyelim Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demedi, hangi satışmadan?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Topal.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Geriden takip ediyorsunuz.” dedi ya bu vekilim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Önerge sahibi değil.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önerge sahibine açık satışma var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ona söz versin o zaman, oraya niye veriyor?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Serkan’ın verdiği rakamların da yanlış olduğunu beyan etti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O hep yanlış zaten.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir’in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, değerli hatip gündemi geriden takip ettiğimizi ifade ettiler. Bakın, buradaki gerekçe farklı, kendilerinin bahsettiği gerekçe farklı; biz, sosyal devlet olmanın gereği olarak bütün borçların silinmesi gerektiğini, grup önerisinin bu yönde olduğunu ifade ediyoruz. Sayın hatip, Sayın Vekilimiz orada diyor ki: “On sekiz ay yapılandırma yapılıyor.” Peki, bu öğrencimiz, altı ay sonra -şu anda zaten pandemi süreci var, işsizlik var, ekonomi batmış- on sekiz ay sonra bile bu işsiz olan vatandaşımız nasıl ödeyecek? Grup önerisi farklı... Yani, biz “A” diyoruz, siz “B” diyorsunuz Sayın Vekilim. Biz gündemi sığağı sığağına takip ediyoruz ve bugün doğru bir öneri geldi. Dolayısıyla bu öğrenim kredilerinin silinmesi gerektiğini ifade ediyoruz, sizler yapılandırmadan bahsediyorsunuz.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Ataş...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım, satışmadan...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Yerimden söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

37.- *Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

DURSUN ATAS (Kayseri) – Sayın Başkan, hatip biraz önce muhalefetin gündemi geriden takip ettiğini söyledi. Biz bilerek ve isteyerek verdik bugün bu önergeyi. Daha önce defalarca KHK'lilerin borçları bu Mecliste, bu kürsüde gündeme geldi.

Şu son günlerde gençlerimiz iş bulamıyor. Biraz önce de ifade ettim, yüzde 30'dan fazla üniversite mezunu gencimiz işsiz. “İşe başlamayanlardan kredi borçları istenmiyor.” diyor. Spor Bakanlığının bütçesinde de bu konu gündeme geldi, orada da aynı şeyler söylendi. Bir gencimiz bir gün bir yerde spontane işe başlasa bundan kredi borçları isteniyor ve hacizli oluyor. Bu yasa çıkarken de bu gençlere ait 5 milyarın tamamını sosyal devlet anlayışıyla -buna bütçemizin de Türkiye'nin de gücü yeter-kaldıralım istedik, yapmadınız, onun için bunu getirdik.

Gençlerimiz işsiz, iş bulamıyor, babasından harçlık alarak geçiniyor ve gençlerimiz zor durumda. Bu ülkenin bu 5 milyar 300 milyon TL parayı ödeme gücü vardır. Bütün müteahhitlere, bütün yandaşlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Önergeyi...

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) *SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- *İYİ PARTİ Grubunun, 18/11/2020 tarihinde Kayseri Milletvekili Dursun Atas ve 19 milletvekili tarafından KYK öğrenim kredisi alanların yaşadıkları sorunları incelemek, gerekli önlemleri almak ve çözüm önerilerini sunmak amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Kabul edilmiştir Başkanım.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kabul edildi Başkanım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, tekrarlayın oylamayın.

BAŞKAN – Daha önce sayı alındığı için kabul edilmemiştir.

Sayın Gürer...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ankara-Niğde Otoyolu'nun kalan kısmının ne zaman tamamlanacağına, Niğde-Çiflik arasındaki Keten Çimen yolunun ne zaman biteceğine, ihalesi iptal edilen Nevşehir-Niğde bölünmüş yolunun bir an önce yapılmasını beklediklerine ilişkin açıklaması*

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ankara-Niğde Otoyolu 1 ve 3'üncü kesimlerin açılışı 4 Eylülde yapıldı. Otoyolun kalan kısmının 29 Ekimde açılacağı duyuruldu, yirmi gün geçti, yol açılmadı. Ne zaman açılacak o da belli değil. 115 lira geçiş ücreti belirlenen yola Ankara'dan gitmek için giriş yapan, dönüp dolaşıp yeniden Şereflikoçhisar'dan mevcut yola giriyor. Bitmeyen yol ne zaman tamamlanacak?

Niğde ile Çiftlik arasındaki Ketençimen yolu da 35 kilometre ve altı yıldır bitirilmedi. Daha önceki Bakan “2019'un sonunda bitecek.” demişti, mevcut Bakan da “2 kilometrelik yol kaldı, onu da bu yıl bitireceğiz.” dedi ama o da bitmedi. Bu yol ne zaman bitecektir?

Ayrıca, Nevşehir-Niğde bölünmüş yol ihalesi Kamu İhale Kurumu kararıyla iptal edildi, bir an önce bu yolun yapılmasını bekliyoruz. Yeşilgölcük Çevre Yolu da bu kapsamda ele alınmalı. Niğde'yle ilgili yolların bir an önce yapılması için çalışmalar başlatılmalı. Altunhisar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aygun...

39.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, en yakın zamanda çiftçi borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili düzenlemenin bir torba kanun içerisine konulmasını istediklerine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Biz çiftçinin sorunlarıyla dertlenmeye devam edeceğiz, sizlerse 5'li çeteyi zengin etmekle dertleneceksiniz. Geçtiğimiz hafta torba kanunla, çiftçileri manipüle ederek, onların güzel duygularıyla oynayarak ve Anadolu Ajansını da kullanarak çiftçilere, çiftçilerin Tarım Krediye olan borçlarını yapılandırdığımızı söylediniz ama gerçek ortaya çıktı, Resmî Gazete yayımlandı. Bizler de kürsüden dile getirdik “Yanlıştan dönün; gelin, bu torba kanunun içerisine çiftçilerimizin borçlarını yapılandırmaya koyalım; gelin, taksitlendirelim, 5'e bölelim, faizini silelim.” dedik ama siz güldünüz ve Anadolu Ajansına da yanlı haber yaptınız. Çiftçilerimiz şu anda Tarım Kredi Kooperatifleri kapılarında ve duvara çarptıkları gibi geri geliyorlar. Gelin, en yakın sürede bir torba kanun içerisine tarımsal kredilerin yapılandırılmasını, Ziraat Bankasına olan borçların yapılandırılmasını koyalım, çiftçilerimizin borçlarını yapılandıralım, gidip 5'li çeteyi zengin etmeyelim. Somali'nin IMF'e olan borcunu kapattınız ama köylünün, efendinin borçlarını yapılandırmadınız. Çiftçiye yüzünüzü dönmeyin, çiftçiye arkanı dönmeyin. Gelin, hep beraber... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çepni...

40.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ili Kemalpaşa ilçesinde DİSK LASTİK-İŞ'e üye 17 işçiyi ücretsiz izne çıkaran Gates Hortum Sanayi fabrikasına İŞKUR'dan 120 işçi aldığına, sendikali olmanın işten atılma gerekçesi olduğuna ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkür ederim Başkan.

İzmir Kemalpaşa'da, Gates Hortum Sanayi Fabrikasında DİSK LASTİK-İŞ'e üye oldukları için 17 işçi ücretsiz izne çıkartıldı. İşçiler 1.168 TL'yle açlığa mahkûm edildiler. İş düşüklüğünü bahane edip 17 işçiyi işten çıkartan fabrika, sonrasında İŞKUR'dan 120 işçi işe aldı. Sendikali olmak işçi sınıfının mücadeleye kazanılmış anayasal bir hakkıdır ancak bugün sendikali olmak doğrudan işten atılma gerekçesidir. Sendika, işçi sınıfının sermayeye karşı güvencesidir. Sendikaya saldırı ekmeğe, özgürlüğe saldırdır. İşçiler derhâl işe alınmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

41.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, grip aşısında kriz yaşandığı ve birçok vatandaşın grip aşısı yaptıramadığı bir süreçte corona aşısının da aynı akıbete uğramaması için Sağlık Bakanlığını ciddiyete davet ettiğine ve aşının ülkeye getirilmesi konusunda adım atılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünyayı ve ülkemizi saran corona salgını nedeniyle hızla ölümler ve vaka sayılarının artışı devam ediyor. Bu süreç bu kadar sıkıntılı giderken, Almanya'da, sahibinin de bir Türk olduğu firmadan umutlu bir haber aldık ve gerçekten bu sürecin bitebileceğine dair de umutlandık. Bu firmanın sahibi bir Türk olduğu için Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanıyla görüştüğünü de duyduk ancak üzülerек gördük ki

Sağlık Bakanlığının, firma sahibinin Türkiye'ye öncelik vermek istemesine rağmen bu konuyu fazla ciddiye almadığını, ciddiye almadığı bu durumun diğer ülkeler tarafından parasının peşin ödenerek, sıraya girerek hatta daha fazla miktarlar vererek almaya çalıştığı bir ortamda, firma sahibinin Türkiye'ye yapmaya çalıştığı bu jesti âdeta görmezden geldiğini ve bu ciddiyetsizliğin grip aşısında yaşandığını ve birçok vatandaşımızın grip aşısını yaptıramadığı bir süreçte corona aşısının da aynı akıbete uğramaması için Sağlık Bakanlığını ciddiye ve göreve davet ediyoruz ve bu fırsatı kaçırmamaları için bu firmayla daha sıkı protokol yapıp ve aşıları bir an önce ülkemize getirme konusunda adım atmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karadağ...

42.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, 14 Kasım 1920 Iğdır ilinin düşman işgalinden kurtuluşuna, 14 Kasım 1944 tarihinde Ahıska Türklerinin Orta Asya'ya sürgünleri sırasında hayatını kaybedenleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türk dünyasına açılan kapı, serhat şehri Iğdır'ımız, bundan yüz yıl önce 14 Kasım 1920'de düşman işgalinden kurtarılmıştır. Iğdır'ımızın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yılını tebrik ediyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Kâzım Karabekir Paşa'yı ve kurtuluş mücadelemizin tüm kahramanlarını rahmet ve minnetle anıyorum.

Aynı zamanda, bundan yetmiş altı yıl önce, 14 Kasım 1944'te, Ahıska'da yaşayan 86 bin Türk ve Müslüman, Stalin tarafından tren vagonlarında üst üste bindirilerek Orta Asya'nın çeşitli bölgelerine sürgün edildi. Bu sürgünde yaklaşık 17 bin Ahıska Türkü açlık, soğuk ve hastalık nedeniyle hayatını kaybetti. Sürgünde hayatını kaybeden Ahıskalı soydaşlarımızı rahmetle ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Özkan...

43.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, vefatının 3'üncü yıl dönümünde Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu'nu rahmetle andığına ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Halter tarihinin en genç dünya şampiyonu unvanını kazanan Cep Herkülü Naim Süleymanoğlu, elli yıllık ömrüne Dünyanın En İyi Sporcusu Ödülü, 7 dünya şampiyonluğu, 46 dünya rekoru, 3 olimpiyat şampiyonluğu rekoru sığdırdı. Bütün dünyanın saygı duyduğu efsane sporcu ve dava adamı Naim Süleymanoğlu'nu vefatının 3'üncü yıl dönümünde rahmet, saygı ve özlemle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

44.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ili Efeler ilçesinde bir jeotermal santralin ağır metal içeren yer altı suyunu yasa dışı döşediği borularla Emirdoğan Çayı'na boşalttığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığını denetime ve yaptırım uygulamaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Gökyüzünün altındaki en güzel yeryüzü olan Aydın'ımızda yeni bir çevre katliamına tanık olduk. Bugün, sabah saatlerinde, Aydın ilimizin Efeler ilçesinde faaliyet gösteren bir jeotermal santral, enjekte etmesi gereken bakır, çinko, arsenik, cıva gibi çevreye ve insan sağlığına zararlı daha birçok ağır metalleri içeren yer altı suyunu, yasa dışı olarak döşemiş olduğu borularla bölgeden geçmekte olan Emirdoğan Çayı'na boşaltmıştır. Havamızı, suyumuzu, toprağımızı şirketler kirletmeye, iktidar da seyirci olmaya devam ediyor, yaşam alanlarımızda çevre suçu işleniyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımı temel görevlerinden biri olan denetime ve bu kapsamda yaptırım uygulamaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 18/11/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından AYM ve AİHM kararlarının uygulanmamasının yaratacağı mağduriyet ve zararlarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

18/11/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/11/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

18 Kasım 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (9828 grup numaralı) AYM ve AİHM kararlarının uygulanmamasının yaratacağı mağduriyet ve zararların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/11/2020 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; evet, yargıyla ilgili bir araştırma önergesi verdik. Daha önce defalarca bu konuyu tartıştık, yargı meselesini mutlaka masaya yatırmamız lazım ve tartışmamız gerekir dedik ama iktidar partileri, tabii, yargıyı bir silah olarak kullandıkları için muhalefet karşısında, toplumsal ve siyasal muhalefet karşısında yargıyı bir sopa olarak kullandıkları için zaman zaman gözaltı, tutuklamalar ve sindirme operasyonlarıyla, her zaman bu araştırma önergelerimizi reddettiler. Bu sefer de aynı tutumu takınacaklarını biliyoruz ama biz bir kez daha bunun konuşulması gerektiğini söylüyoruz çünkü aslında kendileri de biliyorlar. Diyebilirsiniz ki: “Nereden çıkarıyorsun?” Yani Adalet Bakanının son konuşmalarına bakarsanız, yargıda çok büyük sorunlar olduğunu aslında siz de biliyorsunuz fakat bunu bir türlü kabullenemiyoruz çünkü bu hâle getirmiş olan iktidar partilerisiniz.

Şimdi, burada, üç konuya bugün özellikle değinmek istiyoruz. Bir tanesi cezasızlık politikası, öbürü Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarına uyulmaması meselesi.

Şimdi, bu cezasızlık politikası çok eskiden beri uygulanan bir şeydi; zaman zaman, kimi dönemlerde, 1990'lı yıllarda da karşımıza çıkan bir şeydi ve bu cezasızlık politikasının sonucunda, o yıllarda, 1990'lı yıllarda Türkiye'den Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine giden başvuruların neredeyse tamamı haklı bulundu ve Türkiye mahkûm edildi. Şimdi, yeniden bu cezasızlık politikasına geri dönüldü Türkiye'de.

Bakın, dün Kemal Kurkut meselesi... 2017’de Nevroz mitingine katıldı genç bir üniversite öğrencisi. Şu fotoğraf, Kemal Kurkut’un vurulması fotoğrafı yani burada, işte, silah elinde olan polisler duruyorlar, Kemal Kurkut vuruluyor ve ölüyor Kemal Kurkut. Üç yıldır bu dava sürüyor, 12 duruşma yapıldı ve dün davada sonuç çıktı: Beraat. Beraat çıktı; şu fotoğraf ortada, videolar var, otopsi kayıtları var, Adli Tıp Kurumu raporları var, her şey var ama beraat çıktı. Neden? Çünkü vuran kolluk gücü. Neden? Çünkü vurulan Kürt. “Kürt’e adalet yok, Kürt’ü vurabilirsiniz.” Bunu söyledi bir kez daha mahkeme bütün Kürt halkına.

Şimdi, Adalet Bakanı, çok güzel bir şekilde, hakikaten güzel bir şekilde “Adalet yerini bulsun, isterse kıyamet kopsun.” dedi. Güzel, iyi bir yaklaşım. Kürt halkı ne diyor biliyor musunuz? “Adalet bir kere bizim için yerini bulursa zaten kıyamet kopar.” diyor. Bu hâle getirdiniz Türkiye’deki yargı mekanizmasını. Sadece Kürt halkı açısından değil, Türkiye’deki bütün demokrasi güçleri, toplumsal ve siyasal muhalefet açısından bu hâle getirdiniz. Ama sadece bu değil, bütün davalar, adli davalar ve ticari davalar dâhil olmak üzere adalet mekanizmasını yerle bir ettiniz. Adınız Adalet ve Kalkınma Partisi, “Türkiye’deki en büyük sorun nedir?” diye kamuoyu araştırması yapıldığında “Adalet mekanizması.” “Adaletin olmaması.” diyorlar. Bu hâle getirdiniz memleketi.

Şimdi, Kemal Kurkut bir örnek. Yani ben şurada Türkiye’deki cezasızlık uygulamalarını saymaya başlasam; Uğur Kaymaz, Ceylan Önkol, Roboski ve birçok uygulamayı saymaya başlasam buradan Beştepe’ye yol olur, yeminle yol olur, o kadar çok cezasızlık uygulamaları. Neden bu? Kime cezasızlık uygulaması? Kolluğa cezasızlık uygulaması. Bunun yasalarını da zaman zaman çıkardınız. 15 Temmuzdan bir hafta önce burada çıkardığınız yasayı unutmayın. Cizre’de, Nusaybin’de, Sur’da o işleri yapmış olan askerler hakkında çıkarmış olduğunuz –ki onlar sonra gelip burayı bombaladılar- cezasızlık yasasını unutmayın, bu iktidar yaptı bunları.

Şimdi, Adalet Bakanı diyor ki: “Aslolan tutuksuz yargılamadır.” Çok güzel, keşke böyle olsa, yeminle altına imza atıyoruz. “Tutukluluk istisnadır.” diyor. Nerede? Daha geçen gün İsmail Demirbaş diye bir yurttaş –sokakta röportaj yapıyorlar- iktidarı eleştirdi yani öyle bir yurttaş, siyasi filan da değil, eleştirdi, adamın içinden gelmiş, yaşadığı zulme artık illallah demiş, adam tutuklandı. Yani hani tutukluluk istisnaydı? Şimdi, tutukluluğun istisna olmadığını biz nereden en iyi biliyoruz? Cezasızlıkta olduğu gibi neden hep bizim başımıza geliyor bu? Biliyoruz çünkü bizim seçilmişlerimiz, belediye eş başkanlarımız, belediye meclis üyelerimiz, yöneticilerimiz, milletvekillerimiz, geçmiş dönem eş genel başkanlarımız, yahu, hepsi tutuklu, hepsi tutuklu şu anda. Tutukluluk esas olmuş sizde. Hiçbir şekilde bunların var olan delilleri karartma imkânı, hiçbir şey yok ortada ama tutukluluk esas olmuş. Neden? Siyasi rehine almayı politika zannediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

Şimdi, bakın, tutukluluk meselesi de böyle.

Bir başka konu, Adalet Bakanı yine çok güzel bir şekilde dedi ki: “Yargıçlar yasalara bakarak karar vermeli.” Gerçekten doğru dediği. Yargıçlar yasalara bakarak karar verecekler. Başka neye göre karar verirler? Peki, bu yargıçlar nereye bakarak karar veriyorlar? Sayın vekiller, nereye bakarak karar veriyorlar? Yürütmeye soruyoruz: Nereye bakarak bu yargıçlar bu hukuksuz kararları veriyorlar? Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çiğneniyor, Anayasa çiğneniyor, yasalar bile çiğneniyor. Nereye bakarak karar veriyorsunuz? Bir zamanlar yargıçlar Pensilvanya’ya bakıp karar veriyorlardı, şimdi yargıçlar Beştepe’ye bakıp karar veriyorlar. Olmaz böyle. Yargıyı siyasallaştırdınız sonuna kadar.

Bakın, yaşlı ve hasta tutsaklar meselesi... Şu anda cezaevinde yaşlı ve hasta tutsaklar var, salmıyorsunuz onları. Yahu, 80 yaşında, 75 yaşında, 85 yaşında insanlar; salmıyorsunuz onları. Neden? Bunun bir cevabı var mı? Bu da yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bitirdim efendim, selamlama yapacağım sadece.

Çünkü yargı öyle bir duruma gelmiş ki siyasi baskılar nedeniyle, ya bu kadar insani bir şeyi bile, 75-80-85 yaşındaki insanları bile salmaktan kaçınıyor. İşte durum bu.

Evet, biz katlıyoruz buna, yargıda reforma ihtiyaç var, çok ciddi bir reforma ihtiyaç var, demokratik bir reforma ihtiyaç var ama siz yargıyı deforme ettiniz; reforme değil, deforme ettiniz. Onun için, her türlü konunun araştırılması, cezasızlık meselesinin araştırılması, Anayasa Mahkemesi kararlarının ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmamasının araştırılması bu Meclisin önemli bir görevidir. Bu konuda bütün partilerden destek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç.

Buyurunuz Sayın Erdan Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İşkence ve kötü muameleyle tabi olmama ve bu nitelikte cezaya çarptırılmama hakkı, uluslararası hukukta mutlak olarak yasaklanan savaş hâli de dâhil olmak üzere hiçbir istisnası olmayan bir haktır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda da benzer bir şekilde Anayasa'nın 15'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre, savaş, seferberlik ve sıkıyönetim de dâhil olmak üzere kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.

Değerli milletvekilleri, eskiden büyüklerimiz bize “Sokağa çıktığınızda başınıza bir iş gelirse, rahatsız olduğunuz bir durum yaşarsanız gördüğünüz ilk polis memuruna, ilk bekçiye gidin, ondan yardım isteyin.” derdi. Maalesef, AKP iktidarının yaratmış olduğu bu günümüz Türkiye'sinde, şimdi, bırakın hırsızdan, arsızdan, caniden korkmayı; vatandaşlarımız, polislerden, bekçilerden çekinir, korkar duruma gelmişlerdir. (CHP sıralarından alkışlar)

AİHM'de defalarca işkence ve kötü muameleden dolayı ülkemiz cezalandırıldı. Ama bırakın bu hukuksuz uygulamalardan vazgeçmeyi, orantısız güç kullanımı ülkemizde gün geçtikçe arttı. Birkaç örnek vermek istiyorum. İstanbul'da, maske takmadıkları için 2 kadın polisler tarafından şiddet gördü. Önce kamuoyuna polislerin görevden alındığını duyurdular, bir süre sonra baktık ki polisler görevlerine iade edilmiş. Diyarbakır'da polis bir eve baskın yaptı, vatandaşa fiziksel şiddet uyguladı, sonra yanlış eve baskın yaptığını anladı, bırakın özrü, vatandaşı suç duyurusunda bulunmasın diye tehdit etti. Tunceli'de 21 yaşındaki Gülistan Doku kayboldu ve hâlâ ortada yok, hâlâ kayıp. Onun gözü yaşlı annesine ve ablasına oturma eylemi yaptılar diye fiziksel şiddet uyguladılar. Polis, Kemal Kurkut'u sokak ortasında vurdu, gencecik bir hayata son verdi; vuran polis değil, o fotoğrafı çeken gazeteciye ceza verilmek isteniyor şimdi.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yazıklar olsun!

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Daha bunun gibi ülkemizde birçok vahim durum yaşanmakta insan hakları açısından.

Değerli milletvekilleri, bunlar bizim vicdanımıza sığmıyor, iktidarın vicdanına nasıl sığıyor, bunu anlayabilmiş değiliz. Tüm polis memurlarını ve bekçileri burada suçlamak istemem, gerçekten görevini iyi yapan kolluk kuvvetleri de var. Benim ailemde de kolluk kuvvetlerinden polis memuru kuzenlerim, yeğenlerim var. Hepsini aynı kefeye koyamam fakat bu şekilde işkence uygulayan, kötü muamele yapan, vatandaşa böyle davranan polis memurlarının, kolluğun nereden güç aldığını da iyi biliyoruz. Güç aldıkları tek bir şey var, tek bir anlayış var; o da şahsın devletinden güç alıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bravo!

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Türkiye’de kolluk kuvvetlerinin yasalar çerçevesinde orantısız güç uygulamasının engellenmesi yaşamsal bir ihtiyaçtır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Bu yaşamsal ihtiyaç ancak insan hakları, özgürlükler, demokrasi, hukukun üstünlüğüyle taçlandırılacak güçlendirilmiş parlamenter sistemle karşılanır.

Bu görüş ve düşüncelerle HDP’nin grup önerisini desteklediğimizi belirterek hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili İsmail Bilen.

Buyurunuz Sayın Bilen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesinin aleyhinde söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, kıymetli arkadaşlar, öncelikle bir yanlış düzeltmek isterim, bir hukukçu olarak. Anayasa’nın 138’inci maddesi, yargı önündeki davalarla ilgili herhangi bir soru sorulamayacağını, burada görüşme açılmayacağını ve o kararları, o yargıyı veya o yargıcı etki altına alacak davranışlardan bizim de kaçınmamızı bize emrediyor, bizi bağlayan bir hukuk kuralı. Biraz önce arkadaşımızın bahsettiği Kürtlerle ilgili iddia da hakikaten hem beni üzdü hem de çok doğru olmayan bir hususla kamuoyu yanlış bilgilendirildi. Şu grupta oturan arkadaşların arasında yani bizim grubumuzda, AK PARTİ Grubunda ve diğer gruplarda herhâlde sizin içinizde bulunan Kürtlerden daha çok Kürt arkadaşlarımız var, bendeniz dâhil olmak üzere. Bu doğru bir ifade değil, bunu düzeltin. Bu yanlış bir...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Gençcik çocuk, bizzat tanıyoruz, bizzat.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Cevap verin.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bir Kürt genci.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Arkadaşlar, ben otuz beş yıldır siyaset yaparım. Otuz beş yıldır yargının nasıl işlediğini de bilirim.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Neden beraat peki?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Düdük çaldığında cuntacıların karşısında esas duruşa geçen yargıyı mı özlüyorsunuz? Onu mu bekliyoruz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle bir ifade olabilir mi?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Neden beraat peki?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanına saygı gösteren yargıya ve yargıçlara...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Dört başı mamur bir AKP!

HÜDA KAYA (İstanbul) – Neden beraat peki?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz, anlayamıyoruz.

BAŞKAN – Lütfen, lütfen hatibi dinleyelim.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – ...ağır eleştiri ve hakaretlerde bulunacağız ama cuntacıların karşısında esas duruşa geçenler veya...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – FETÖ'nün yargısında da aynı şeyi söylüyorsunuz.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – O, kesinlikle doğru değil. 28 Şubat sürecini de çok iyi bilirim ben. Düdük çaldığında nasıl esas duruşa geçenler... (CHP sıralarından gürültüler) Anayasa Mahkemesi üyeleri dâhil olmak üzere Yargıtay üyeleri dâhil olmak üzere...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Kumpas davalarının savcılığını yaptınız. Yanıt verin!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bakın, lütfen... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bilen, bir saniye, bir saniye...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Üstü çıplak bir çocuğu öldürdüler, daha ne konuşuyorsunuz?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyelim.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Buyurun, söyleyin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurunuz Sayın Bilen.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, siz...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Biz konuşmayalım, onlar konuşsun Başkanım o zaman!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Bakın, hakaret yok konuştuklarımızın içerisinde.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Gerçek değil, gerçek değil!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Size bir eleştiri yok, bir hakaret yok, sadece düşüncelerimi söylüyorum ve uygulamadan gelen bir hukukçu olarak söylüyorum, uygulamadan gelen bir hukukçu olarak. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, biz 2002 yılında iktidara geldiğimizde ilk yaptığımız Türk Ceza Kanunu'nu değiştirmek oldu. 2004 yılında işkenceye sıfır toleransı getiren biziz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – 3Y ne oldu, 3Y? 3Y ne oldu?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Evet, seri yargılamayı, acil yargılamayı getiren biziz. 2013 yılında işkenceyi zaman aşımına uğrayan suç olmaktan çıkaran biziz, bu Parlamento. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – 3Y çöpe gitti, çöpe!

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Yani bundan niye rahatsız... Peki, bu lafımın neresine itiraz? Arkadaşlar, bu sözümün neresine itiraz ettiğinizi anlamış değilim. (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Bilen.

İSMAİL BİLEN (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, bu laflarımın, bu sözlerimin sizi niye incittiğini anlamış değilim. Neresi yanlış, bunun neresi yanlış? Hukuki olarak diyorum ki yaptığımız iş, Meclisin özellikle dikkat etmesi gereken bir durum söz konusu, mahkemelerin önündeki dosyalarla ilgili burada konuşmanın doğru olmadığını söylüyorum bir hukukçu olarak; bunun neresi yanlış diyorsunuz? (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Kıymetli arkadaşlar, geçmişteki uygulamalara da bakacak olursak -zamanım daraldı, zamanımı da işgal ettiniz- bakın, rakamlar verecektim ama en son, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararların uygulanmasıyla ilgili geçmişle mukayese edilemeyecek düzeyde iyileştirmeler yaptık ve bugün 600'e yakın dosyanın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önünde olduğunu söylüyorum, geldiğimiz nokta bu. Geçmişle mukayese edilmeyecek derecede bir iyileşme söz konusu. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Zindaştı'yle Burhan Kuzu'nun görüşmesini anlat!

İSMAİL BİLEN (Devamla) - Son olarak bir şey söylüyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) - AYM nerede, AYM? AYM'de kaç dosya var? AYM'de kaç dosya var, AYM'de?

İSMAİL BİLEN (Devamla) – İşkenceye hiçbir zaman tolerans göstermedik, bundan sonra da göstermeyeceğiz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Nasıl çarpıtıyorsunuz ya! AYM'de kaç dosya var? AYM'ye gitmeden AIHM'e gidebiliyor mu?

İSMAİL BİLEN (Devamla) - Münferit uygulamalardan dolayı da varsa bir hak ihlali, onunla ilgili de hem Adalet Bakanlığı hem de İçişleri Bakanlığı soruşturma açmakta, mahkemeler yargılamalarını yapmakta ve bu hususta eğer suçlular varsa cezalarını da çekmektedirler.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – AYM'ye gitmeden AIHM'e gidebiliyor mu?

İSMAİL BİLEN (Devamla) - Grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sokak ortasında insan öldürüyor, beraat alıyorlar; bunu savunmayın Sayın Vekil, hukukçusunuz, istirham ediyorum sizden. Yani hukukçusunuz diye Sayın Vekilim, gerçekten.

İSMAİL BİLEN (Manisa) - Yazık! Neresi yanlış, hangisi yanlış?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Öztunç...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- *Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, hatip az önce geçmişte yaptıklarını anlattı, yargıda neler yaptıklarını anlattı ama Sayın Cumhurbaşkanı da birkaç gün önce yargıda reformdan bahsetti. Ya Sayın Cumhurbaşkanı doğru söylemiyor ya da Sayın Hatip doğru söylemiyor.

Ayrıca, yani "Soruşturma, mahkeme devam ederken komisyon kurulmaz..." Rabia Naz Komisyonu niye kuruldu? Mahkeme devam ediyordu. Sayın Hatip diyor ki: "Sözlerimiz niye sizi rahatsız ediyor?" Doğru söz rahatsız etmez de yanlış bilgi gelince herkes rahatsız olur.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

46.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; önce şunu belirteyim, ben o yüzden hatibin söylediklerine itiraz etmek istiyorum: Biz sürmekte olan herhangi bir davayla ilgili bir araştırma yapalım diye bir önerge vermedik, siz okumamışsınız belli ki. Bizim verdiğimiz önerge şu: Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları neden uygulanmıyor ve cezasızlık uygulamalarının yarattığı sonuçlar nelerdir? Bunları araştıralım dedik. Yani şu dava, bu dava diye bir şey vermedik ki Rabia Naz'la ilgili biraz evvel arkadaşımız söyledi sözünü. Dolayısıyla, reddediyorsunuz da neyi reddediyorsunuz yani neyi reddediyorsunuz?

İkincisi, ya, kusura bakmayın, geçmişte yargı çok iyiydi diye bir savunma yapmıyorum, geçmişte de biz yargıyı eleştiriyorduk, o ayrı bir mesele fakat yani “geçmişte düdük çalınca hareket eden yargı” diyorsunuz; şimdi düdük çalınca saraya koşan yargı, şimdi düdük çalınca cübbesini ilikleyen yargı, şimdi korkudan, siyasi baskının ve yürütmenin baskısının korkusundan karar veremeyen bir yargı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Vicdaniyla karar veremeyen bir yargıyla karşı karşıyayız, bunu siz yaratınız. Yani, bakın, sarayda düğme ilikliyor, “Mevzuata takılmayın.” diyor sizin yürütmedeki arkadaşlarınız. Kime diyor? Kolluk güçlerine diyor. “Mevzuata takılmayın, siz işinizi yapın.” diyor. Ne diyor? “Talimat veriyoruz, yargı uygulayacak.” diyor. Kime veriyor yürütme talimatı? Yargıya veriyor. Şimdi, dolayısıyla, böyle bir durumla karşı karşıyayız. Ya, şu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi meselesini daha evvel İnsan Hakları Komisyonu Başkanı da burada, kürsüde söylemişti, bunu da konuşacağız bütçe konuları geldiği zaman fakat size şunu söyleyeyim: Elinizdeki bilgiler yanlış; bir, bu yanlış. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 2019 yılı başvurularında Türkiye Rusya'dan sonra 2'nci sırada. Zamanım yok sayıları vermeyeceğim, 2'inci sırada.

Bir şey daha söyleyeyim: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Türkiye'nin başvurularında sayı geçmiş yıllara göre düşüyse, siz Anayasa Mahkemesinde yargı sürecini kilitlediğiniz için düştü, başka bir nedenle değil.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkan, arkadaşların ifade ettiği...

BAŞKAN – Bir saniye...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yerinden bir dakika Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bilen.

47.- Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, bakın, rakamları veremedim ama 2016 yılında 274 dosya Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmiş Türkiye'yle ilgili, 2017 yılında 123, 2018 yılında 372, 2019 yılında 732, 2020 yılı Ekim ayı itibarıyla 129 dosyanın gereği yapılmış ve 26 Ekim 2020 tarihi itibarıyla 640 dosya var Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önünde. Benim bahsettiğim rakamlar bunlar.

Sayın Başkan, bu hususta katettiğimiz mesafeyi görelim diyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 18/11/2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından AYM ve AİHM kararlarının uygulanmamasının yaratacağı mağduriyet ve zararlarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, 13/11/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından ciddi bir ekonomik buhranın yaşandığı ve acı reçetenin gündeme getirildiği dönemde, ülke kaynaklarını yutan kamuda israfın boyutlarının araştırılması ve israfın önlenerek kamu kaynaklarının verimli ve halk için kullanılmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/11/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/11/2020 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından “ciddi bir ekonomik buhranın yaşandığı ve “acı reçete”nin gündeme getirildiği dönemde, ülke kaynaklarını yutan kamuda israfın boyutlarının araştırılması ve israfın önlenerek kamu kaynaklarının verimli ve halk için kullanılmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 13/11/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2086 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/11/2020 Çarşamba günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin milletvekili Ali Mahir Başarır.

Buyurunuz Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, kamuda israfı konuşacağız. Aslında Meclis tarafından araştırılması, konuşulması, tartışılması gereken bir konu. On sekiz yıllık AKP rutininin sonunda, finalinde bir acı reçete açıklandı ya da açıklanacak. Ben burada merak ediyorum, bu acı reçeteyi emekli, işçi, köylü, öğrenci mi çekecek, yoksa saray yönetimi ya da bürokratlar mı çekecek?

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nde kamu tarafından kiralanan, kullanılan 125 bin tane araç var, Almanya'da 8 bin, Fransa'da 9 bin, Japonya'da 10 bin ama benim ülkemde 125 bin tane. Reçete kime? Halka.

Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığının halka yedi aylık faturası 161 trilyon. Ben eski parayla konuşacağım çünkü yeni para AKP'yi kamufle ediyor, o sıfırların nereye gittiğini de biliyorum aşağı yukarı.

Her şeyi geçiyorum, Beştepe, saray ile Meclisin arası 5 kilometre. Türkiye'nin en çok korunan 2 tane kurumu. Cumhurbaşkanının buraya gelişi gidişinin halka maliyeti 5 milyon lira; helikopterler yukarıda, 300 tane koruma, 500 tane araç. Ama reçete halka.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Nasıl hesaplıyorsun?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Senden daha iyi hesaplıyorum.

Beyefendi 1.100 odalı sarayda, Marmaris'te sarayda, Ahlat'ta sarayda, şimdi de nereye saray yapıyor? Kıbrıs'a. Ben yine merak ediyorum; siz Cumhurbaşkanı mısınız, saray müteahhidi misiniz? Merak ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ülkeye yapacağını yaptın, bari Kıbrıs'a dokunma, bari onları zehirleme, Kıbrıslı saray istemiyor ki. Sonra, kimin parasıyla Kıbrıs'a saray yapıyorsun? Kimin parasıyla? Beyefendi -Türkiye'de işçi, memur, insanların durumu çok iyi ya- Somali'nin IMF'ye olan borcunu ödüyor? Kimin parasını ödüyorsun sen? Ne hakla ödüyorsun sen? Ödüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Ya, dün bir karar aldınız; lokantalar, kafeler, barlar kapandı; binlerce garson işsiz, gün bulup gün yiyor bu insanlar. Onları düşünmüyorsun, Kıbrıs'a sarayı düşünmüyorsun. Yazık! Gerçekten yazık!

Kıbrıs'a pikniğe gidiyorlar, 7 tane uçakla gidiyorlar. Kıbrıs'ı fetheden Kıbrıs'ın Karaoğlan'ı Bülent Ecevit tarifeli uçakla gidiyordu Kıbrıs'a. Kıbrıs'a gittiği zaman, 1974'te çıkarma yaptığı zaman 7 uçakla gitmedi. Ne hakla? Cumhurbaşkanının 14 tane uçağı var? Niye, neden? Yıllık gideri milyonlarca lira para. 1 tane, hadi 2 tane, hadi 3 tane uçak yetmiyor mu? Ama reçete halka.

Değerli milletvekilleri, eğer ki bir reçete, acı bir reçete ödeyeceklerse kendileri ödeyecek. Sarayın görev gideri 1,5 katrilyon. Ne hakla? Sarayın yıllık bütçesi 3,5 katrilyon. Ne hakla? Sarayın araçlarının lastik gideri 4 milyon lira. Ne hakla? Ama reçete halka. Şimdi, israf diyoruz.

Yargıyı konuştuk az önce. Benim ülkemde Ahmet Necdet Sezer döneminde Cumhurbaşkanına hakareten 160 kişi yargılanmış, Gül döneminde 800 kişi yargılanmış, Beyefendi'nin döneminde 65 bin kişi yargılanmış. Ya bunlardan daha onurlu bir insan değil ya sen herkesi şikâyet ediyorsun ya da bu halk senden nefret ediyor. (CHP sıralarından alkışlar) Yazık değil mi? Ve bu halka her davada da 10 bin lira uzlaşma tutanağı yolluyor, “Şu vakfa bu parayı verirsen seni affedeceğim.” diyor. Sen benim vergimi affedeceğine, sigortamı affedeceğine önce git bu halka açtığın davalardan feragat et. Edebilir misin? Etmezsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Siz kendinize hakareti kabul eder misiniz?

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, ben hakareti kabul etmem. Ecevit'e, Erbakan'a, Abdullah Gül'e, Sezer'e 100 kişi hakaret ederken bu beyefendiye 65 bin kişi hakaret ediyorsa bunda bir tuhaflık var arkadaşlar. Benim ödediğim vergiyle sigortayı affet, beşli çetenin vergi borcunu affet, vergi alacaklarını affet... Reform yapacaksan önce 65 bin kişiye açtığın davayı geri çek, oradan başla.

Ne yazık, dün bu ülkede bir durum yaşadık. Bakın, milletvekilinin, Bakanın, kaymakamın, valinin sıfatlarının önünde cumhuriyet yazmaz ama savcıların sıfatının önünde cumhuriyet savcısı yazar. Bu ülkede cumhuriyeti kuran partinin liderine bir mafya artığı tehditte bulunuyor, bir onurlu savcı daha bu saate kadar soruşturma açmadı. Yazık! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Talimat gitmemiştir daha.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Ben vergilerimle, 84 milyon vergileriyle görev yapan o savcılara hakkımızı helal etmiyorum, helal etmiyorum. Şunu kimse unutmasın: Sokak aralarındaki ya da büyük şehirlerdeki ya da siyasetçileri tehdit eden mafyalar, mafya bozuntuları, gün gelir bu ülkede adalet yerini bulur, hepiniz o çıktığınız deliğe tekrar girersiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen de çıktığın deliğe girersin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Siz sokakta halkı, insanları ayıklamazsınız, orada bakla ayıklarınız. Herkes haddini bilecek ama -tekrar tekrar söylüyorum- gün gelecek herkes bu yargıda bu yaptıklarının hesabını verecek, o güzel günler yakın.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Turan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Alaattin Çakıcı’yı savunma.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bugün erkenci galiba Başkanım.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Ne konuşacağına siz mi karar vereceksiniz?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) - Yani avukat bir Grup Başkan Vekilinden bir mafyayı savunmamasını bekliyoruz. Çok şey beklemiyoruz herhâlde.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadan dolayı söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın CHP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ’ye sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önceki konuşmayı üzümlere takip ettim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Niye?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Kıbrıs’la ilgili dün bir tartışma konusu vardı, bugün de başka bir tartışma konusu açıldı. Türkiye ile Kıbrıs’ın özellikle son dönemde bu kadar yoğun iletişimde olmasından, bu kadar beraber tüm dünyaya örnek adımlar atıyor olmasından herkesin gurur duyması lazımken, her gün bir polemik konusu açıp burada Kıbrıs’ı tartışma konusu yapmanın ne size ne Kıbrıs’a ne bize faydası olmadığı kanaatindeyim.

Bakınız, dün “Kıbrıs’a CHP Genel Başkanı davet edilmedi.” demiştiniz, biz de belgesini göstermiştik. Sayın Kılıçdaroğlu’nun Kıbrıs’taki törenlere davet edildiğini bizden öğrenmiştiniz. Bugün de diyorsunuz ki “Saray Kıbrıs’a da yapılacak.” Arkadaşlar, sizin gündeminiz olmayabilir ama

biz Kıbrıs'ın tüm derdini gündem yapan bir ekibiz. Kıbrıs'ta daha birkaç gün önce bir daha gördük ki en az yüz yıllık bir Cumhurbaşkanlığı köşkü içerisinde 3-4 kişinin toplantı yapabildiği, uygun uluslararası şartların olmadığı bir bina mevcut. Oranın Cumhurbaşkanı, bizim ülkemizin Cumhurbaşkanı "Beraber kaynaklarımızı değerlendirip Kıbrıs'ımıza yakışır bir Cumhurbaşkanlığı köşkü yapalım." dediğinde Rum rahatsız olur, başkaları rahatsız olur ama sizin rahatsız olmanızı inanın utanarak izliyorum, dinliyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, en güzel Cumhurbaşkanlığı köşküne layık bir bağımsız devlettir. Siz istemeseniz de oraya biz yapacağız. Tüm dünyanın, uluslararası toplantıların, BM başta olmak üzere görüşmelerinin olacağı çok özel bir binayı oraya yapacağız.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – İtibar saraylarla olmaz. İtibar güçlü ekonomiyle olur.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir diğer mesele "7 uçakla gittiniz." diyorlar. Arkadaşlar, bilginiz yanlış ama hiç önemli değil. Kıbrıs'a 7 değil 77 uçakla da gitsek hak eder diye düşünüyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) -Gerekirse 70 uçakla gideriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) –İtibar adaletle olur, demokrasiyle olur. İtibar saraylarla olmaz.

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bir uçağımızda gaziler var. 1974 yılında sizin ifadenizle Sayın Ecevit'in, Sayın Erbakan Hocamızın büyük kararlarıyla orada savaşan, gazi olan insanlar bir uçağa binmişler ve oradaki törenlere katılmışlar. Bununla gurur duysanız ya arkadaş. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bir uçak bu ülkenin Genelkurmay Başkanını ekibiyle beraber oraya götürmüş, Diyanet İşleri Başkanına kadar tüm Türkiye'nin önemli kurumlarını oranın kurumlarıyla karşılıklı toplantılar yapmaya götürmüş, bu kötü mü olmuş?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ya insanlar aç, ölüyor insanlar.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Arkadaş, Kıbrıs'la ilgili düştüğünüz yeri, toplumun ruhundan, milletin vicdanından ne kadar uzak yere düştüğünüzü bir defa daha aynaya bakarak değerlendirin. Bu yanlış. Bizim bildiğimiz Atatürk'ün partisi bu değil. Bizim bildiğimiz Ecevit'in partisi bu değil. Hatta bizim bildiğimiz Baykal'ın partisi bu değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sizin geldiğiniz yer operasyonların partisi hâline gelmiş, sizin geldiğiniz yer uluslararası güçlerin, emperyal anlayışların sovgunu hâline gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Bu nasıl bir üslup Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) Haddini bil! Cumhuriyet Halk Partisine laf söylemek senin haddine değil.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, Kıbrıs'la emperyal güçlerin Türkiye'deki en büyük sözcüsü hâline gelip bu kürsüden Kıbrıs'ı her gün polemik konusu yapmak Kıbrıs'a faydalı mı, Türkiye'ye faydalı mı, size faydalı mı Allah aşkına?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Biz, Kıbrıs'ı değil yaptığımız israfı polemik konusu yapıyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sizin şatafatınızı, lüksünüzü polemik konusu yapıyoruz, Kıbrıs'ı değil. Orada bir ayırım var.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Matruşka gibisiniz, her gün küçülüyorsunuz, yapmayın artık bunu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden bir daha söylüyorum: Cumhuriyet Halk Partisinin kendine gelmesi lazım. Siyasi eleştiri baş tacı. Bugün konuşmacınızın Kıbrıs'la ilgili konuştuğu mesele sizin ortaya koyduğunuz grup önerisinin dışında bir mesele. Grup önerisi kamu kaynakları, konuştuğunuz konu Kıbrıs'a destek meselesi. Ya arkadaş, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bizim gururumuz. Ne olur bir daha düşünün, söyleminizi kendi partinizdeki milliyetçi, devletçi insanların da ruhuna yansır bir konuşma hâline getirin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Öztunç.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, hatip hem partimize hem kendisinden önce konuşan milletvekilimize sataşmıştır. Bu kapsamda, Cumhuriyet Halk Partisini “operasyonlar partisi” olarak nitelendirmiştir. Biz eski genel başkanlarımızla övünüyoruz; Baykal'la da Karaoğlan'la da İsmet Paşa'yla da Mustafa Kemal Atatürk'le de. Peki, sayın hatip Ahmet Davutoğlu'yla -eski Genel Başkanı- gurur duyuyor mu, duymuyor mu? (AK PARTİ sıralarından “Ne alakası var.” sesleri)

İkincisi: Milletvekilimize yönelik...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Siz Muharrem İnce'yle gurur duyuyor musunuz?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Bir dur, bir dur ya! Git şekerini ölçtür, sen git şekerini ölçtür.

Sayın Başkanım, hatip milletvekilimize yönelik sataşmada bulunmuştur 60'a göre vekilimizin cevap vermesini talep ediyoruz.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Yok öyle bir şey ya.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başarır.

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki CHP'ye ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Değerli milletvekilleri, en sondan başlayayım. Ben kamuda israfı konuşuyorum. Sayın Recep Tayyip Erdoğan o 7 uçağın yakıt masrafını, personel masrafını cebinden vermişse hiçbir sözüm yok. Diyor ki: “Ne alakası var bütçeyle.” o uçakların giderini emekli, işçi köylü veriyor. Operasyonların partisiymiş Cumhuriyet Halk Partisi. Biz AKP'nin 2010, 2011, 2012, 2013'te FETÖ'yle beraber yargı dâhil kahraman Türk ordusuna yaptığı operasyonu hepimiz biliyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Kozmik odayı nasıl açtığımızı biliyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Cumhuriyet Halk Partisi geçmişiyse, tarihiyle onur duyan bir partidir. Sen eğer ki Sayın Grup Başkan Vekili, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün adını ağzına alıyorsan, burada onu konuşuyorsan, onun koltuğunda oturan Genel Başkanımıza hakaret eden bir mafya liderini lanetleseydin. Lanetleseydin.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Hadi oradan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Biz burada bütçeyi konuşuyoruz, tabii ki ben bunları söyleyeceğim. Yoksulluğu konuşuyoruz, sarayın giderlerini konuşuyoruz, araçlarını konuşuyoruz.

Söylediğim hangi şey yalan? Ben bunları Sayıştay raporlarından aldım. Sayıştay raporlarından aldım, yanlış bir şey yok ki. 1.100 odalı bir sarayda oturmuyor mu? Marmaris'e 2'nci sarayı yapmıyor mu? 3'üncü sarayı yapmıyor mu? Kıbrıs'a niye yardım ediyorsun demiyorum. Halkın bu durumdayken Kıbrıs'a neden bir saray yapıyorsun diyorum. Yani doğru anlayın, doğru konuşun. Cumhuriyet Halk Partisinin tarihini konuşmak senin hiç haddin değil. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Turan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gündemimiz yoğun diye tekrar kürsüye çıkmak istemiyorum ancak Sayın konuşmacının bize Atatürk'le ilgili söz söylemesinden önce kendi Türkiye'nin en büyük İl Başkanlarının, en büyük şehrin Başkanının “Atatürk demem.” demesini değerlendirsin sonra konuşsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) *SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, 13/11/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından ciddi bir ekonomik buhranın yaşandığı ve acı reçetenin gündeme getirildiği dönemde, ülke kaynaklarını yutan kamuda israfın boyutlarının araştırılması ve israfın önlenerek kamu kaynaklarının verimli ve halk için kullanılmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok özür diliyorum Başkanım.

Hatip izin verir. Çok özür diliyorum. Vekilimizin izin verirse bir şey demek isterim. Çok özür diliyorum eğer izin verirsiniz?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hatip konuşsun ondan sonra hocam. Hatip kürsüye çıktı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Mafya lideri” dedi ya onunla ilgili bir şey demek istiyorum, önemli.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bülent Bey, hatip kürsüde, istirahat ediyorum. İnsin ondan sonra.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ondan izin aldım o yüzden.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İnsin ondan sonra.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Vekilden izin aldığımı söylüyorum Sayın Başkan. O zaman zapta geçsin Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hatip kürsüden insin ondan sonra efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Mafya lideri değil, kim olursa olsun Türkiye'nin demokratik yapısına, hukuk devletine uygun değil diye düşünüyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu bir saygısızlık ama ya! Ben bir laf söyledim. Hatip kürsüden indikten sonra dedim.

BAŞKAN – Sayın Oral, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun kamu kaynaklarının doğru kullanımı ve israf hakkında vermiş olduğu grup önerisi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemiz, coronavirüs küresel salgınına girmeden zaten önce israf ekonomisine bağlı yapısal ve köklü bir ekonomik krizle sarsılmaktaydı. Akabinde ise salgının ağır ekonomik etkilerini yaşamaya başladık. Altı ay ertelemeli krediler esnafa ve vatandaşa verilmişti, geri ödemeler ise... Kısa mesaj yağdıran kamu bankalarımız herhâlde salgının sona erdiğini düşünmektedirler. Geçen hafta yapılandırma düzenlemesini geçirdik. KYK borcu olan öğrenciler “En azından gecikme faizinden kurtulalım.” diye başvuracaklar ancak iki ay sonra büyük çoğunluğunun yapılandırmaları eminim ki bozulacak çünkü milletimizin anaparayı dahi ödeyecek ekonomik gücü yok.

Peki, vatandaşın cebinde yangın varken iktidar ne yapmaktadır? Kıbrıs ziyareti için uçak filosu kaldırmaktadır. İktidar ne yapmaktadır? Ankara’da bir semte yani Sıhhiye’ye ismini veren Sağlık Bakanlığı binasını alıp fahiş bir bedelle Bilkent’e taşımaktadır. Şehir Hastanesindeki üst düzey doktorlarımızdan duyduğumuza göre, Sağlık Bakanlığı binasına taksit değil kira ödemekte ve bu kira bedeli o ayın en yüksek kuru hangisiyse onunla verilmektedir. İlk açıklanan bilgilerde “aylık 2 milyon civarında bir kira ödendiği” şeklindeydi. Şu an, eğer bu döviz iddiası doğruysa bu kira tam 2’ye katlanmıştır. Bu iddiaya cevap verilmelidir, bu, tüyü bitmemiş yetimin hakkıdır. İşte israf budur. İsfraf, vatandaş ay sonunu getiremezken milyonları yandaş şirketlere aktarmaktır, keyif için uçak filosu kaldırmaktır. Sahabe’den Ebu Zer’in Muaviye’ye söylediği bu söz, Meclise tarihi ve altın harflerle yazılacak bir sözdür. Ebu Zer’in Muaviye’ye “Ey Muaviye, eğer bu sarayı kendi paranla yaptırdıysan bu israftır, eğer halkın parasıyla yaptırdıysan bu ihanettir ve haramdır.” derken anlatmak istediği günümüzün şartlarında işte tam bugün bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Tekrar etmek istiyorum: “Eğer halkın parasıyla yaptırdıysan ihanettir ve haramdır.” derken anlatmak istediği işte tam budur. Bu iktidar harama ve israfa bulaşmıştır ve batmıştır. Sizleri hepimizin anlayacağı şekilde Yüce Allah’ın ayetiyle uyarmak istiyorum.

(Hatip tarafından A’râf suresinin 31’inci ayetikerimesinin okunması)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – “Yiyiniz, içiniz ama asla israf etmeyiniz. Zira O yani Allah, israf edenleri sevmez.”

Bu nedenle CHP önergesine destek vereceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün AKP Genel Başkanı coronavirüse karşı tedbirler açıkladı. Şimdi, tedbir desek tedbir değil, önlem desek ona da çok benzemiyor. İnsanlar anlamak için bayağı bir uğraştı. En sonunda içişleri

Bakanlığı bir genelge çıkardı, bir tarife vermiş oldu. Şimdi, bu listeyle beraber aynı zamanda da bir reçete yayımladı. Şimdi, baktığım zaman, bu reçetede şu yok: Restoranlarda çalışanlara, kafelerde çalışanlara, halka kapanmaya karşı nasıl bir önlem alınacak, bu yok. Doğrudan gelir desteği diye bir şey yok. Yani bu reçetede halk yok. “Kapanın.” Kapanın da bu insanlar ne yiyecekler, ne içecekler? Çok açık, bu insanlar taş kaynatıp suyunu mu içecekler?

Şimdi, acı reçete, son dönemlerde, iki-üç gündür yine AKP Genel Başkanının dilinden düşmüyor. Biz bu acı reçeteyi çok iyi biliyoruz. Bu halk bu acı reçetelerin ne olduğunu çok iyi biliyor. Bu IMF programıdır. IMF'nin acı reçeteleri vardır. Ve şu an halkımız, biz, bu memleket AKP'nin on sekiz yıl boyunca yürüttüğü neoliberal politikaların çöküntüsü altında, bunu yaşıyor, sadece basit bir ekonomik kriz değil. Ve o büyüme döneminde, on sekiz yılın başlarında, başta beşli çete olmak üzere, o kendi yandaş sermayesine aktardığı bol bol kaynaklar var ya, bankaları seferber ettiği krediler... Şimdi uluslararası sermaye diyor ki: “Bu borçları ödeyin. Bırakın halkımızı, yerliyi, üretimi, vesaireyi...” İşte, bu acı reçete dediğiniz şey emperyalizme göbekten bağlılığın adıdır.

Bakın, bu ülkede geniş tanımlı işsizlik 10 milyonu aşmış durumda. 4 kişilik ailenin açlık sınırı 2.482 lira, yoksulluk sınırı 8.086 lira. Asgari ücret ne kadar? 2.324 lira 70 kuruş. Peki, Cumhurbaşkanı emrindeki örtülü ödenek harcaması ne kadar? Sadece Temmuz ayında 117 bin 883 kişinin asgari ücreti kadar para harcamış Genel Başkanımız. Sarayın bir günlük harcaması 10 milyon lira, halkı ise geçinmesi için 39 liraya mahkûm ediyorsunuz. Denetlenmeyen Varlık Fonu finansmanları ve kamu-özel işbirliği adı altında köprülerden, otoyollardan, havalimanlarından bu beşli çeteye döviz garantili sözleşmeleriniz gereği ödediğiniz miktarlar milyarlar, milyarlar! Ve o milyarlar sayesinde bu dünyada yandaşlarınıza cennet yaşıyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OYA ERSOY (Devamla) – ... ama halka bu ülkeyi cehennem hâline getiriyorsunuz.

Daha bütçe döneminde çok görüşeceğiz ve konuşacağız. Sadece 2020 Yılı Yatırım Programı özel şirketlere aktarılan kaynaklarla kamunun nasıl zarara uğratıldığını çok açık gözler önüne seriyor. Sadece bir miktar vereceğim: Mevcut şehir hastaneleri için şirketlere verilecek 31 milyar lirayla bu devlet 30 tane devlet hastanesi yapabilirdi ve bu kaynak virüsle mücadele için kullanılıp sağlık çalışanlarına aktarılabilirdi, aktarmadınız. Şimdi, o yüzden Cumhuriyet Halk Partisi'nin bu araştırma önergesini destekliyoruz. Ancak sevgili arkadaşlar, israf dediğiniz şey kendi cebinizden çıkanla olur. Yani kendi malınızı mülkünüzü, paranızı israf edebilirsiniz ama devlet olanaklarını kullanarak, devletin gücünü seferber ederek kamu kaynaklarını yani halkın parasını kendi yandaşlarınıza ve saraya seferber ediyorsanız bunun adı israf değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

OYA ERSOY (Devamla) – Bunun adı açık açık yolsuzluktur ve ülkenin bu ekonomik krizden çıkışının acı reçeteleriyle değil, IMF'nin acı reçeteleriyle değil ancak bu yolsuzluk düzenine bir son vermekle olacağını hepimiz biliyoruz. Ve buradan da bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Bu yolsuzluk düzeni sona erecek ve biz bu ülkede eşit, özgür yurttaşlar olarak yaşamaya devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Turan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın hatibin böyle afaki iddialarla “yolsuzluk düzeni” falan demesi doğru değil.

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayıştay raporlarına bak.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bununla ilgili elinde bilgi, belge varsa buna ilişkin mahkemelere başvurabilir, savcıya başvurabilir, grup önerisi de verebilir ama böyle herkesi itham eden tarzda ifadeleri reddediyoruz Sayın Başkanım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- CHP Grubunun, 13/11/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından ciddi bir ekonomik buhranın yaşandığı ve acı reçetenin gündeme getirildiği dönemde, ülke kaynaklarını yutan kamuda israfın boyutlarının araştırılması ve israfın önlenerek kamu kaynaklarının verimli ve halk için kullanılmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Emrullah İşler.

Buyurunuz Sayın İşler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP'nin kamuda israfın boyutlarının araştırılmasına yönelik vermiş olduğu Meclis araştırması açılması önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve necip milletimizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Dünya olanca hızıyla değişim ve dönüşüm yaşarken, Covid-19 salgını bu değişimi hem hızlandırmaktadır hem de şekillendirmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde milletimize hizmette on sekiz yılı geride bıraktık. AK PARTİ'miz ilk kez iktidara geldiği günden bu yana millet sevdasıyla başta savunma sanayisi, sağlık, tarım, ulaştırma, ekonomi olmak üzere tüm alanlarda millî ve yerli üretimde de öncülük yapmıştır. Bu süreçte hükümetlerimiz, Türkiye'ye çağ atlatan kalkınma hamlelerini gerçekleştirirken diğer yandan da şer odaklarına karşı dimdik duruşuyla destansı bir başarı hikâyesi yazmıştır ve milletimizin dua ve desteğiyle de yazmaya devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ döneminde Türkiye büyüdü, zenginleşti, yaşam standartları yükseldi. Bundan dolayı, bu önergede de dile getirilen, biz Cumhurbaşkanlığı Beştepe Külliyesi diyoruz, siz ısrarla “saray” diyorsunuz. Doğrusu bir defa, bunu düzeltmekte fayda görüyorum, buranın resmî adı budur.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Saraydır işte.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bu tavrınız sizin bir üslup sorunuz olduğunu ortaya koyuyor.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hayır canım...

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Onun için bakınız, Türkiye zenginleşti, büyüdü, ekonomik olarak kalkındı diyorum. Ankara'da gidin -isim vermiyorum- yeni yapılan iş merkezlerini gezin, oradaki standartları görün, İstanbul'da başka yerlerdeki standartları görün. Cumhurbaşkanlığı Beştepe Külliyesi'nde ekstra hiçbir şey yoktur ama devletin temsil makamıdır.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Saray demeye utanıyorsunuz, çünkü insanlar aç.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bakın, bu ülke sokakta başbakanlar karşıladı. Hâlâ siz sokaklarda başka ülkelerin misafir devlet başkanlarını, başbakanlarını orada karşılamayı mı kendinize layık görüyorsunuz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – İnsanlar çöpten ekmek topluyor.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Dolayısıyla, bakın, bu ülkenin zenginleşmesiyle, kalkınmasıyla gelişmişliğinin bir eş değeridir.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Cesaretiniz varsa saray deyin görelim.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde, Türkiye’nin herhangi bir yerinde görülen binalardaki standardın üstünde herhangi bir şey yoktur.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Saray, saray! İsraf saray! Hesabını vereceksiniz.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bunu gittiğimizde görürüz. Sayın Genel Başkan “altın klozetler” dedi, fos çıktı, yalan çıktı.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Aynen öyle!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Niye rahatsız oluyorsunuz hanımefendi! Dinler misiniz?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Dolayısıyla, bakın, zenginleştik, kalkındık dedim. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi nerede? Şimdi Söğütözü’ne taşındı. Kaç yılında taşındı? 2006 yılında taşındı. Peki, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi, Çankaya Çevre Sokak’ta bulunmasına ve gayet güzel bir bina olmasına rağmen, neden o günün parasıyla 25 milyon TL ödeyerek yeni binasına taşındı. (CHP sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sarayın bir günlük elektrik masrafı ne Vekilim? Bir günlük elektrik masrafı ne?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – İşte, Türkiye’nin kalkınmasıyla, gelişmişliğiyle paralel olarak gerçekleşen bir hadise.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Hocam.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Bakınız, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarda ne yaptığını görmemiz için 1950 yılına kadar bir gitmemiz lazım; Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü dönemine işaret ediyorum: Ankara, başkent oluyor, 1920’de bu Meclis, Birinci Meclis açılıyor değil mi? Müze olarak gidip geziyoruz. Peki –hemen- İkinci Meclis binası ne zaman yapıldı? 1923 yılında yapımına başlandı, 1924 yılında Meclis binası olarak açıldı. O zaman kamu israf mı edildi arkadaşlar, CHP israfçılık mı yaptı?

Ardından gelelim; içinde bulunduğumuz bu bina İsmet İnönü döneminde 1945’te başlamadı mı ve 1961 yılında açılmadı mı? İsraf mıdır? Bugün, bu binaları yapanları, bu eserleri bu Cumhuriyete bırakanları, rahmetle, saygıyla anıyoruz; doğru yapmışlardır. Bugün de ihtiyaç neyse, o yapılmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, “Bravo” sesleri) Ama mesele nedir biliyor musunuz? Vizyon meselesidir; o gün bu binaları yapanların, bu politikaları takip edenlerin bir vizyonu vardı ama siz, ülkeyi yabancı devlet adamlarını sokakta karşılamaya mahkûm ediyorsunuz, sorun buradan kaynaklanıyor. Siz çıkıp diyebilirdiniz ki...

Bakınız, sadece şu Covid sürecinde biz milletimize ne kadar destek verdik biliyor musunuz? Toplam 503,4 milyar dolar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Matematik bilmiyorsunuz. Bir daha tekrarla. 503 milyar dolar mı dediniz?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - Bu, Türkiye'nin büyüdüğünün, geliştiğinin, kalkındığının bir göstergesidir. Aynı zamanda devletin milletiyle bütünleştiğinin bir göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - Bakınız, ya biraz önce çıkan bir hatip “Kıbrıs’a 7 uçak...” bilmem ne diyor. Rahmetli Sayın Ecevit’in tarifeli uçakla gittiğini övünerek söylüyor. Bu, o ülkenin fakirliğinin bir göstergesidir. (CHP sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Senin ülken fakir! İnsanın fakir! Halkı ekmek topluyor çöpten.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - Hiç yabancı devlet başkanlarının bu ülkeye gelişindeki o görkemli, devasa uçaklarını görmediniz mi? (Gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 503 milyar dolar mı dediniz Sayın Bakan?

EMRULLAH İŞLER (Devamla) - Bakınız, devam ediyorum: Atatürk, döneminde -Atatürk Ankara’ya geldi Başkent oldu- 1931 yılında Çankaya Köşkü’nü yaptı. O günkü toplumun fakirliğini, yoksulluğunu bir düşünün bakalım. Niçin yaptı onları? Elbette ki başka ülkelerin misafirleri geldiği zaman Türkiye’nin başının dik durması ve onların aynı şekilde, saygın bir şekilde karşılanması için yaptı. Ankara Palas’ı yaptırdı ya, Ankara Palas’a 1924’te başlandı, 1928 yılında açılışı yapıldı. Bunları görmüyor musunuz? Peki, Florya Atatürk Köşkü ne zaman yapıldı? 1935 yılında yapıldı.

Peki, bunları söyledikten sonra şunu söylüyorum: Ya sizde bir sorun var ya geçmişte Cumhuriyet Halk Partisini yönetenlerde bir sorun var ama sorunun sizde olduğunu ben görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Böyle bir şey söylenemez ya! Sorun sizdedir, sizde!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ayrıca, dinozorlara gök taşı çarpmasın diye set de yapıldı CHP zamanında. Lütfen bunu da söyleyin, kayıtlara geçsin.

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Kaldı ki “kamuda israf” deniyor “araçlar” deniyor. Bakın, bu önergeye imza atan 3 Grup Başkan Vekili var: Sayın Engin Altay burada, kendisi sevdiğim, saydığım tecrübeli bir siyasetçimiz; Özgür Özel var, Engin Özkoç var. Bu Meclis -burası da kamu, devlet-biliyorsunuz belli makamlara araba tahsis ediyor. Meclis Başkanından sonra en lüks araca binenler Sayın Grup Başkan Vekilleri, buyursunlar itiraz etsinler.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – AKP Genel Başkanına tahsis edilmiş 14 tane uçak var, 14 adet uçak var!

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Dolayısıyla, değerli kardeşlerim, devletteki temsil makamlarında israf olmaz. Bu temsil makamları Atatürk’ün yaptığı gibi, İsmet İnönü’nün yaptığı gibi bugün de aynı doğrultuda, aynı eserler burada Türkiye Cumhuriyeti’ne kazandırılmıştır. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Recep Tayyip Erdoğan’ın tapulu malı değildir. Bundan sonra Cumhurbaşkanı kim olursa gidip o külliyeye oturacaktır.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Öyle olmayacak. Parlamenter sisteme dönünce kütüphane yapacağız.

EMRULLAH İŞLER (Devamla) – Ben bu duygularla Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde olduğumu ifade eder, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Orası üniversite olacak, bir sene sonra üniversite olacak orası.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Bilim yeri olacak, bilim; üniversite.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Rüyanızda görürsünüz onu, rüyanızda.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yok, bir sene...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İsmimden de bahsederek açık satışmada bulundu hem partimize hem şahsıma, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey, ben de söz alacağım satışmadan, bana da satış(!)

VII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Ankara Milletvekili Emrullah İşler'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP'ye ve şahsına satışması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani komik işler yapıyoruz. Sen de pahalı arabaya biniyorsun.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce konuşan Sayın Bakan Emrullah Bey'i ben de sever sayarım. Benim, ona çok şey söylemem mümkün. Genel Merkez yapmayacağız da ne yapacağız?

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Elbet yapacağız.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Elbet yapacağız da şunu çok merak ettim ama yani: “Siz niye genel merkez yaptınız?”. Siz de yaptınız.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Yaptık canım.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ya, çağın ihtiyaçlarına uygun olarak bunlar...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Konuya gel...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ya, çağın ihtiyaçlarına uygun olarak bunlar... Bakın, burada sorun yok, Beştepe'de, binada... Biz size “Niye bina yaptınız?” demedik.(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayda!

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Az önce konuşuldu.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bir dakika...Ama bir dinleyin canım!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Bir şey söylemedik zaten, dinliyoruz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Dinleyin, dinleyin.

Bakın, Sayın Bakanım, Sevgili Bakanım; bu, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş bir soru önergesi, bir gün lazım olur diye saklıyordum. Önergeyi veren benim “Engin Altay, CHP Sinop Milletvekili” olarak vermişim. Ne zaman vermişim? 2014'te vermişim. Burada Beştepe'deki bizim “kaçak saray” diye ifade ettiğimiz, sizin “külliye” dediğiniz... Sıfatların, nitelemelerin bir önemi yok, saray gibi yapmışsınız.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Tapu çıktı ama, tapu.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Hayırlı olsun.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Hayırlı olsun tabii.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Orası Erdoğan’a baki değil, yarın orada bizler otururuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Şimdi, Emrullah Bey, benim söyleyeceğim şu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Devletin malı.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Arkadaşlar, buraya gelmemi istemiyorsunuz ama buraya geleceğim, buraya geleceğim.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Gel, gel.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sonra da faturaya gelecek, vekilin faturasına gelecek.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Şimdi “Başbakanlık hizmet binası kaba inşaat işleri teklif fiyat esasına göre 26 Ocak 2012 tarihinde 68 milyon 490 bin TL’ye, ince inşaat işleri yine fiyat esasına göre 350 milyon TL’ye TOKİ tarafından gizlice REC Uluslararası İnşaat Yatırım Sanayi ve Ticaret AŞ’ye verilmiştir.” Şimdi, tespitlerden biri şu: Bilmem ne poz no.lu makineyle her derinlikte yumuşak ve sert toprak kazılması imalatının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı resmî birim fiyatı 3,10 TL/metreküp iken -burası önemli- yükleniciye yüzde 1.120 fazlasıyla, metrekaresi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Arkadaşlar, 3,10 lira nerede -bir yere yazın- 37 lira 19 kuruş nerede? 1 metrekaresine işte bu; 3 liralık işi 37 liraya yaptırırsan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunlar yargıya taşındı, yargıya taşındı bunlar.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bitmedi...

Buna cevap gelmedi kardeşim, 2014’te sordum.

Bitmedi, metrekaresine birim fiyatı 4,55 TL/metreküp iken yükleniciye yüzde 980 fazlasıyla 44,61 TL/metreküpe niye yaptırdınız diye sormuşum. Bir sürü var, iki örnek verdim zamandan kazanmak için. Yani o saray yetim hakkı, kul hakkıyla yapılmış, onu söylüyoruz. Niye söylüyoruz? (CHP sıralarından alkışlar) Birim fiyatı 3 lira, sen müteahhidine vermişsin 37 lira şu kadar yer için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle değil, öyle değil.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Birim fiyatı 4 lira 55 kuruş, sen vermişsin 44 lira 61 kuruş. Allah’tan kork!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunlar yargıya gitti Sayın Altay, bunların cevapları verildi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Kardeşim, Allah’tan korkun, bunlar yargıya falan gitmedi, hepsini sümen altı ettiniz.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, tamamlayalım.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ben bunu 2014’te soru önergesi olarak vermişim, buna cevap gelmemiş. Buna cevap gelmediği müddetçe biz orayı haram, ayıplı ve temelinde kul hakkı olan saray diye nitelemeye devam ederiz. Emrullah Bey, hiç kusura bakma kardeşim.

Diğer konulara da sonra cevap veririz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konuşmacımız zaten ifade etti.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Her konuşmaya bir yorum yapmak zorunda mısınız gerçekten? Tamam, ben de yerimden yapayım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin ol ağabey ya, sakin ol ağabey.

Sayın Başkan, Engin Bey'in ifade ettiği konu başta olmak üzere oradaki ihale süreçlerinin hepsi yargıya gündem oldu ve cevapları verildi. Hâlâ da eksik varsa beraber bakarız Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben bu soru önergesiyle 7 tane soru sormuşum, zamandan tasarruf etmek için bunlara giremedim. Bunlara girersek bu Mecliste oturup hep beraber ağlarız ya. Yazık günah, devlet böyle de yağmalanmaz ki kardeşim ya!

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 13/11/2020 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından ciddi bir ekonomik buhranın yaşandığı ve acı reçetenin gündeme getirildiği dönemde, ülke kaynaklarını yutan kamuda israfın boyutlarının araştırılması ve israfın önlenerek kamu kaynaklarının verimli ve halk için kullanılmasını sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Kasım 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 24’üncü maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Denizli Milletvekili Yasin Öztürk.

Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

47 maddelik bir torba kanunu görüşüyoruz. İçinde Katma Değer Vergisi Kanunu’nda değişiklik var ama vatandaşın zorunlu harcamasını ilgilendiren bir KDV istisnası yok. Yatırımcı için “Borcu yoktur.” yazısı istenmeyen bir Maden Kanunu değişikliği var. Elektrik Piyasası Kanunu’nda dağıtım şirketini

(x) 238 S. Sayılı Basmayazı 17/11/2020 tarihli 16’ncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

koruyan düzenleme var ama ne borcu yüzünden elektriği kesilen vatandaş için bir düzenleme var ne de faturaya yansıyan vergi oranlarının indirilmesi için bir düzenleme var. Gerekçede niyet belli: “Biz vatandaşlarımızın dertleriyle değil yatırımcıların menfaatleriyle ilgileniyoruz.” Bu niyet gerekçe yanında Komisyon görüşmeleri sırasında da defalarca ifade edildi. Önce kanun teklifinin getiriliş amacının kısa özetini gerekçeden okuyalım: “Yapılan değişiklikler ile maden, doğal gaz ve elektrik sektöründe faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör yatırımcılarının faaliyetlerini daha sağlıklı ve hızlı bir şekilde gerçekleştirmesini temin etmek.” Komisyonunda teklifiyle ilgili sunum yapan AK PARTİ’si İstanbul Milletvekili Sayın Nevzat Şatıroğlu’nun niyete yönelik konuşmasından birkaç cümleyle devam edelim: “Öncelikle 3213 sayılı Maden Kanunu’nun 5 ayrı maddesinde yapılan düzenlemelerle tamamen yatırımcı ve işletmecilerimiz lehine birtakım kolaylıklar getirmeye çalıştık. Arazi ihtiyacına ilişkin düzenlemelerde de yine yatırımcı lehine kolaylıklar getirmeye çalıştık. Jeotermal kaynak kullanan işletmecilerden tahsis edilen idare payı işletmeci lehine daha hakkaniyetli, daha adaletli bir şekilde yeniden düzenlendi.” Özetle kanun teklifi, işletmeci lehine, yatırımcı lehine düzenleme yapmak üzere hazırlanmış. Temel olarak enerji politikamızın esası, tüm tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve güvenilir bir şekilde sunulmasıdır. Vatandaş için elektrik kullanımı bir hak, enerji kaynakları ise toplumun ortak malıdır. Bu nedenle enerji ihtiyacının karşılanması kamu yararı dikkate alınarak yerine getirilmek zorundadır. Peki, kanun teklifine baktığımızda nihai tüketicinin düşük maliyetli, güvenilir enerji kullanımını sağlamak için bir düzenleme yapılmış mıdır? Genel gerekçede yazan hikâye dışında vatandaşın adı bir maddede dahi anılmamıştır.

Genel olarak enerji, özel olarak da enerji sektörü serbest piyasa kurallarına göre ve özel sermaye şirketlerine dayalı olarak yapılandırılmaktadır. İktidar için özel birkaç sermaye grubu, elektrik üretiminin yanı sıra dağıtımını da kontrol etmektedir. Hatta alım garantili elektrik üretim tesislerinin ihalelerinde sürekli tercih edilen bu gruplar kamudan en çok iş alan şirketler sıralamasında dünyada ilk sıralarda yer almıştır. Ekonominin dibe vurduğu, pandeminin de sıkıntıları katmerlediği bir ortamda yatırım yapma cesaretini gösteren her bir yatırımcıyı yürekten tebrik ediyor ve kazançlarında bereket diliyoruz.

Biz, sadece, enerji yatırımları yapanları korurken bu yatırımların maliyetine devlet kanalıyla ortak olan ana yatırımcının yani ekmeği bayat olan vatandaşın da korunmasını istiyoruz. Size bu konuda birkaç örnek vermek istiyorum: Elektrik enerjisi alanında özel üretici şirketlere, önceki dönemlerden devam eden yap-işlet-devret ve işletme hakkı devri uygulamalarına ek olarak yeni destek uygulamalarıyla 2018 yılında yaklaşık 32 milyar lira, 2019 yılında yaklaşık 47 milyar lira ödeme yapılmıştır. Bu ödemelerle sadece son iki yılda yaklaşık 18 milyar lira ve 23 milyar lira piyasa fiyatlarının üzerindeki ilave bedel özel şirketlere transfer edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle; maden, enerji, petrol şirketlerinin önünde engel olarak duran mülkiyet hakları, koruma kanunları ve kamusal denetimler ortadan kaldırılıyor; enerji yatırımları için gereken taşınmazlar kolayca, kamu yararı şartı aranmaksızın istimlak ediliyor; şirketlerin yatırımlarında altyapı hizmetlerinin kamu tarafından sağlanması öngörülüyor. Dağıtım şirketlerinin denetim giderleri kamuya yükleniyor; doğal gaz dağıtım şirketlerinin görevleri kapsamındaki birçok hizmet yerel yönetimlerin sırtına yükleniyor; madencilik sektöründe borcu olanlar borcu olmayanlar ayrımı getiriliyor; araba lastikleri gibi havaya yoğun miktarda zehirli gaz salan maddeler, orman ürünleri ve çöp yakarak elde edilen enerji de yenilenebilir sayılarak teşvik ediliyor; Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM)’in kapsamı genişletiliyor; maden işletmelerinin ruhsat sahaları dışında tesis kurulabilmesinin önü açılıyor; Genel Kurula gelen her kanun teklifinde olduğu gibi Cumhurbaşkanına yetkiler veriliyor; faturasını düzenli ödeyen vatandaşın kayıp kaçak,

çalıntı elektriğin bedelini üstlenmesi neredeyse kalıcı hâle getiriliyor; Cumhurbaşkanının izniyle mevzuattaki kanunlardan muaf enerji şirketlerinin kurulması sağlanıyor; kurulu güç sınırı olmaksızın YEKDEM'e dâhil edilen büyük, güçlü üretim tesislerine Ek-(1) sayılı Cetvele göre yapılan ödemeler, tarifeler üzerinde olumsuz yük getiriyor; büyük kurulu güçteki üretim şirketlerine kaynak aktarmak için yeni bir yol bulunuyor.

Jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli suların elde edilen idare payının tamamının kaynağın bulunduğu ilde yaşayan halkın müşterek ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılması söz konusuysen, yapılan düzenlemeyle, yerel kaynaklardan elde edilen gelirlerin tamamının yerel idarelere verilmesi, merkezî idarenin takdirine bırakılıyor. Söz konusu düzenlemeyle, İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Muğla, Balıkesir, Ankara, Kayseri, Diyarbakır, Malatya, Şanlıurfa, Erzurum, Mardin, Adana, Mersin, Hatay gibi jeotermal kaynaklar açısından zengin olan büyükşehirler başta olmak üzere jeotermal kaynakların bulunduğu yerlerde kaynakların gelirleri yerel yönetimlere değil merkezî yönetime bağlı yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına gidecektir. Sonuç olarak, yerelde yaşayan halk, jeotermal kaynakların ve doğal mineralli suların çevreye olumsuz etkilerine maruz bırakılırken gelir kaynakları ve rantı ise merkezî idareye sunulacaktır ve bu düzenlemeler Genel Kurula getirilip oylandığı için yasama iradesinden geçmiş kabul ediliyor.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'si iktidarlarının madencilikten gelir beklentisi yüksek. İktidar bu konuda insan sağlığını, çevreyi, tarım, hayvancılık ve ormanı feda edilebilir küçük ayrıntılar kabul ediyor -bunu yıllardır değiştirilen mera kanunlarında da gördük, tarım ve orman alanlarının kullanımına ilişkin kanun değişikliklerinde de gördük- ancak gelir beklentisi yüksek madencilik yatırımlarından kamu adına alması gereken devlet hakkını almıyor, alamıyor. Hepsini zan altına bırakmak istemem ama bazı maden firmaları çıkardıkları değerli madenleri kayıt dışı bırakıyor. Ne demek kayıt dışı bırakmak? Örneğin, 10 ton maden çıkardıysa 1 ton gösteriyor ve doğal olarak madenler nedeniyle yatırılması gereken devlet hakkı da hazineye eksik yatırılıyor. Anlaşılan, gördüğümüz, kanun teklifindeki "borcu yoktur" yazısıyla da bu maden şirketleri korumaya alınıyor.

Söz madencilikten açılmışken dile getirmemiz gereken başka bir husus daha var. Biliyorsunuz, görevden affı kabul edilen Hazine ve Maliye Bakanı, Varlık Fonunun Yönetim Kurulu Başkan Vekili Sayın Berat Albayrak bu görevinden hâlâ istifa etmedi. Sayın Albayrak'ın yönetiminde bulunduğu Türkiye Varlık Fonu, değer yarattığı şirketlerden lisans, kâr ve kira geliri elde ederek kendini finanse edebilen bir yapı oluşturmayı hedeflemektedir. Varlık Fonu bu amaçla bazen, kâr getireceğini düşündüğü, ipotek verebileceği kuruluşları doğrudan bünyesine katmakta, bazen de kendi şirketini kendi kurmaktadır. İşte, Maden Holding 23 Ocak 2020 tarihinde bu amaçla kurulmuş ve kısa zamanda 20 maden ruhsatını devralmıştır.

Konuyu farklı bakış açılarıyla değerlendirebiliriz. İyi niyetli bir yaklaşımla iktidar, Etibank, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri, Karadeniz Bakır İşletmeleri, Türkiye Kömür İşletmeleri ve Türkiye Taşkömürü Kurumu gibi madencilik alanında uzman kamu kuruluşlarını özelleştirerek içini boşaltarak heba ettiğini kabul etmiş ve madencilik sektörüne tekrar kamusal bir kimliğe kavuşturmak istemiş olabilir. Yine iyimser bir yaklaşımla, madencilik sektörünün de özel sektörden alamadığı devlet hakkını yetim hakkı olarak kabul edip bu geliri doğrudan hazineye katmak istemiş olabilir. Gerçekçi bir yaklaşımla bakacak olursak da devletin elinde özelleştirecek kurum kalmadığı için yeni bir kurum oluşturup kamu-özel iş birliğinin ve kamu ihalelerinin her daim gediklişi şirketlere, büyük ölçüde kamusal denetim dışında olan Varlık Fonu güvencesiyle kaynak aktarımı yolunu açacaktır. Bence bu üç yaklaşım içinde en doğru olanı da budur. Düzenleme üzerinde söylenecek çok söz var ama süre de kısıtlı.

Huzurlarınızdan ayrılırken yüce Türk milletimize sağlıklı günler diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek.

Buyurunuz Sayın Özyürek. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin bölgesel ve küresel etkisinin dünden bugüne artırılması, tabii kaynaklarımızın en iyi şekilde değerlendirilmesi, enerjinin tüketiciye ulaşırken sürekli, sürdürülebilir, çevreyle uyumlu, kaliteli, güvenli ve düşük maliyetle enerji alanında dışa bağımlılığının azaltılması önceliğimiz olmalıdır. Bunun için millî, yerli ve yenilenebilir enerjinin artırılabilmesi amacıyla enerji ithalatının azaltılması için yeni politikalar geliştirmekte cesur olmalıyız. Ülkemizin enerji arz güvenliğine yönelik risklerin ortadan kaldırılması adına adımlar atılmalıdır. Bu amaç doğrultusunda kanun teklifiyle ortaya çıkan ihtiyaçların giderilmesi için bazı kanunlarda değişiklikler yapılması öngörülmektedir.

Yapılan değişikliklerle maden, doğal gaz ve elektrik sektöründe faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör yatırımcılarının faaliyetlerini daha hızlı ve güvenli bir şekilde gerçekleştirmeleri amaçlanmaktadır. 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun mevcut hâlinde üretim gazının sadece iletim şebekesine verilmesine imkân tanınmıştır ancak üretim noktasının iletim şebekesine uzak olduğu veya başka teknik zorlukların olduğu durumlarda üretilen doğal gazın doğrudan dağıtım şebekesine verilmesi ekonomik açıdan daha uygun olabilmektedir.

Kanun teklifinde önerilen değişikliklerle, yerli üretim gazının teşvik edilmesi, dağıtım şebekesine de verilmesine imkân tanıyacak, hızlı ve düşük maliyetli, yerli ve millî olarak ekonomimize kazandırılmış olacaktır.

Diğer yandan, tüketicilere doğal gaz arzı sağlayan tedarikçi şirketlerin iflası veya lisans iptali gibi bir nedenle gaz arzına devam edemeyecek olmaları tüketicilerin gaz arzının kesilmesi ve mağdur olmaları gibi olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir. Son kaynak tedarik mekanizması, bu gibi durumlarda bir tedarikçinin bu tüketicilere doğal gaz arzı sağlanmasını zorunlu hâle getirmektedir. Böylece, sistem işleyişinin aksamaması ve tüketicinin mağduriyetinin önlenmesi amaçlanmaktadır. Ülkemizde elektrik üretim ve arzında hâlihazırda uygulanmakta olan bu sistem dünyanın gelişmiş doğal gaz piyasalarında da uygulama alanı bulmaktadır.

Şehir merkezlerimize uzak ve genellikle dağlık bölgelerde olan ilçelerimizde yaşayan vatandaşlarımızın doğal gaz kullanım taleplerinin olduğu bir gerçektir. Ancak bu bölgelerde boru hattı çekmek hem maliyet hem de teknik sorunları beraberinde getirmektedir. Yapılan değişikliklerle, bu bölgelerde yaşayan vatandaşlarımız için boru hatlarına uzak olan ilçe ve beldelere sıvılaştırılmış ve sıkıştırılmış formda doğal gazın iletim ve dağıtım hatlarının bu formdan beslenebilmesi ve şehirler arasında taşınmasının da önünün açılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla, ülkemiz genelinde doğal gaz kullanımını yaygınlaştıracak ve vatandaşlarımızın talepleri karşılık bulacak, doğal gaz konforundan faydalanabileceklerdir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda yapılan değişikliklerle elektrik dağıtım şirketlerinin denetiminin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu da (EPDK) dâhil olmak üzere ihtisas kurumları tarafından gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Bu durumda enerji, üretim ve arzında kamu kurumları arasındaki karmaşa giderilerek bütünlük sağlanacaktır. Aynı zamanda elektrik dağıtım şirketlerinin

faaliyetlerinin denetlenmesi adına görevlendirilen personele uygulanan harcırarın, maden işletmelerini denetleyen personele uygulanan harcırarla uyumlu hâle getirilmesi ve yapılan düzenlemelerle maden yatırımcısı ve işletmelerine kolaylıklar sağlanması amaçlanmaktadır.

Ruhsat süre uzatım taleplerine ilave esneklik getirilmesi öngörülmektedir.

Enerji borsasını işletmek üzere Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi Türkiye'nin enerji, ticaret merkezi devi olma doğrultusunda lisans sahibi şirketler arasında elektronik ortamda günlük enerji ticareti yapılması amacıyla faaliyete geçirilmiştir. 1 Eylül 2018 tarihinde EPIAŞ bünyesinde Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası işleme açılmıştır. Böylece ülkemiz, bölgesinde ilk defa doğal gaz borsasını açan ülke olma özelliğine sahip olmuştur. Piyasanın derinleşerek ticaret kanallarının ve yöntemlerin artmasıyla birlikte vadeli ürünleri de içeren kapsamlı bir tanıma 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda yer verilerek, belli bir olgunluğa erişmiş bulunan mevcut yapının yanı sıra artan ve çeşitlenen ticari işlemlerin de güvence altına alınması amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, uzun yıllardır yapılan çalışmalar gösteriyor ki mavi vatandaki haklarımız da korunarak olumlu neticeler alınmış, ülkemiz tarihinde en büyük gaz keşfinin Karadeniz'de Fatih sondaj gemisinin 320 milyar metreküp doğal gaz rezervi keşfettiğini, bu müjdeli haberi Sayın Cumhurbaşkanımız duyurmuştu. Yine, aynı bölgede ilave olarak 85 milyar metreküp doğal gaz rezervinin bulunmasıyla birlikte toplam doğal gaz rezervi miktarı 405 milyar metreküp'e ulaşmıştır. Aynı zamanda, Kanuni ve Yavuz sondaj gemileri ile Barbaros Hayrettin ve Oruç Reis sismik araştırma gemilerinin çalışmalarının, Doğu Akdeniz'de kıta sahanlığımızdaki egemenlik haklarımızdan taviz vermeden, arama ve sondaj çalışmalarını faaliyetlerinin her türlü provokasyona rağmen devam ettiğini gururla takip etmekteyiz. Bu vesileyle, bütün imkânları seferber ederek mavi vatanda haklarımızı emperyal güçlere ve bunların maşalarına karşı savunan Hükümetimize ve sahada bizzat çalışarak katkı sunan her vatan evladına ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son vermeden Sivas'ımıza dair de birkaç hususa değinmek istiyorum. Özellikle dünyayı derinden sarsan coronavirus illeti, bütün dünyayı ekonomik ve sağlık açısından ciddi bir şekilde etkilemiştir, ülkemiz de bundan bir şekilde etkilenmiştir, özellikle hem sağlık hem ekonomik yönden. Biz de diyoruz ki: Böyle bir süreçte hem sağlıkçılarımıza vermiş oldukları mücadeleden dolayı teşekkür ediyoruz ama ekonomik yönden de böyle bir sürecin altından kalkabilmemiz için en azından Sivas'ımıza da... Diğer konuşmalarımızda bahsettiğim gibi, Cumhurbaşkanımızın milletvekilleriyle beraber, Sivas'ta bu ruhla çalışarak, Sivas'ımızı ekonomik yönden, istihdam yönünden uygun olduğu yere getirene kadar mücadele edeceğiz. Bunun için de 6'ncı bölge dediğimiz yani özel teşviklerden tam olarak faydalanabilmesi için Sivas'ımızın... Hemen yakın illerimizden birkaçıyla aynı kriterlere sahip olmasına rağmen Sivas 4'üncü bölgeden faydalanıyor ama maalesef, yakın şehirlerimiz 6'ncı bölgeden faydalanıyor. O zaman biz de diyoruz ki: Geçmiş görüşmelerimizde Sayın Bakanımıza, Sayın Varank'a söylemiştik; sağ olsun, kendisi de bu karamamenin hazır olduğunu, Sivas'ın tam olarak özel teşvik yasasından faydalanacağını, Sivas'ın ekonomik yönden kalkınacağını ve en kısa zamanda imzalanacağını söylemişti bize. Gerçekten, Sivas'ımız ve Sivaslı iş adamları da bunu bekliyor çünkü Demirağ Organize Sanayimiz var bizim, bunu yeni inşa ettik, altyapısı hazır, aynı şekilde parsellere bölünmüştür ve ulaşımı kolay olsun diye raylı sistem de yaptırдық, bundan defalarca biz bahsettik. Bunun için, yatırımcılar, mutlaka Sivas'ın da özel teşvik yasasından faydalanmasını bekliyorlar ki içerideki ve dışarıdaki yatırımcılar Sivas'a o şekilde gelmek istiyor. O zaman ben de diyorum ki: Yoldan geçerken uğrayıp da "Ya, Sivas'ta ne varmış?" deyip, gelip burada "Ya Sivas'ta şu var, bu var..." Bazı söylemlerin dışında, Cumhurbaşkanımızın ruhuyla, Cumhurbaşkanımızın milletvekilleriyle beraber biz, Allah'ın izniyle, Sivas'ımızı hak ettiği yere birlikte getireceğiz. Sivas'ın

özel teşvikten faydalanması için, tarım ve hayvancılıkta gelişebilmesi için, turizmde iyi tanıtılabilmesi için Sivas'ımızı her yerde en iyi şekilde temsil edeceğiz. Sivas'ın ve yiğit insanının haklarını her yerde savunarak Allah'ın izniyle alacağız inşallah.

Bunun için, ben Sayın Varank Bey'e buradan sesleniyorum: Sayın Bakanım, özel teşvik yasasından Sivas'ın faydalanması gerekiyor, kararname masanızın üstünde, lütfen, bunu imzalayarak Sivas'ın yiğitlerine bu müjdeli haberi verelim artık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AMHET ÖZYÜREK (Devamla) – Onun için, ben buradan beni dinledikleri için hem değerli milletvekillerimize hem Sayın Başkana, aynı zamanda ekranları başında beni izleyen bütün Türk milletine ve Sivas'ın yiğit insanlarına saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan, Genel Kurul ve değerli halkımız.

Enerji torba yasa teklifi, amacının ne olduğunu kendi ortaya koyan bir yasa teklifi; bugüne kadar yaptığımız bütün tartışmaları aslında bir biçimde gereksizleştiren, niyetini son derece açık ortaya koyan bir düzenleme bu. Yasa teklifi şöyle gerekçelendiriliyor: Özel sektörün yatırımlarının daha sağlıklı ve hızlı şekilde gerçekleştirilmesi. Evet, yasa teklifinin bütün mantığı, ruhu bu cümlede çok açık ortaya konmuş. Biz, bu yasa teklifinin tüm maddeleri açısından itirazlarımızı ortaya koyuyoruz. Yani bu yasa teklifinin tümüyle, bugün, halkın, doğanın değil sermaye şirketlerinin, enerji şirketlerinin ihtiyacına göre düzenlenmiş bir torba yasa teklifi olduğunu başta söyleyelim. Şirketler istemiş, AKP de bunu hemen emir telakki ederek yasalastırma gayreti içerisinde.

Şimdi, bu yasa teklifini tartışmadan önce nasıl bir durumla karşı karşıya kaldığımızı birkaç örnekle ortaya koymak lazım. Bugün Türkiye'de, neredeyse bütün coğrafya bir enerji yatırımı çöplüğüne dönüşmüş durumda. Bu enerji yatırımları da özel olarak bir enerji ihtiyacı üzerinden tarif ediliyor ve bu enerji ihtiyacı üzerinden de şirketlere, enerji şirketlerine, inanılmaz olanaklar, yetkiler veriliyor ve sonuç ortada.

Şimdi, aynı zamanda bunu, tüm dünyada küresel ısınmayı tartıştığımız bir dönemde yapıyoruz. Küresel ısınma dediğimiz şey dünyanın geleceğiyle ilgili bir mesele. Yani özeti şu: Eğer dünyanın ısınma derecesi 1,5 derecede tutulamazsa, eğer 2050'de fosil yakıtların kullanımı sınırlanamazsa dünya yaşanamaz bir hâle gelecek. Yani hem insan açısından hem de doğa açısından, bugün içinde bulunduğumuz yaşam koşulları tümüyle değişmiş olacak. Şimdi, dolayısıyla, bunun için, tüm dünyada da fosil yakıtların ortadan kaldırılması -en azından 2030 yılında sınırlandırılması, 2050 yılında da ortadan kaldırılması- acil olarak tarif ediliyor.

Şimdi, bu koşullarda beklersiniz ki her iktidar, her ülke, enerji ve doğa konusu söz konusu olduğunda, bu meseleye biraz gözünü diksini ve buraya biraz kulak kabartsın. Şimdi, bakın, bu torba yasa teklifinde bununla ilgili tek bir madde bile yok. "Yenilenebilir enerji meselesi bununla bağlantılıdır." denebilir fakat bağlantılı olmadığını söyleyeceğim birazdan. Şimdi, birincisi bu yok, İkincisi, nasıl bir tabloyla karşı karşıyayız? İşte en çok kullanılan Ayder örneği var, İstanbul örneği var ve buralara iktidarın ihanet ettiği bizzat Cumhurbaşkanı tarafından söylendi. Şimdi, bakın arkadaşlar, bu projelere yani ülkenin dört bir tarafını köstebek yuvasına çeviren, inşaat alanına çeviren, delik deşik eden bu

projelere ülkenin bilim insanları, ekoloji örgütleri ve halk çok ciddi itirazlar gerçekleştiriyor. Peki, iktidar bütün bu tartışmalar sırasında ne yapıyor? Yeni olanaklar, yeni fırsatlar veriyor ve bütün bu itirazları yok sayarak bunları yapıyor. Ek olarak ne yapıyor? Bütün itiraz edenlere saldırıyor polisiyle, jandarmasıyla, kolluk güçleriyle, buralara, bu insanlara saldırmakla meşgul. Karadeniz’de, Ege’de, Kaz Dağları’nda, Bursa’da, Ünye’de ve en son maden işçilerine dönük saldırılar bunun bir ifadesi. Yani iktidar şunu söylüyor: Biz iktidar olarak, sizler için neyin iyi olduğunu biliyoruz, buna karar vermişiz, ihtiyacı da tarif etmişiz; dolayısıyla bunun önündeki her türlü engeli de kaldırma hakkımız var, dolayısıyla sizin itiraz etme hakkınız yok.

Şimdi, enerji politikası doğaya ve halka rağmen inşa edilemez yani doğayı katleden, tarım alanlarını bitiren, suları bitiren, ormanları yok eden, insanı zehirleyen bir enerji politikası, bir enerji ihtiyacı tarif edilemez; bu ancak bir rant politikası olarak tarif edilebilir. Bakın, hukuk bu rant politikasının, bu talan politikasının doğrudan bir parçasıdır. Cerattepe’de, Hasankeyf’te... Bakın, Hasankeyf, 12 bin yıllık insanlık mirası yine bu enerji politikalarının kurbanı olmuştur. Kaz Dağları yine hem Türkiye’nin hem dünyanın akciğerleri, işte Alamos Gold’a buralar heba edilmiştir. Yine memleketim olan İnkizdere. İnkizdere dünyada en önemli 200 tane vadinin içerisinde, çok özel bir yere sahip, koruma alanı aynı zamanda, statüsü var, birinci derecede sit alanı olarak açıklanmış durumda. Burası yine maden projeleriyle karşı karşıya; işte Salihli’de, Ünye’de yine buna benzer maden projeleri var. Yeşil Yol Projesi yine Karadeniz’in bir yıkım projesi.

Burada hukuk nasıl işliyor? Hukuk şöyle işliyor: Bir taraftan durdurma kararları veriliyor, hemen akabinde de şirketler başka bir biçimde yine işlerine devam ediyorlar. Bakın, İnkizdere’de olay şöyle geliyor: Önce şirket ruhsat alıyor, sonra mahkeme durdurma kararı veriyor fakat bir süre sonra ortaya 2 tane daha başka bir şirket çıkıyor yani bir şirkete durdurma kararı veriyor, başka 2 tane şirkete faaliyet izni veriyor. Yani hukuk, AKP ve kolluk güçleri koordine hâlinde bir saldırı konseptini yürütüyor.

Şimdi, burada yenilenebilir enerji meselesine gelmek lazım. Yenilenebilir enerji meselesini biz uzunca zamandır savunuyoruz. Yani yerinde ve yerinde yenilenebilir enerji bizim temel olarak çözüm önerimiz fakat bu, kamusal olmak zorundadır. Yani özel şirketlere devredilen kâr üzerine kurulu bir yenilenebilir enerji sistemi olmaz, işte olmadığını bu dönemde görüyoruz. Şimdi, siz, ne idiği belirsiz şirketlere bu projeleri verirseniz bunların derdi kâr olacağına göre doğal olarak... Örneğin JES çöplüğüne dönmüş durumda Aydın, Ege. Şimdi, siz JES’leri doğru yapmazsanız, yenilenebilir enerji sistematiğine göre yapmazsanız yani siz, kâr elden gidiyor diye, çektiğiniz sıcak suyu deşarj etme zahmetine katlanmazsanız, o suyu, o zehirlenmiş suyu işte tarlaya, suya aktırırsanız bu JES, yenilenebilir olmaktan çıkar; bu, termik santralden başka bir şeye dönüşmez. Dolayısıyla işte RES’ler de bunun içinde, aynı şey geçerli, GES’ler için de aynı şey geçerli. Siz, bunlar daha çok kâr getirsin diye, daha az masraflı olsun diye bunları köylerin dibine yaparsanız, bunları dip dibe yaparsanız, bunları kuşların göç yollarına yaparsanız, tarım alanlarına yaparsanız, bu, diğerlerinden farklı bir enerji politikası olmaz.

Şimdi, bu konuda bir YEKDEM var ve YEKDEM nasıl çalışıyor? YEKDEM, halkın bütçesini bu şirketlere hortumlamak için kullanıyor. 2019 senesinde 25 milyar TL hortumlamış, bu, 2020 senesinde de 30 milyar TL düzeyine çıkmış. Yani YEKDEM, yenilenebilir enerji meselesini halk ve doğa lehine inşa etmek, kurmak derdinde değil. Bu, parayı şirketlere hortumlamak için kurulmuş bir mekanizma.

Şimdi, burada YEKDEM meselesinde, yine, biyokütle enerji hususu var. Evet, biyokütle, yine, yenilenebilir enerji santralleri sınırları içerisinde fakat yetmiyor, şimdi de lastik yakmayı bunun içine koyuyor. Yani siz zehir yakacaksınız ve bunu da “yenilenebilir enerji” diye halka yutturacaksınız. Böyle bir dünya maalesef yok.

Burada, toplamda bu teklif şirketlerin ihtiyacı, yani Alamos Gold şirketinin, işte, Uyar Holdingin talebidir bu yasalar. Yani bir yıl boyunca gayri yasal olarak orayı işgal eden Alamos Gold firmasını oradan çıkaramayan devlet, başka bir çare olarak ona başka yeni ruhsatlar alabilmesinin, yeni inşaatlar başlatabilmesinin olanaklarını sunuyor. Bu yasa Alamos Gold-Uyar Holding yasasıdır. Bu teklifte halk lehine, doğa lehine tek bir madde dahi yoktur. AKP on sekiz yıllık iktidarında telafisi en mümkün olmayan tahribatları yaratmıştır ve en büyük rant alanı da doğanın ve insan emeğinin talanı biçiminde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, biz Halkların Demokratik Partisi olarak bu torba yasa teklifinin tümüyle geri çekilmesini talep ediyoruz ve bu konuda mücadele yürüten ekoloji örgütleri ve bilim insanlarıyla yan yana, hep birlikte bu çağrıyla buradan yineliyoruz ve bu konuda da hep birlikte mücadele edeceğimizi buradan bir kez daha yineliyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç.

Buyurunuz Sayın Öztunç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALI ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Efendim, Adalet ve Kalkınma Partisi yine bir torba kanun teklifi getirdi. Yani torbaya alıştılar, sürekli torba kanun teklifleri geliyor. Bu torbaya yine ne bulduysa konmuş. Aslında markette, pazarda alışveriş yaparken bile torbalar ayrı tutulur yani domatesin üzerine salatalığı koyarsanız o domates ezilir. Maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi ne buluyorsa torbanın içerisine koymuş ve önümüze getirmiş. Peki, bu kanun teklifi hazırlanırken STK'ler için içinde var mı? Yok. Çevre dernekleri için içinde var mı? Yok. Muhalefet dinlenmiş mi? Maalesef, Komisyonunda çok fazla ciddiye alınmamış.

Bakın, bu ne getiriyor? Türkiye'de zaten bir süredir var olan vahşi madencilik önünü açıyor. "Vahşi madencilik" diye bir tabir vardır, tıpkı "vahşi çöp" gibi. Yani eskiden kentlerde çöpler olurdu, toplanırdı; ne olduğu belli olmayan alanlarda aynı şekilde vahşi madencilik önünü açıyor.

Başka ne getiriyor? Perte çıkmış lastiklerin yakılmasını. Böylece enerji üretilecek; çevre, doğa, havamız bir kez daha kirlenecek. Ne var bu yasada? Rant var. Maden şirketleri düşünülmüş; tek tek maden şirketleri, iş adamları. "Aman ha aman, iş adamları kazansınlar, gerisi önemli değil." Rant var bu yasada ama maalesef halk bu yasada yok. Niye getiriyorlar? E, ekonomik kriz var, "Nasıl ederiz, ne yaparız, biz bu ekonomik krizi çözmek için nasıl para toparlarız?" derdindeler. Ekonomik krizi çözmek için memleketin dağlarını, derelerini, ovalarını, denizlerini, kıyılarını, yaylalarını, tarlalarını satıyorlar, satmaya çalışıyorlar, satılığa çıkarıyorlar. Oysa memleketin, vatanın yaylasını, dağı, deresini, denizini, ırmağını satacağımıza tasarruf yapsanız biz bu krizi aşarız. Mesela Kıbrıs'a o kadar uçakla gitmeseniz bir tasarruf olur. Biz size Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne niye gittiniz demiyoruz, tabii ki gideceksiniz. Doğrusu budur, gitmeniz gerekir ama 1 uçağa binip gitseniz ne olurdu? 2 uçağa binseniz gitseniz ne olurdu? 7 uçak ya! Bunun yakıtıdır, gideridir, arabalardır, şunlardır, bunlardır. Yazık günah değil mi? Tüyük bitmemiş yetimin hakkı değil mi bu? Kul hakkı değil mi? Niye bunları böyle harcayırsunuz?

Türkiye'nin her tarafında maden ruhsatı veriyorlar, her tarafında. Bakın, geçtiğimiz günlerde, birkaç ay önce 68 ilde 799 maden arama izni verildi. Maden ihalesi için izin verildi, 68 ilde 799 sahada değerli arkadaşlar. Krizi aşmak için nereden gelirse gelsin para gelsin, 68 ilde 799 maden sahası, üç ay önce de 300 vermişlerdi, 1.000-1.100 tane maden sahası ihalesi yapılınsın ve Türkiye delik deşik edilsin isteniyor. Türkiye'yi delik deşik etmek isteyen bir Hükümet maalesef şu anda memleketi yönetiyor.

Bu kanun teklifinde ne var? Siyanür var, siyanür. 6'ncı madde çok açık. 6'ncı maddenin çıkarılma sebebi, altın madeni işi yapanların siyanür havuzlarını daha rahat kurabilmeleri, daha geniş kurabilmeleri, saha dışına kurabilmeleri; onlara af getiriyor. Siyanürsever bir Hükûmetle karşı karşıyayız, siyanürsever bir AKP var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Para sever, para, para.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Peki, bu altın firmaları kimin? Hiç sordunuz mu bu soruyu? Türkiye'deki altın firmalarının tamamına yakını yabancılara ait, çoğunluğu da Kanadalılara ait. Elin Kanadalısı geliyor, Türkiye'de altını çıkarıyor, malı götürüyor, parayı alıyor, Kanada'ya götürüyor, sonra da AK PARTİ millî ve yerli oluyor, öyle mi? Ne millîsi, ne yerlisi? Ne zamandan beri millî ve yerli oldunuz siz? Türkiye'nin kaynaklarını Kanadalılara, Avrupalılara, yabancı ülkelere peşkeş çekmekle nasıl yerli ve millî olunuyor ya, merak ediyorum.

Bir başka mesele, Türkiye'yi Avrupa'nın çöplüğü hâline getirdiniz; maalesef. Çin çöpleri almıyor, Türkiye Avrupa'nın bütün çöplerini alıyor. Size yaşanmış bir olayı anlatacağım. Birkaç gün önce –dört ya da beş gün önce- değerli arkadaşlar, Adana'da yol kenarında bulunan bir çöp poşeti, Hollanda'daki bir evin çöp poşeti, biliyor musunuz? Hollandalı adam çöpünü almış, poşetini kapısının önüne koymuş, o çöp poşeti Adana'da çıkmış. Herhâlde kuşlar getirmedi, leylekler getirmedi. Kim getirdi? AK PARTİ Hükûmeti getirdi. Avrupa'nın çöplerini geri dönüşüm adı altında Türkiye'ye getiriyorlar ve o çöpler Adana'da, Anadolu'da piyasaya çıkıyor. Bu memleketeye büyük bir kötülük yapıyorsunuz, yazık ediyorsunuz. Aklımız fikriniz rantta.

Şimdi, Kanal İstanbul meselesi... Kanal İstanbul meselesinde, İstanbullu istemiyor, yerel yöneticiler istemiyor; bir kişi istiyor, “Biz yapacağız.” diyorsunuz. Niye? Çünkü rant var. Niye? Çünkü o tarlalar arazi vasfına çevrildi, birilerine verildi, peşkeş çekildi, para kazanılacak.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kupon, kupon.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) - Peki, Kanal İstanbul'la ilgili İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı konuşuyor, afiş asıyor, bildiri yayınlıyor; “Sen konuşamazsın.” diyorlar. Yahu, Kanal İstanbul'la ilgili İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı konuşmayacak da kanarya sevenler derneği başkanı mı konuşacak Allah aşkına ya? (CHP sıralarından alkışlar) Tabii ki İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı konuşacak.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İstanbul Müftüsü konuşacak(!)

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Bir de diyorlar ki: “Bu, devletin projesi; devlet projesi.” Soruyorum AK PARTİ milletvekillerine -gerçi sıralarda yoklar ama- bu, hangi devletin projesi? Bizim devletimizin projesi değil, Meclisten çıkmış bir yasa yok, MGK kararı yok, 2019 bütçesinde bu yok, 2020 bütçesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor, yok. Bu, hangi devletin projesi? Katar'ın mı? Katar'a mı vereceksiniz, peşkeş çekiyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın değerli arkadaşlar, yanlış yapıyorsunuz, bu kanun teklifi yanlış. Ben sizi uyarıyorum, benim sözümlü dinleyin. Siz dinlemeden de Tayyip Bey dinliyor beni ha, haberiniz olsun. Bakın, Afşin-Elbistan Termik Santrali meselesi vardı, filtresiz çalışan santral; hatırlarsınız, değil mi? Ben çıktım, burada parladım kendimi, “Ya, olmaz, filtresiz çalışmasın, buraya filtre takılması lazım.” dedim; hepiniz ellerinizi kaldırdınız, kabul oyu verdiniz, sisteme girdiniz, kabul oyu verdiniz, Afşin-Elbistan Termik Santrali'nin filtresiz çalışmasına onay verdiniz ama biz, sivil toplum, vatandaş, halk devam ettirdik. Sayın Cumhurbaşkanı o zaman duydu bizi ve Sayın Cumhurbaşkanı veto etti, hemen arkasından “Doğru yaptın Sayın Cumhurbaşkanım, helal olsun sana reis!” diye “tweet”ler attınız. Sayın Cumhurbaşkanı da tabii “Ben halkımdan yana olurum, ranttan yana olmam. Halk ne derse o

olur.” dedi, altı ay sürdü; altı ay sonra tekrar izni verdi, o ayrı bir konu. Ama Sayın Cumhurbaşkanı orada, bak, beni dinlemişti. Sonra Muğla’da jeotermal enerji ihaleleri vardı, hemen JES’lerle ilgili bir kanun çıktı Muğla ilinde 36 tane JES ihalesi için. O gün de tesadüfen ben Muğla’daydım, öldürülen bir hemşehrimiz kızın mahkemesi için. Oradan açıklama yaptım, dedim ki: “Bu yanlış, buraya JES olmaz, yanlış yapıyorsunuz; etmeyin, eylemeyin. Beş yıldızlı turizm otelinin; deniz, kum, güneş için gelmiş turistini kaldığı beş yıldızlı bir otelin yanında JES olmaz.” AK PARTİ Muğla Milletvekili çıktı bana cevap verdi, dedi ki: “Ya, sen git Maraş’la uğraş.” Sayın Cumhurbaşkanı çıktı, onu da iptal etti. Bakın, beni dinliyor; iki oldu, bu üç olacak. Bu 6’ncı maddeyi geri çekin, yanlış yapıyorsunuz; 13’üncü maddeyi geri çekin, yanlış yapıyorsunuz arkadaşlar.

Size başka bir şey daha göstereceğim. Bakın, bizim Kahramanmaraş’ta Aksu Çayı var; Aksu Çayı Sır Barajı’na akar, işte, Sır Barajı’na akan pek çok çay vardır, nehir vardır. Burası çok kirli, kimyasal atıklar buraya akıyor. Defalarca dile getirdik; ben, büyükşehir adaylığım döneminde “Burası kirli, kimyasal var.” dedim. O zaman Sayın Murat Kurum Kahramanmaraş’a gelmişti, o “Yok, yok, burası kirli değil.” dedi. Sonra Bakanlıktan birileri geldi, işte, o görüntüler görüldü, simsiyah böyle. Dediler ki: “Yok kardeşim, bir inceleyeceğiz.” İncelediler güya, dediler ki: “Hayır, Aksu Çayı temiz, Sır Barajı temiz.” Ben de o zaman demiştim ki: “Madem temiz, buyurun gelin, burada beraber çimelim.” Tabii, çimmenin ne olduğunu bilmiyordu arkadaşlar, “Yüzelim.” demiştim, gelmediler. “Bir bardak su içelim.” demiştim, ona da gelmediler. Bunun üzerine ben bir dava açtım o zamanlar, daha doğrusu suç duyurusunda bulundum, dedim ki: “Bu Aksu Çayı’nı ve Kahramanmaraş’taki Sır Barajı’nı kim kirletiyor?” “Hangi fabrikaların atıkları, kimyasal atıkları buraya akıyor?” diye suç duyurusunda bulunmuştum. Yanıt geldi; Kahramanmaraş Cumhuriyet Savcılığı kovuşturmaya yer olmadığına dair karar vermiş. Gerekece ne biliyor musunuz? Simsiyah olan Aksu Çayı ve simsiyah olan Sır Barajı’na ilişkin diyor ki: “Herhangi bir fabrika veya kurum işletmesi tarafından baraja dökülen atığın olmadığı...” Allah Allah!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ergene gibi aynı.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Yani Allah’ın hikmeti mi bu ya? Kendi kendini mi kirletiyor burası? “Kimse kirletmiyor Sır Barajı’nı, Aksu Çayı’nı; kimse buraya bir şey akıtmıyor.” diyor Savcılık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Yani bu kendi kendini mi kirletiyor? Doğa kendi kendini mi kirletiyor arkadaşlar? Savcılık böyle bir karar vermiş. Kimden almış peki bu bilgiyi? Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden almış. Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, göz göre göre, herkesin bildiği, herkesin gördüğü bu Aksu Çayı’nın, bu Sır Barajı’nın kirliliğini göremiyor; ilginçtir.

Bakın arkadaşlar, bu kanun geçerse gözünüzün önüne lütfen Fatsa’yı getirin, o görüntüleri getirin; Ordu milletvekilleri, Fatsa’yı bir aklınıza getirin. Kaz Dağları’nı getirin, Kaz Dağları’nı. Değerli arkadaşlar, bin yıllık ağaçlar, bin yıllık ormanlar Kaz Dağları’nda kesildi, Kaz Dağları kelleşmeye başladı. “Yapmayın, etmeyin, eylemeyin; atalarımızdan bize miras kalan bu topraklara, bu ormanlara kıymayın efendiler, kıymayın.” diyoruz ama sizler -işte evveliyatınızı biliyoruz- geçmişinizden bu yana kıymayı çok iyi biliyorsunuz, yeter ki para olsun. Siz çünkü doğanın yeşilini değil doların yeşilini seven anlayıştan gelen bir siyasi yapısınız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs konuşacaktır.

Buyurunuz Sayın Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, elektrik dağıtım şirketlerinin masraflardan kaçınmak adına altyapı yenileme çalışmalarından uzak durduğunu ve mevcut eski altyapıyı kullanarak elektrik sattıklarını biliyoruz. Bu sebeple, birçok bölgeye elektrik sağlanamamakta, eski hatlardan dolayı arızadan kaynaklı kesintiler sıkça yaşanmaktadır. Burada önemli olan husus, bu şirketlerin denetlenip denetlenmediğidir. Özelleştirmeyle özel şirketlere devredilen elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti işlemlerinde yaşanan sıkıntılar, aksaklıklar ve usulsüzlükler denetlenmekte midir? Denetleniyor ise kim ya da hangi kurum tarafından bu denetleme yapılmaktadır?

Vatandaşlar Türkiye'nin hemen her bölgesinde eski elektrik hatlarının yenilenmemesi ve trafoların yetersizliğinden kaynaklı elektrik kesintilerinden şikâyetçidirler. Vatandaşlar bu özel şirketlerin sorumluluklarını ve taahhütlerini yerine getirmediğini söylemektedirler.

Bu konuyla ilgili daha önce Trabzon, Gümüşhane, Rize ve Giresun illerinde yani kendi bölgemizde, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan uzun süreli elektrik kesintilerinin olumsuz etkilerini sıralayarak bununla ilgili sorunların çözümüne ilişkin Sayın Bakana bir soru önergesi vermiş idim. Sağ olsunlar, soru önergemize cevap verdiler. 14 Şubat 2020 tarihinde bu önergeyi vermiştim. Bana verilen cevapta, değerli milletvekilleri, özetle “kesintilerin mevsim şartlarından kaynaklandığı” ifade edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, burada şunu söylemek durumundayım: Gerekli altyapı yatırımları yapılmayıp, yeni hatlar çekilmeyip, trafolar yenilenmeyip arıza ve kesintilerin sebebinin mevsim şartlarına bağlamak çok kadcerc bir anlayışın ürünüdür. Ben onlara diyorum ki: “Önce tedbir, sonra tevekkül.” Hülasa, asıl sorumluluğu elektrik dağıtım olan bu özel şirketler sadece fatura dağıtım şirketi gibi çalışmaktadırlar.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifinde geçen “kayıp kaçak” ifadesine de bir dikkatinizi çekmek isterim. “Kaçak” olarak belirtilen ifade aslında çalıntıdır. Devlet tedbirini almalı, hırsızlığın üzerine gitmeli, bunu kayıp kaçak olarak görmekten vazgeçmeli ve en önemlisi, bunun bedelini faturalarını düzgün ve zamanında ödeyen vatandaşın faturalarına eklememelidir. Kısaca, elektrik dağıtım şirketlerinin kaçak kullanımı önlemek için aldığı önlemler yetersizdir. TEDAŞ'ın özelleştirilmesi sonrası, enerji dağıtım şirketleri kaçak elektrik kullanımıyla mücadelede başarısız olmuşlardır.

Değerli milletvekilleri, Komisyona sunulan genel gerekçede öncelikli hedefler; sürekli enerji, sürdürülebilir enerji, çevreyle uyumlu enerji, kaliteli enerji, güvenli enerji, düşük maliyetli enerji, kaynak çeşitlendirilmesi, yerli ve yenilenebilir kaynaklara dayalı enerji, israfı azaltan uygulamalar olarak sıralanmıştır ancak uygulamada bunların neredeyse hiçbirinin olmaması insanın aklına bazı soru işaretleri getirmektedir. Çünkü özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra enerji politikalarında palyatif ve özel şirket odaklı çözümlere gidildiğini görmekteyiz. Zira, elektrik faturaları ödenemez hâle gelmiştir, çevre duyarlılığı hiç dikkate alınmaz olmuştur. Ülkenin her yerinde kontrolsüz ve güç kullanılarak yatırımlar yapılmak istenmektedir. Bu yöntem acilen terk edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – “ÇED Gerekli Değildir” uygulaması yürürlükten kaldırılmalı, tüm projeler için ÇED ve halkı bilgilendirme toplantısı zorunlu hâle getirilmelidir. Dünyanın terk ettiği kömüre dayalı termik santral projeleri acilen durdurulmalı, ülkenin elektrik enerjisi ihtiyacı arz talep projeksiyonu çerçevesinde yeniden masaya yatırılmalıdır. Avrupa Birliğinin almış olduğu Yeşil Mutabakat kararı kapsamında tüm enerji politikaları, halkın ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla ivedilikle tartışmaya açılmalıdır.

Son olarak, ülkemizde enerji arz güvenliği sorunu yoktur, ülkemizde enerji yönetimi ve israf sorunu vardır diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvırcık'ta.

Buyurunuz Sayın Semra Kaplan Kıvırcık.

SEMRA KAPLAN KIVIRCİK (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Enerji alanında dışa bağımlılığın azaltılması, ülkemizin bölgesel ve küresel etkinliğinin artırılması ve tabii kaynaklarımızın daha etkin ve verimli olarak değerlendirilmesiyle mümkündür. Enerji ve tabii kaynaklar alanında, uluslararası piyasa dinamiklerinin yanı sıra, millî enerji ve maden stratejilerimizi de göz önünde bulundurarak enerjinin nihai tüketiciye sürekli, sürdürülebilir, çevreyle uyumlu, kaliteli, güvenli ve en düşük maliyetlerle arzı ile enerji temininde kaynak çeşitlendirilmesi amacımızdır.

Ülkemizin uluslararası enerji ticaretinde stratejik konununun güçlendirilmesi, maden kaynaklarımızın etkin bir şekilde değerlendirilmesi ve madencilğin verimli noktalara taşınması öncelikli hedefler arasında yer almaktadır. Ülkemizin enerji arz güvenliği noktasındaki risklerinin bertaraf edilmesi adına yerli ve yenilenebilir kaynaklı enerji üretiminin artırılması gerekmektedir.

Her türlü yer altı zenginliğinin merkezinde yer alan ülkemiz, maalesef, yerli ve millî bilinçten uzak yaklaşımlarla büyük zaman kaybetmiş, bu zenginliklerden olması gerektiği kadar istifade edememiş, yıllarca bunun sıkıntısını çekmiştir. Bugün, Karadeniz'de, Akdeniz'de, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde, yerli, millî imkânları seferber etmek suretiyle yeni enerji kaynaklarını ortaya çıkarma çabamızın temelinde işte bu hedef ve ihtiyaç yer almaktadır. Önemli ve verimli keşif haberleri geldikçe vatandaşımız ve sanayimiz enerjiyi daha hesaplı bir şekilde kullanma imkânına kavuşacak, öte yandan buradan elde edilecek kazancın her kuruşu millî ekonomimize ayrıca güç katacaktır.

Bu doğrultuda, Gazi Meclisimizde görüşülmekte olan kanun teklifiyle de uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması amaçlanmaktadır. Kanun teklifiyle yapılan değişikliklerle, maden ruhsat bedelinin zamanında ödenememesi hâlinde ilgili kanunla belirlenen aylık gecikme zammı oranında ödeme yapmak suretiyle ruhsat bedellerini yatırma imkânı sağlanmakta; yine, hâlihazırda mevcut Maden Kanunu'na göre maden arama ve işletme ruhsatlarının verilmesi, birleştirilmesi, sürelerinin uzatılması, devir ve intikalleri ile çevreyle uyum bedeli iadelerine ilişkin müracaatlarda borcun bulunmaması şartı devam ederken terk, geçici tatil, patlayıcı madde, pasa döküm alanı gibi 18 kalemden ruhsat imtiyazına bağlı işlemlerin yürütülmesinde yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması şartı kaldırılmaktadır. Ayrıca, TTK ve TKİ'ye ait ruhsatların devri hâlinde devralanın kurulu işletme kapasitesi veya şerh edilen sözleşmedeki kapasiteyi aşmayacağı yönünde vereceği taahhüde istinaden mevcut izinlerin devamıyla üretimin sürekliliği sağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, güçlü Türkiye idealine her alanda olduğu gibi enerjide de yerli kaynaklarımızla, kendi imkân ve teknolojimizle yürüyebileceğimizin bilincindeyiz. Yerli ve millî imkânlarla hareket ettiğimiz için başarıya ulaştık. Enerji alanında ülkemizin tarihindeki en büyük keşiflere imza attık. Şunu da özellikle ifade etmek isterim: Bugüne kadar yapılan tüm çalışmalar, atılan tüm adımlar daha büyük hedeflerin temelini teşkil etmektedir. Sahada atılan adımların önünü açmak, işleyişini hızlandırmak adına yapılacak bu düzenlemenin son derece büyük katkıları olacağına yürekten inanıyorum.

Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, doğal gaz kullanımının ülke genelinde yaygınlaştırılması hedefiyle yatırımların hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesini, boru hatlarının ulaşmasının teknik ve ekonomik olarak mümkün olmadığı bölgelere de doğal gazın ulaştırılabilmesini, acil durum ve kriz anlarında tüketicilerin doğal gaz arz sürekliliğinin sağlanabilmesini ve doğal gaz arz güvenliği ile sürekliliğinin devam ettirilmesini amaçlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'da yapılan düzenlemeyle 30/06/2021'den sonra yürürlüğe girecek olan YEK Destekleme Mekanizması kapsamındaki destek fiyat ve destek kapsamıyla ilgili düzenleme teklifte yer almıştır. Bu sayede çevre dostu, doğadaki kaynakların değerlendirilmesiyle elde edilen ve ülkenin ekonomik kalkınmasına yardımcı olan yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılması, yaygınlaştırılması ve enerjide dışa bağımlılığın azaltılması yolunda önemli bir adım atılmış olacaktır.

Sayın Genel Kurul, milletimizin duası ve inancıyla, enerji alanında da Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde hep birlikte daha büyük hedeflere ilerlemeye, geleceğe imza atmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Devamla) - Gelecek nesillere enerjide de tam bağımsız, güçlü bir Türkiye bırakmak için var gücümüzle çalışmaya, ecdadın mirasına sahip çıkmaya, milletimizin gönlünü fethetmeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yerlerinden söz talebi olan sayın milletvekillerimiz var.

Sayın Kaya...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, kadın cinayetlerinin artmaya ve kadın katillerinin korunmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

HÜDA KAYA (İstanbul) – Merhabalar.

Her geçen gün kadın cinayetleri artarak devam ediyor ve kadın katilleri ve kadınların ölümlerinden şüpheli olan kişiler, iktidarla yakın ilişkiler içerisinde olanlar korunmaya devam ediliyor.

14 Eylül 2017'de İstanbul Kâğıthane'de, boşanma aşamasında olan Zerrin Demir Güvener, eşi Kamil Emre Güvener tarafından, ruhsatsız tabancayla, annesinin evinde, kız kardeşi Betül Demir'le birlikte katledildi ve bu kişinin ailesi iktidarla yakın medya ilişkisi içerisinde olduğundan dolayı verilen müebbet ceza bozuldu ve 4 Aralıkta mahkemesi yeniden görülecek ve bozulmasının sebebi ise, sanığın geleceği üzerindeki etkileri düşünülerek bu indirim yapıldı.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

51.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, ekonomik krizin derinleştiği bugünlerde çiftçilerin borçlarının da yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

BDDK 2020 yılı sektör kredi verilerini açıkladı. Seçim bölgem Kayseri'deki çiftçilerin takipteki borçları beş yılda 5 kat artmış. 2015 yılında Kayseri'de kullanılan tarımsal kredi miktarı 885 milyon TL iken bu kredinin yüzde 1,4'ü, 12 milyon TL'si takipteydi. 2020 yılında kullanılan tarımsal kredi miktarı

2015'e göre yüzde 145 oranında artarak 2 milyar TL'ye yükselmiştir. Takipteki kredi oranı ise 2015'e göre yüzde 502 artarak 76 milyon TL'ye çıkmıştır. Görüldüğü gibi Kayserili çiftçi sürekli borçlanmış, borcunu ödeyememiştir. Ekonomik krizin giderek derinleştiği bu zor günlerde çiftçilerimizin borçlarının ödeme koşulları da dikkate alınarak faizsiz olarak uzun vadeli yapılandırılması gerekmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

52.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, üniversitelere yurt dışındaki üniversitelerden usulsüz yatay geçişler yapıldığı iddialarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, üniversitemiz ve yatay geçişlere ilişkin vahim iddialar sürekli gündeme gelmektedir. Özellikle üniversite sınavlarında ilk 1.000 sıralamasına girenlerden yurt dışındaki üniversitelere kayıt yaptıranlara pandemi koşulları nedeniyle Türkiye'de üniversitelere yatay geçiş olanağı tanınmasına ilişkin uygulama çok ciddi rahatsızlık yaratmaktadır. Çünkü bu uygulamaya dayanılarak bazı yerlerde usulsüz yatay geçiş yapıldığı söylenmektedir. ÖSYS ve YKS puanı düşük olmasına karşın bazı öğrencilerin yurt dışı kaydını kullanarak Türkiye'deki puanı yüksek bölümlere yatay geçiş yapması izaha muhtaç bir durumdur.

Komisyonadaki bütçe görüşmeleri sırasında YÖK Başkanı Profesör Doktor Yekta Saraç sınav sıralamasında alt sıralarda olup da yurt dışından yatay geçiş yapan öğrenciler olduğunu beyan etmiştir. Büyük bir haksızlığa ve mağduriyete yol açan uygulamanın dayanağı olarak YÖK'ün tarih sınırlaması resmî yazısı olduğu belirtilmektedir. Bu mağduriyet ve haksızlığın giderilmesi zorunludur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay Pekközeği...

53.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nün, Atlasglobal Havayollarında çalışan ve işten atılan işçilerin eylem yaptığını, Atlasglobal işçilerinin yalnız olmadığına ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un kardeşi Ali Murat Ersoy'a ait Atlasglobal Havayollarında -AtlasJette- çalışan işçiler üç ay boyunca ücret alamadılar ve işten atıldılar. İşçiler şu anda sokaktalar ve eylem yapıyorlar. Milletvekillerinin yanlarında olmalarını istiyorlar çünkü şirketin iflasından sonra verilen sözler tutulmamış ve ücretlerini alamamışlar. Buradan AtlasJet işçilerine sesleniyorum: Sizler yalnız değilsiniz. Bizler sizlerin yanımızdayız. Zafer direnen işçilerin olacak.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

54.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Hükümetin yeni kapanma kararları aldığına, kapatılan iş yerlerine ve bu iş yerlerinde çalışanlara destek olunması için AKP'ye seslendiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) -Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Salgın vatandaşımızı vuruyor. Başından beri işe yarar bir politika uygulanmadığı için, dümensiz bir gemi gibi fırtınalı bir denizde gidiyoruz. Hükümet, yeni kapanma kararları aldı. Daha önceki kapanmada fatura vatandaşlarımıza çıkmıştı, yine aynı şey olacak gibi görünüyor. Buradan AKP'ye sesleniyorum: Başta kahvehaneler olmak üzere kapatılan iş yerlerine destek olun, bunların kiralari devletçe karşılansın, mal sahibi devlet kurumları ise kira alınmasın, kapatılan iş yerlerindeki esnafımızın

BAĞ-KUR primleri devletçe ödensin ve bu esnafa en az asgari ücret miktarınca aylık ödeme yapılınsın. Yine, bu iş yerlerinde çalışanların sigorta primleri devletçe ödensin ve en az asgari ücret miktarınca ödeme yapılınsın. Bunlar, Türkiye'nin bütçesi içinde hiç de önemli olmayan miktarlar tutar. Bugün esnafımıza sahip çıkma zamanıdır. Şimdi esnafın yanında olacaksınız olun, bu iş yarına kalırsa artık çok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

55.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, hiçbir tehdidin CHP Genel Başkanını, CHP'nin herhangi bir bireyini korkutamayacağına ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Alaattin Çakıcı tarafından Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na yazılan ve kamuoyuyla açıkça paylaşılan mektupta kullanılan “dürz” “Fasulye, bakla çubuğuna oturturum.” gibi dilin ve tavrın ne olduğunu milletimizin takdirine bırakıyorum. Yeraltı suç şebekesinin temsilcileri, Cumhuriyet İttifakı'na övgüler düzüp sözcülüğünü yapıyor. Bu durum, Türkiye demokrasisi için vahim ve ürkütücü bir tablodur. Bu ülkede hukukun üstünlüğü olduğunu söyleyenler gençlere, gazetecilere, vatandaşa ifade özgürlüğü kapsamına giren konularda soruşturma açarken ya da hapse atarken aleni bir şekilde ağır hakaret, tehdit içeren bu paylaşım ile ilgili ne yapılacak, ne söylenecek, merakla bekliyoruz.

Bilinmelidir ki hiçbir tehdit, söylem Genel Başkanımızı, CHP'nin herhangi bir bireyini asla korkutmaz, yıldırılmaz. Seviyelerine inmeyeceğiz, hakaret davalarını titizlikle takip eden -tırnak içinde- bağımsız yargıya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.39****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, birinci bölümde yer alan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz talebimiz var.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Cumhuriyet Halk Partisinin gelen kanun tekliflerinin milletin ve devletin menfaatine uygun olup olmadığına baktığına, 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bazı maddelerinin birkaç holdinge imkân sağlama maddesi olduğuna, bunlara rızaları olmadıklarına, İç Tüzük’ten kaynaklanan haklarını kullanmak istemediklerine, grup başkan vekillerinin yaptıkları görüşmede yol alındığını umduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu söz talebini AK PARTİ Grubuna mensup milletvekillerine bir şeyler söylemek için aldım efendim. Şu anda sizin de müşahade ettiğiniz üzere, Genel Kurulda değil AK PARTİ Grubuna mensup milletvekilleri...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ramazan Bey var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...ama hepsinin yerleşkede, Meclis yerleşkesinde olduğunu biliyorum; odalarında, kulislerde ve burada muhalefete, defans göstereceği bir kanunda 20 milletvekili yeter ama AK PARTİ’nin kanunların geçmesi için 180 milletvekiliyle burada olması bir zaruret. Biz, bu Covid şartlarında AK PARTİ’ye mensup milletvekillerimizin, bizim yoklama istememiz hâlinde topluca buraya girerek hem kendilerini hem bizi Covid riskine maruz bıraktıklarını da biliyoruz, bu duruma da üzülüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yalnız AK PARTİ’ye mensup milletvekillerimizin şunu bilmesini de isterim: Cumhuriyet Halk Partisi -her kanun teklifinin görüşmesinde olduğu gibi- gelen kanun teklifine milletin ve devletin menfaatine mi değil mi, böyle bakar. Sizin de her vesileyle, her getirdiğiniz kanun teklifinde, bugün, şimdi görüşmelerine başlayacağımız, maddelerine geçeceğimiz 238 sıra sayılı kanun teklifinde olduğu gibi, gayet müspet, makul maddeler olduğu gibi, bizce çok mahzurlu, -ya insana ya işçiye ya çevreye ya doğaya ya da işverene fark etmez- maddelere itiraz etmek, bizim milletten aldığımız bir görevdir.

Saygıdeğer AK PARTİ milletvekilleri, bu kanunda mahzurlu 8-10 madde olmakla birlikte, 6'ncı maddeyi, 13'üncü maddeyi, ayrıca 11 ve bağlı 12'nci maddeyi fevkalade mahzurlu buluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz, sizin sağlığınızı düşünürken milletin ve devletin sağlığını da bekasını da düşünmek zorundayız. Bu maddelerin geçmesine rızamız yok. Bunun için de Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünden kaynaklı haklarımızı ve obstrüksiyonlarımızı kullanmak zorunda kalmak istemiyoruz.

Burada, özellikle 6'ncı madde, 13'üncü madde, 11 ve ona bağlı 12'nci madde toplumun tümüne değil, maden sektörüne değil, enerji sektörüne değil, bir ya da birkaç holdinge imkân sağlama maddesidir saygıdeğer vekiller. Birkaç holding ya da işverene özel imkân sağlamak için 200 AK PARTİ vekilinin burada iç içe oturmasını ben doğru bulmuyorum. AK PARTİ ve diğer siyasi parti Grup Başkan Vekilleriyle yaptığımız görüşmede de belli bir yol aldığımızı umuyorum. Hâl böyle olursa kanun görüşmelerini de, Covid riskine maruz kalmadan, sizlerin de burada daha az katılımıyla, bizlerin de daha az katılımıyla ama devletin de işinin görüleceği bir noktaya gelmeyi umuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hemen bitiriyorum.

Aksi takdirde, bize darılmayın, biz İç Tüzük'ten kaynaklı haklarımızı kullanmak zorunda kalırsak sebebi, AK PARTİ grup yönetiminin birkaç işvereni, madenciye zengin etme gayreti ve çabasıdır.

Arz ederim, teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan.

57.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben de Sayın Altay'ın değerlendirmelerinden sonra söz alma ihtiyacı hissettim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hep ediyorsun zaten.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öncelikle, kanunların yasalaşma sürecinde İç Tüzük'ten kaynaklı haklarımız hepimiz için önemli ve öncelikli. Ancak malum, pandemi sürecinden ötürü, tüm partilerimizle aramızdaki fiili bir mutabakat gereği, daha az sayıda vekilimizle süreci götürmeyi sağlık açısından çok daha uygun görüyoruz. Şu an, bizim de az sayıda vekilimiz içeride, CHP'nin de diğer partilerin de çünkü hep söylüyoruz, “maske, mesafe, temizlik” bu işin kuralı. Ancak Sayın Altay'ın ifade ettiği “Bu kanunda önemli maddeler var, destekliyoruz ama bazılarında holdinglere özel düzenleme var.” tarzı ağır ithamı kabul etmiyoruz. Şimdiye kadar hiçbir zaman bir holding için, bir şahıs için kanun geçirmeyi doğru bulmadık Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ancak yapılan çalışmalarda ister dediğiniz gibi madenci ister diğer sektör, hangisi olursa olsun, kamu hakkına destek olacak, vergisini verecek, çevreye, uluslararası kurallara uygun çalışacak kim varsa onların önünü açmayı, Türkiye'nin ekonomisine değer katmayı da bir görev bildik. Bu konularda, başta Milliyetçi Hareket Partisi olmak üzere AK PARTİ'mizin

yetkilileriyle bazı hususları değerlendiriyoruz. Tabii ki Komisyon aşamasında değişiklikler oldu, eklenen, çıkarılan, maddeler oldu; Genel Kurulda da mutlaka eklenen, çıkarılan, düzeltilen maddeler olabilecektir. Arkadaşlarımızla tüm maddeleri tek tek değerlendiriyoruz. Tüm maddeler yüce Meclisin takdirindedir ama bu çalışmalarını belli holdinglerin talimatıyla, onlara özel düzenleme gibi ifade etmek doğru olmaz diye düşünüyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Talimat” demedim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Geri aldım.

Başarılı bir kanun, yasama çalışması olması, sağlık ortamındaki uyarılara dikkat edilerek usulün gözetilmesini önemle hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 1’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Zeynel Özen	Necdet İpekyüz
İstanbul	İstanbul	Batman
Ali Kenanoğlu	Murat Çepni	Oya Ersoy
İstanbul	İzmir	İstanbul

Serpil Kemalbay Pekközeği

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Ataş	Bedri Yaşar	Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Kayseri	Samsun	Adana

Orhan Çakırlar

Fahrettin Yokuş

Edirne

Konya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Tacettin Bayır
Kocaeli	Adana	İzmir
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak
Manisa	Tokat	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Katma Değer Vergisi Kanunu'na eklenmesi öngörülen 1'inci madde üzerinde konuşuyorum. Burada daha çok, yapılacak devirlerde katma değer vergisinden istisna tutulma öngörülmekte. Kimler istisna olarak öngörülmekte? Şirketler. Şimdi, az önce de konuşulduğunda, dile getirildiğinde, aslında bu pandemi sürecinde birçok düzenleme yapılırken bizim, Halkların Demokratik Partisi olarak hep dile getirdiğimiz gibi, tercihiniz kimden yana? 1'inci soru şu: Torba yasalar üzerine konuşuyorduk, genelde Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyordu, şimdi birçok komisyona torba yasa gidiyor ama hâlâ, dışarıda bu torba yasayla ilgili endişeler var. Kimin için endişe var? Hepimiz için var çünkü çevre dediğimiz, doğa dediğimiz şey, bu pandemiyle de ortaya çıktı ki bizim olmazsa olmazımızdır. Oturduğumuz Meclis sıralarına baktığınızda, gerek Kaz Dağları'nda gerek Hasankeyf'te, Sason'da, Dersim'de, birçok yerde talana "Dur." diyoruz. Ne için? Çünkü önemli olan insanın kendi yaşamıdır.

Pandemide şu anlaşıldı: Ne kadar doğayla barışık yaşarsak geleceğimizi öyle kurgularız. Halkların Demokratik Partisi, öteden beri bütün tutum belgelerinde, davranışlarında, sahada "ekoloji" dedi, "doğa" dedi. Şimdi ne oluyor? Dağıtım şirketleriyle ilgili bir düzenleme, KDV'den istisna. Google'dan açın, sözlüğe girin, istisnanın karşılığı şudur: "Bir şeyi ayrı tutmak." Sadece o da değil; bir şeyi aykırı olarak da dışarıda tutma, dışında tutma, kural dışına çıkma. Bir yerde normal düzenleme varken kural dışına çıkılıyor. Nasıl kural dışına çıkılıyor? Çünkü şirketlere KDV istisnası getiriliyor. Arkadaşlar, biz öteden beri, bu pandemi sürecinde, gelin vatandaşa, yurttaşa elektrikte bir düzenleme yapalım dedik; yok... Şimdi kışa girdik, doğal gaz faturaları gelecek takır takır, gelin onlara istisna yapalım; istisna değil, kural dışı değil, kurala dönüştürelim.

İnsanlar ekmek alırken vergi veriyor, insanlar elektrik parasını öderken vergi ödüyor, insanlar akaryakıt alırken vergi ödüyor, onlara istisna yok, onlara düzenleme yok, şirketlere var. Peki, bu şirketler kim? 21 tane şirket. İsimlerini ortaya çıkarsak enerjiyle uğraşanların, medyanın patronu o, müteahhit o, her yerde koşuşturan o. Ya, onlara vergi affı getiriyorsunuz, istisna getiriyorsunuz, bunlarla ilgili düzenlemelerde istisnaları koyduğunuz gibi artık, kural dışı değil, onların olduğu yerde, söylediği her şey kurala dönüşmüş. Bize yönelik, vatandaşa yönelik talepler kural dışı olmuş. Siz bunu yaptığınız sürece başarıya ulaşamazsınız, vatandaşın aleyhine gidersiniz.

Tarım alanları yok oluyor, orman alanları yok oluyor, vatandaşın normal çalıştığı alanlar yok oluyor. Peki, bu şirketler ne yapıyor? Ya, benim seçtiğim bölge Batman'da, diğer illerde DEDAŞ diye bir firma var; ya, vatandaşı perişan ediyor. En son örneği söyleyeyim: Bakın, pandemi, hastane diyoruz... Sağlık Bakanlığını da şu anda burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda konuşuyoruz. Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde dün akşam iki saat elektrik yoktu. Hep hastanelerle övünüyorsunuz ya, jeneratör de devreye girmiyor iki saat boyunca bu pandemi döneminde. DEDAŞ hiçbir şey yapmıyor. Normalde, başka bir yerde bir elektrik firması iki saat elektrik keserse bir bedel ödemek zorundadır ama DEDAŞ orada şirket değil, aynı zamanda devlettir; arama yaparken jandarmayla gidiyor, eve giderken jandarma ile polisle gidiyor; parası ödenmediğinde Ziraat Bankasındaki hesaba el koyuyor, desteklemeye el koyuyor. Destek verdiğiniz şeyde çiftçiden stopaj kesiyorsunuz, şirkete istisna getiriyorsunuz, vergi kolaylığı getiriyorsunuz, her türlü şeyi yapıyorsunuz. Burada hiçbir zaman siz vatandaştan yana değilsiniz.

Başka ne oluyor? Bu şirketlerle beraber siz doğayı bitirirken... Normalde kural şudur: Doğayı korurken doğayla beraber, yenilenebilir, insanların kendi yaşamlarını kolaylaştırabilecek, herkese ulaşabilecek enerjiye dönüştürmemiz lazım ama bu yok. Tümünü siz talan ederken belli şirketleri zengin ediyorsunuz.

Bakın, arkadaşlar, bu istisnaya beraber fiyat düzenlemesi yapıldı. Daha önce, insanlara elektrik dağıtırken indirimle gidildi. İndirimle beraber 22 kuruşluk fark çıktı, üstüne vergi eklendi, şirketlere 45 kuruşa yakın direkt bir katkı sağlandı. Bu 45 kuruş kimin cebinden çıkıyor? Hepimizin cebinden çıkıyor. Hepimizin cebinden çıkan para normalde talana dönüşüyor, istisnaya değil kurala dönüşüyor. Artık gelin, vazgeçin; bu şirketlere kural dışı değil kurala dönüştürdüğünüz şeyden vazgeçin. Asıl olması gereken, bizim öteden beri söylediğimiz, Halkların Demokratik Partisinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Olması gereken şu: Doğadan, ekolojiden yana tutunun, oradan yana tutum alın. Sizin alacağınız tutum, barıştan yana tutum olmuş oluyor. Sizin bu konuda alacağınız tutum, yurttaşın gerçekten bu kış günlerinde evinde rahat enerji alabilecek bir sisteme dönüşüyor. Bunu yapmadığınız sürece siz, bu kural dışılığı şirketlere kurala dönüştürmüş oluyorsunuz, bu kabul edilemez.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nda.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifiyle, 25 Ekim 1984 tarihli 3065 sıra sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na geçici 41'inci madde ekleniyor ve bu geçici maddeyle, 18 Nisan 2001 tarihli 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun ek 1'inci maddesi kapsamındaki devirleri katma değer vergisinden istisna tutuyorsunuz. Devletimizin vergi kaybına neden olan bu düzenleme, doğru bir düzenleme değildir. KDV'den neden vazgeçildiğini madde gerekçesinde de belirtmemişsiniz. Aslında, iktidar olarak biz, bu maddeyle yurt dışında kurulan şirketlerin mal varlıklarının devrinde KDV'yi kaldırarak şirketlere kazanç sağlamayı amaçlıyoruz diyememişsiniz. İşin özü bu.

Şimdi, ben de milletimizin temsilcisi, İYİ PARTİ Milletvekili olarak eğer KDV'den vazgeçilecekse özellikle konutlardan, vatandaşlarımızın sıklıkla kullandığı mallardan, elektrikten, doğal gazdan, günlük tüketim maddelerinden KDV alınmamasını teklif ediyorum. Biz teklif ediyoruz da siz duymuyorsunuz. Mutlaka KDV'den vazgeçecekseniz bunlardan vazgeçin arkadaşlar, hiç değilse vatandaşlarımız rahat bir nefes almış olurlar.

AK PARTİ'nin getirdiği bu kanun teklifiyle yapmak istediği, Kanadalı bir firmayı KDV'nin dışında tutma teşebbüsüdür. Kelime oyunlarına gerek yok; vatandaşlarımız neye, kimlere hizmet ettiğinizi biliyor artık. Vatandaşlarımıza evlerinde kullandıkları elektrik ve elektrikli aletlerde tasarruf yapmaları için önerilerde bulunanlara, vatandaşından IBAN'la yardım isteyenlere sormak isterim: 1.100 odalı sarayda elektrik tasarruf etmeyi neden düşünmüyorsunuz? Eski parayla yıllık 12 trilyon yani yeni parayla 12 milyon elektrik parası ödenmekte. Bu bedel çiftçinin, esnafın, memurun, emeklinin, asgari ücretlinin ödediği, alın terinden alınan vergilerle ödeniyor. Arkadaşlar, vatandaştan uzaklaştınız,

kibirleniyorsunuz, güç zehirlenmesi geçiriyorsunuz ama unutmayın ki bu gücü size veren aziz Türk milleti, kendisini ezenlerden, sadece yandaşlara hizmet edenlerden hükümet etme yetkisini tekrar geri alacak, millete rağmen siyaset yapmanın karşılığını sandıkta fazlasıyla göreceksiniz.

Elektrik parası milleti canından bezdiriyor, umurunuzda değil. Sadece 2019 yılının ilk 9 ayında 3,5 milyon vatandaşımızın elektriği kesilmiş, 2020 yılında 1,5 milyonun üzerinde vatandaşın yine elektriği kesilmiş. Fatih'te, 4 kardeş 607 liralık elektrik faturasını ödeyemedikleri için intihar etmişlerdi, hatırladınız mı? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı "2019 yılında elektriğe 3 kez zam geldiğini." söylüyor. 2018 yılına göre yüzde 50'den fazla zam gelmiş. Memura, emekliye verdiğinizin ne kadar olduğunu hiç düşündünüz mü? Aynı zaman diliminde 3,5 milyon abonenin elektriği kesilmiş, niye? Çünkü vatandaş çok pahalı olduğu için, geçim sıkıntısı çektiği için ödeyemiyor da ondan. Vatandaşın canına tak etti artık. Zaten, pandemiden dolayı yaklaşık yedi, sekiz aydır iş yapamayan esnaf iş yerinin, burada çalışan asgari ücretli evinin faturalarını nasıl ödeyecek? Birçok işyerinin kapandığını ya da kredi çekerek çarkını döndürmeye çalıştığını, evlerine hangi şartlarda ekmek götürmeye çalıştıklarını biz biliyoruz, görüyoruz. Siz görmemekte, duymamakta ısrar ediyorsunuz.

Bakın, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'le Anadolu'yu adım adım geziyoruz, siz de bizleri ancak televizyonlardan seyrediyorsunuz. çünkü vatandaşlarımızın arasına girmeme ve tartışmalardan uzak durma emri almışsınız. Kötü yönetimin sonuçlarını siz de biz de hissediyoruz. Gittiğimiz her vatan köşesinde vatandaşlarımızın bıkkınlığını, yorgunluğunu, geçim sıkıntısı içinde ezildiğini görmekte, siftah yapmayan esnafımızı dinlemekteyiz. Buradan bir kez daha iktidar mensuplarına sesleniyorum: Türkiye'de elektrik dağıtımını yapan 21 tane şirket var ve bu şirketlere verdiğiniz desteği vatandaşımız görüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Artık, şu büyük şirketlere gösterdiğiniz ihtimamı biraz da vatandaşlarımıza gösterin. İnsanlar kayıp kaçak bedeli ödemekten, TRT payından, ÖTV'den, KDV'den, gereksiz vergilerden bıkmıştır.

Bir kez daha vatandaşlarımıza söylüyorum: Ümidinizi yitirmeyin, yarınlarınız iyi olacak inşallah. Yeter ki siz iyiler kervanına desteğinizi esirgemeyin diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'a aittir.

Buyurunuz Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce, Değerli Grup Başkan Vekilimiz Engin Altay Bey kamuda israftan söz etti. Tabii, herkes çektiği çileyi, yaşadıklarını görüyor ve biliyor. Biraz önce Genel Kurulda gördüm iktidar partisinden Tokat Milletvekili Mustafa Arslan kardeşimi ama yanılmıyorsam aramızda yok. Ben, onu da tanık göstererek Tokat'tan kamu adına, gerçekten herkesin vicdanını sızlatacak iki tane örnek vereceğim. Hani, o, milat dediğiniz 3 Kasım 2002'de Acil Eylem Planı'yla başlayan Tokat-Turhal yolu; on sekiz yıl bitti ama o bitmedi kıymetli arkadaşlar ve Tokat'ta evlenen gençler -Sayın Zengin burada- arabanın arkasına düğün öncesi "Aşkımız hiç bitmesin Tokat-Turhal yolu gibi." ve "Tokat Çevre Yolu gibi." yazıyor. (CHP sıralarından alkışlar) İkincisi, Tokat Çevre Yolu arkadaşlar. İhale edilmiş maliyetinin tam 5 katı hâlâ bugün harcanyor ama maalesef bitmiş durumda değil. 3 defa Hükümetin bakanlarınca da bu yola resmî açılış yapıldı arkadaşlar. Böyle bir ortamda israfın, müsrifliğin çok önemi var.

İşte, tam da bu yasaya başlarken arkadaşlar, gömleği yanlış ilikliyorsunuz, daha 1'inci maddesinde dökülüyorsunuz, 1'inci madde yanlış. Parasızlıktan ne çektiğimiz, dünyadaki bütün tefecilerden kapı kapı dilenip para istediğimiz gerçeği ortadayken devletin KDV gibi önemli bir alacağından vazgeçiyoruz. Bu, kamu vicdanı adına, bu ülkede tüyü bitmemiş yetim hakkına, bu ülkenin evlatları hakkına en büyük haksızlıktır ve yanlış bir kanun teklifidir. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun verdiği bir öneri var, zaten parasızlık çekiyorsunuz ama burada bir yanlışa imza atıp birçok kapıyı da aralyorsunuz. Gelin bu yanlıştan dönün ve Cumhuriyet Halk Partisinin sesine kulak verip bunu geri çekin.

Değerli arkadaşlar, ülke yönetmesini bilenler, büyükleri hayal kırıklığına düşürmeden küçükleri mutlu etmeyi başaranlardır. Şöyle bir kendinize, aynaya bakın; başardınız mı? Hayır. Ve yine, toplumsal gelişmenin de çürümenin de temelinde yöneticilerin mürif tavırları vardır. Tam da sizi tarif ediyor bu söz.

Değerli arkadaşlar, birçok konuda olduğu gibi, 2 iktidar ortağı sayısal çoğunluğunuza güvenip bu yasaları çıkarıyorsunuz. Bu yasaları çıkarırken kamunun diğer alanlarında olduğu gibi denetimden uzak bir şekilde, yurt dışında kurulmuş birçok şirkete birbirleri arasında devirlerin -doğal gazdır, petrol çıkarmadır- farklı alanlarda yeni iş ihdas edip ve bunlara KDV'siz devrin de önünü açıyorsunuz. Devlet bu kadar net bir gelirden eğer bir yerde vazgeçiyorsa o hazineye, o bütçeye, o tüyü bitmemiş yetim hakkına, bunun yerine bir şey koymalıdır ama ben size şunu diyorum: Eğer bir şeylerin KDV'sinden vazgeçecekseniz -siz devraldığınızda bu memleketin 65 milyon nüfusunun üçte 1'i köyde yaşıyordu, şimdi 83 milyonun sadece yüzde 8,5'u köyde yaşıyor-işte o köylüye ÖTV'siz ve KDV'siz mazot verin, oradan vazgeçin. (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, ayrıca, sizler nelerden vazgeçiyorsunuz? Bunu Sayıştayın denetleyen birimleri denetlemiş, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu bu konuda alacağını tespit etmiş ama uygulayıcı iktidar, her ne hikmetse -bunun sırrı ne, onu da bilmiyoruz- çok büyük rakamlarda paraların alacak tahsilini yapmamış ama bu ülkede icra dairelerindeki dosyaların insanların boyunu aştığını, aynen bir hizmet açar gibi adliyelerde 1'inci, 2'nci, 3'üncü, 4'üncü icraların açıldığını hepimiz biliyoruz. Öyleyse, devlet, vatandaşına şahin, imtiyazlı yandaş şirketlerdeki alacağına da gözünü yuman bir bakar kör olmaktan vazgeçmelidir. Devletin birçok yapısıyla oynadınız, yapısını bozdunuz, mahvettiniz. Şöyle yatağınıza uzandığınız zaman elinizi vicdanınıza bir koyun, bir düşünün Allah aşkına ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Bakın, sadece Sayıştayın tespit ettiği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun da şirkete kestiği cezalardan yükümlülüklerini yerine getirmediği için yani sözleşmesine uymadığı için vazgeçtiğiniz ceza 3 milyar 850 milyon TL. Arkadaşlar, bu cezaların toplamında tahsilat oranınız da sadece yüzde 4 yani almamayı kafaya koymuş iktidar ama vatandaşından almama değil; ona şahin olmuş, bu alacağı sıkı sıkıya takip ediyor diyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyor, önergemize de destek istiyorum, iyi akşamlar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde verilen önergeye ilişkin konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Kadim Durmaz'ı dikkatle dinledim. Tabii kendileri Tokat Milletvekili. Ben Tokat'ı şanslı bir il olarak addediyorum; AK PARTİ'nin 3 milletvekili var, CHP'den 1 milletvekili, MHP'den de 1 milletvekili arkadaşımız var.

Doğrusu, biz işlerimizi yaparken de birbirimize saygıyla, hürmetle yapıyoruz; bu manada pek çok şeyi birlikte de konuşuyoruz, değerlendiriyoruz çünkü Tokat çokça ihtiyaçları olan bir ilimiz. O manada partizanca bir bölünmeyi başta ben Tokat için çok sıkıntılı buluyorum. Kaldı ki bir hukukumuz var, ailelerimizin birbiriyile olan tanışıklığı var; o sebeple tüm bunları aklımda tutarak bu konuşmaya bir cevap vermek istiyorum çünkü Sayın Mustafa Arslan'dan da bahsetti sayın milletvekilimiz.

Tabii biz Tokat'ın problemlerine baktığımızda, bu konularla alakalı her ilin kendince öncelikli ihtiyaçları var. Biz bunları adım adım takip ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Teşekkür ederim.

Mesela haziran ayı içerisinde, hassaten Ulaştırma Bakanımız yeni Bakan olduğunda Tokat'a geldi kendisi. Tokat'ın bölgesel anlamda yapımında zorluk içeren birkaç tane yolu var. Bunlardan bir tanesi Tokat-Niksar yolu -ben de Niksarlıyım o sebeple o yolu çok önemsiyorum- bir tanesi tabii ki Tokat-Turhal yolu ve bu yolların yapımıyla alakalı olarak son derece maliyetli, son derece zor yürüyen süreçler var. Örneğin, Niksar yolunun sadece 10 kilometresi var, inşallah tamamlanacak; Turhal yolu için de aynı şey geçerli. O sebeple bu konuların takibiyle ilgili olarak bence Sayın Durmaz da bu konudaki gayretlerimizi görüyor olmalı diye düşünüyorum ve bu sene içerisinde, Allah izin verirse bir yıllık bir süre içerisinde tamamlanacak. Havaalanımız da eğer pandemi olmasaydı haziran ayında tamamlanmış olacaktı, havaalanımız da bir yıl içerisinde tamamlanmış olacak ve Tokat için fevkalade bir durum ortaya çıkacak.

Şimdi, çevre yolundan bahsettiniz, ben böyle özel şeylerin burada konuşulmasını doğru bulmuyorum ama siz söylediğiniz için cevap verme ihtiyacı duyuyorum. Çevre yolunun olduğu yerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son bir kez Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sadece çevre yolunda değil, aynı zamanda Tokat-Reşadiye yolunda da heyelan var ve bu heyelandan kaynaklı olarak hiç bitmeyen bir yol çalışmamız var. Şu anda da heyelan var, o sebeple -her seferinde- aslında bu yolla alakalı yeniden yapılandırma, yolun tahkimiyle alakalı süreçler devam ediyor. Biz, Tokat'ta yaşayan ve bunu en iyi bilen insanlarız fakat bölgenin -biraz evvel ifade ettiğim gibi- tabii şartları gereği Reşadiye yolu, herhâlde 10 defa yapılmıştır, en az 10 defa. Yine,

çok yeni heyelan oldu, çok kısa bir süre evvel kazaya sebebiyet verdi. O yüzden, buralarda bu işlere hiç elinizin üstünden çekilmeden devam edilmesi gerekiyor; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız bu manada çok büyük bir özenle, gayretle çalışmasına devam ediyor. Hani el insaf derken, ben “el insaf”ı kendilerine hatırlatarak konuşmamı tamamlamak istiyorum.

Teşekkür ederim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Durmaz, buyurun.

59.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekili partizanca konuştuğundan ve birçok yolların maliyeti yüksek olduğundan, bunu bildiğimden ve gördüğümden söz etti. Ben hiç partizanlık falan yapmadım. Hemen çok net bir şekilde...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yaptınız demiyorum, ben yapmadan konuşuyorum diyorunuz; siz yaptınız demiyorum Kadim Bey. Herhâlde lafın Türkçesini anlamışsınızdır.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yani yol zorluğu derken arkadaşlar, şöyle söyleyeyim...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz bir öğretmensiniz, bakın girizgâh yaptım, beni en iyi anlayacak sizsiniz yani.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, ben sizin sözünüzü hiç kesmeden Eyüp Peygamber sabrıyla dinledim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen ya, rica ediyorum, sizi eleştiren tek bir cümle söylemedim ben yani.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Şimdi, “çok zor şartlar” denildi. Arkadaşlar, oralardan geçen, giden varsa söyleyeyim: Tokat-Turhal arasında ne bir dağ ne bir geçit, hiçbir şey yok ancak kamu kaynaklarını hesap vermeden harcama anlayışı ve planlama zafiyeti o kadar vahim ki Pazar diye bir ilçemiz var arkadaşlar, ilçenin kavşağı yol yapıldıktan altı sene sonra yeniden yapıldı, ilçeye kavşak dahi yapılmamış yani bu kadar vahim bir tablo, bu şekilde gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Çevre yolunun toplamı 8 kilometre; yine aynı şekilde gerek etüt, proje hatası gerekse birilerine... Anlamıyorum, bunu tarif edemiyorum yani şeyim müsait değil. Şu anda 4 kilometrelik bölümün tamamı kazıklar üzerinde, sanki viyadükten pahalı bir yola gidiyor ama teknik olarak sorduğumda “Bunun da bu zeminde tutup tutmayacağının garantisi yok.” deniyor. Yani benim vicdanım, bu ülkenin kaynaklarının bu şekilde harcanmasına razı gelmiyor, inanıyorum ki vicdan sahibi insanların da yüreği buna dayanmaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

60.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Doğrusu ben, Genel Kurulu bunlarla meşgul etmeyi doğru bulmuyorum.

Yani, çok nezaketle -hiç partizanca değil- tamamen şehrimle alakalı kendisine verdiğim bir cevaba bile ayrıca bir cevap verme ihtiyacı olduğu için, tekrar söyleme ihtiyacı duyuyorum. Tokat -herkes biliyor- ortada, etrafı dağlarla çevrili bir ildir, genişleme imkânı olmayan bir ortamdadır; hâl böyle olunca yol yapmakla alakalı çok fazla alternatifiniz yok. O sebeple, bu fiziki şartların verdiği zorluklardan kaynaklanan -Tokat-Niksar yolu da böyle, Reşadiye de böyle, çevre yolu için de bu böyle- bu şartlardan kaynaklanan problemleri, lütfen, başka bir şeye çekmeyelim. Ama şunu görecekler: Tokat'a giderken Turhal'dan geçmeye mecburlar ve bir sene içerisinde o yoldan, yapılmış yoldan geçmeye kendileri de zaten mecbur kalacaklar.

Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, karar yeter sayısı istiyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.12

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.23****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde aynı mahiyetteki önergelerin oylanmasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeleri tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinden 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Zeynel Özen	Murat Çepni
İstanbul	İstanbul	İzmir
Ali Kenanoğlu	Oya Ersoy	Serpil Kemalbay Pekközeği
İstanbul	İstanbul	İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Ataş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Bedri Yaşar
Kayseri	Adana	Samsun
Orhan Çakırlar	Fahrettin Yokuş	
Edirne	Konya	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Tacetin Bayır
Kocaeli	Adana	İzmir
Çetin Osman Budak	Kadim Durmaz	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Antalya	Tokat	Manisa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Evet, torba yasayı hazırlayanlar şirketlere bir söz vermişler, biz bunu çok net olarak anlıyoruz torba yasanın toplamından ve şirketlere denmiş ki: “Biz sizin zorlandığınız bütün sorunları çözeceğiz bu torba yasayla.” Fakat bunları çözerken doğaya ve insana dönük çok komplike bir saldırının altına da imza atılmış olunuyor.

Şimdi, bu torba yasadaki 2’nci maddeyle “borcu yoktur” yazısı ortadan kaldırılıyor. Düşünün, bu kaldırıldığında, Vergi Usul Kanunu’na göre vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge alma şartı ortadan kalkmış olacak. Yani böylece, maden arama, işletme ruhsatlarının verilmesi, birleştirilmesi, sürelerinin uzatılması, devir ve intikalleri sorunsuz halledilebilecek. Yine böylece, borçlarını ödemededen hak edişlerini alabilecekler. Yani nasıl hak etmişler o ayrı bir mesele fakat hak edişlerini almaya giden bir şirket, devlete olan borcunu ödemeyecek. Peki, devlete olan borcunu ödemeyen bir şirket niye hak edişini alabilsin? Bugün, içinde bulunduğumuz koşullarda milyonlarca insan açlık ve yoksullukla uğraşırken, canını kurtarma telaşında iken, pandemi koşullarında ölüme terk edilmişken siz şirketlerin önündeki engelleri ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz. Sanki çok engel varmış gibi, sanki bu şirketler tüm coğrafyayı delik deşik etmemişler gibi; sanki bu şirketlerin hukukla, mahkemelerle, polisle birlikte, el birliği içerisinde, iş birliği içerisinde doğaya açtıkları bir savaş yokmuş gibi siz “Hayır, bunu daha da hızlandıracağız. Hayır, küçücük de olsa engeller var, biz bunları ortadan kaldıracacağız.” diye elinizden ne gelirse yapmaya çalışıyorsunuz, tıpkı 6’ncı maddede olduğu gibi.

Şimdi, zaten maden sahaları buldukları alanı tümüyle yaşanmaz hâle getirmişler, hem ormanları hem doğal yaşamı tümüyle ortadan kaldırmışlar ve siz, bu yetmezmiş gibi 6’ncı maddede ruhsat sahası dışında tesis kurma hakkı getiriyorsunuz.

Siz bir ev yapmışsınız fakat otoparka yer bulamamışsınız, otoparkı da bir başkasının evinin altına yapacaksınız. Bu, tam olarak bu anlama geliyor. Şimdi şöyle soralım bu düzenlemeyi yapan arkadaşlarımıza: Buna izin verme şansınız var mı? Hayır, yok. Peki, bu şirketlere hangi taahhütleri verdiniz, hangi sözleri verdiniz de böyle bir yetkiyi bu şirketlere veriyorsunuz? Bu şirketlerle nasıl bir anlaşma yaptınız? Bu şirketler nasıl bir sistem içerisinde kendilerini konumlandırmışlar da bu rant sistemi, bu hortumlama sistemi böylesine pervasızca işletilebiliyor? Dolayısıyla, bu 2’nci madde tümüyle geri çekilmelidir, 6’nci madde tümüyle geri çekilmelidir. Buna benzer diğer maddeler hakkında da konuşmalarımız sürecektir.

Biz HDP olarak bu torba yasanın tümünün doğa ve insan hayatına, doğal yaşama aykırı olduğunu, tümüyle ormansızlaştırmaya, insansızlaştırmaya dönük bir düzenleme olduğunu düşünüyor ve söylüyoruz ve bu yasanın tümüyle şirketlerin talebi üzerine çıkarıldığını görüyoruz. Zaten yasanın kendisi de bunu bizzat açık, aleni biçimde ortaya koyuyor.

Dolayısıyla, yasanın tümü çekilmelidir ve ekoloji örgütlerinin, bilim insanlarının hâlihazırda şu anda yürüttükleri muhalefete kulak kabartmak gerekir. Bu insanlar bir şey söylüyorlar, bu insanlar telafisi mümkün olmayan, bakın, telafisi mümkün olmayan bir tahribatın uyarısını yapıyorlar. AKP bu yoldan tez dönmelidir. Şirketlerin derdi kârdır, şirketler kâr için kurulmuşlardır ve dolayısıyla onların kâr etmekten başka bir dertleri yoktur. Siz onların kârının artırılması için elinizden geleni yapıyorsunuz. Bu yoldan vazgeçin, bu bir suçtur diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş...

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gazi Üniversitesi Senatosunca Teknoloji Fakültesi B Blok binasının adının ölkücü şehit “Ertuğrul Dursun Önkuzu” olarak değiştirilmesinden dolayı emeği geçenlere teşekkürlerimi sunuyor, rahmetli Ertuğrul Dursun Önkuzu’yu bir kez daha anıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de maden ocaklarının içler acısı durumuyla ilgili olarak BAĞIMSIZ MADEN-İŞ Sendikası Uzmanı Kamil Kartal Bey, kazalardan ders almadığımızı ve birçok maden ocağının hâlâ 17’nci yüzyıl koşullarında çalıştırıldığını, işletildiğini, kurulması gereken yaşam odalarının kurulmadığını, hâlâ hiçbirinde yaşam odalarının olmadığını, Karaman Ermenek’teki maden ocaklarının maalesef 17’nci yüzyıl şartlarını aynen muhafaza ettiğini, klasik üretimin devam ettiğini, tahkimatların bile ağaçtan yapılmış olduğunu, 17’nci, 18’inci yüzyılda nasıl domuzdamıyla kömür üretiliyse şu anda Ermenek’te aynı usulün devam ettiğini, Anadolu’nun çeşitli yerlerinde de böyle olduğunu, güneydoğudaki madenlere baktığımızda aynı tabloyu gördüğümüzü, daha kötüsü çocukların, çocuk işçilerin bu madenlerde çalıştırıldığını, böyle bir aymazlığın olamayacağını ifade ediyor.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), ölümcül iş kazaları istatistiklerinde Türkiye’yi dünya 3’üncüsü olarak ilan ediyor, Avrupa’da ise 1’inciyiz. Türkiye’de ölümlerle sonuçlanan her 100 iş kazasının 94’ü taşeron şirketlerde meydana gelmektedir yani taşeron çalıştırılmasının ağır bedeli. Ülkemizde 2020 yılının ilk on ayında 1.736 işçi hayatını kaybetmiş, sadece bu ay 5 işçi maden kazalarında vefat etmiş.

Şimdi, ülkemizi yönetenlere bazı sorular sormak istiyorum: Maden işçileri müktesep haklarını neden alamazlar? Maden arama ve çıkarma ruhsatlarını kim veriyor? Özel sektörle -işletmek üzere- protokol yapan devlet değil mi? Bir maden işletme yükümlüsü çalıştırdığı işçinin ücretini ve kıdem tazminatını neden vermez? İşçinin emeğine, alın terine el uzatan patronlardan neden hesap sorulmaz? Maden çıkarma ruhsatları neden iptal edilmez yani işçinin hakkını, hukukunu, emeğini vermeyenleri neden cezalandırmazsınız? Tabii, bu soruların tek ve doğru cevabı var: İktidarınızın artık emekten yana olmadığı, haktan hukuktan yana olmadığı bütün uygulamalarından belli çünkü patronlardan yana olduğunuz için, patronlara kıyamadığınız için işçilerin perişan hâllerini, hak hukuklarına uzanan elleri maalesef görmezden geliyorsunuz.

Geçtiğimiz 2014 yılında Soma’da 301, Ermenek’te 18 olmak üzere 319 işçimizi kaybettik. Aradan altı yıl geçti, hâlâ ölen işçilerimizin hakları geride kalan yetimlere verilmedi. Sadece ölenlerin yetimleri değil, çalışan binlerce maden işçisi mağdur; maaşı verilmemiş, kıdem tazminatlarının üstüne yatılmış. Soma ve Ermenek kömür ocaklarında çalışan yüzlerce işçi aylardır sokaklarda hak arıyor. Bu ülkede hak aramak suç olmuş. İşçiler yerlerde süründürülüyor, gözaltına alınıyor, tehdit ediliyor, aylardır feryadını duyan olmamış diyorum ve hemen bağlıyorum: Duymuş birisi. Hem de kim? İşçileri Bakanı duymuş. Allah Allah! Yani, Sayın İşçileri Bakanı demiş ki işçilere: “Gelin hele.” Ve söz vermiş İzmir’de geçen gün “Soma işçilerinin haklarını 15 Ocak 2021’de vereceğiz.” diye. Allah Allah! Yahu, İşçileri Bakanının görevi Soma işçilerinin tazminatlarını vermek mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Gerçekten şaşkınlıkla seyrediyoruz. Soruyoruz yahu: Bu ülkenin Enerji Bakanı nerede, bu ülkenin Çalışma Bakanı nerede? Var mı duyan? Yani, bu ülkenin işçisinin emeğini, alın terini, gasbedilen hakkını İşçileri Bakanı mı veriyor, o mu taahhüt ediyor? İşte, diyoruz ya: Sistem çökmüş. Hani, giden Sayın Bakanımız, damat Bakanımız ne diyordu? Affedersin, “At izi it izine karışmış.” Kimin yönettiği, kimin eli kimin cebinde belli değil. Onun için, bunları söylediğimizde de lütfen anlayış gösterin.

Devam ediyorum: Bir de efendim, acele kamulaştırma meseleniz var. Cumhurbaşkanımız bu yetkiyi kullanıyor. Eskiden Bakanlar Kurulundaydı bu yetki. Aceleniz var. Bakıyoruz; HES'te aceleniz var, güneş enerjisinde aceleniz var, efendim, kömürde aceleniz var, her yerde aceleniz var, acele kamulaştırma, kara yollarında aceleniz var. Yahu, bu aceleniz niye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yokuş.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Aslında acelenizi biliyoruz. Miadınız doldu ya, son dakikaları oynuyorsunuz ya; aceleniz var, giderayak ne götürürsek... Onun için gideceksiniz, aceleniz ondan, inşallah göndereceğiz.

İyi akşamlar efendim. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak...

Buyurunuz Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, hatipten sonra söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Hatip kürsüde bir tamamlasın.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 2'nci maddesiyle, ruhsat bedelinin zamanında ödenmeyen kısmına uygulanan 2 kat ceza kaldırılıyor. Bunun yerine de ne geliyor? Gecikme zammı geliyor. Gecikme zammıyla, ne olduğu belli olmayan, tanımlanmayan... “2 katı” gibi tanımlanmış bir yerden gecikme zammına dönülüyor ve -bu çok önemli bir nokta- “vadesi geçmiş borcunun bulunmaması” koşulu kaldırılıyor. Bunu da rutin işletme faaliyetlerinin kesintiye uğratılmaması, işletmelerinin kapanmaması ve çalışanların işsiz kalmaması için yaptıklarını iddia ediyorlar. Gerçekten öyle mi? Biraz önceki hatip de söyledi “İşletmede işçisine borcu olanın borcuyla ilgili bir işlem yapılmayacak, devlete olan yani kamuya ait olan borçlarla ilgili hiçbir şey yapılmayacak.” deniyor. Biz buna Komisyonda da karşı çıktık.

Soma'da, Ermenek'te sekiz yıldır hak mücadelesi yapan yani kendi haklarını talep eden yüzlerce insan mağdur edilmiş durumda ve bunları da alamayacaklar, öyle mi? Sekiz yıldır sokaklarda haklarını savunuyorlar, sekiz yıldır hak talep ettikleri için gözaltına alınıyorlar, sekiz yıldır kendi haklarını talep ederken coplanıyorlar. Yani bunlara göz mü yumacağız arkadaşlar, bunlara göz mü yumacağız? Şimdi, buradan hareketle bu teklifin 2'nci maddesinin değil, tamamının kaldırılması için biz mücadele verdik; tabii, dinleyen olmadı. Burada da gene mücadele vermeye devam edeceğiz.

Şimdi, geçen sene 1.104 ruhsat sahibi bedelini ödemiş. Peki, bu sene ne olmuş? 2.384'e çıkmış, 2 katına çıkmış. Demek ki içeriden haber almışlar, “Ödemeyin kardeşim, nasıl olsa 2 katı ceza ödenmeyecek.” demiş ve ödemişler. Bu 83 milyonun alacağı bunlar, 83 milyon insanın burada hakkı var. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, benim seçim bölgem Antalya, Muğla, Aydın ve benzeri turizm alanlarında bu maden ocaklarıyla ilgili çok ciddi sıkıntılar yaşanıyor. Bir soru önergesi verdik, tabii, soru önergelerin birçoğuna cevap verilmiyor ama nasıl olduysa burada biz soru önergesine cevap aldık. Antalya'da ruhsat verilmiş 500 maden işletmesi varmış. Biz araştırdık, maden ocaklarıyla ilgili sayının aslında binin üstünde olduğunu gördük ve Muğla'da da aynı durum söz konusu. Biliyorsunuz, turizm destinasyonlarına “gözümüzün bebeği” diyoruz ağızımızı açtığımız zaman. 34,5 milyar dolar geçtiğimiz yıl gelir getiren bir sektörden bahsediyoruz. Peki, soru şu: Antalya'nın ya da Muğla'nın altından daha

değerlidir üstü, öyle değil mi? Bu, bunun kanıtı. Sizin yaylalarınız, ovalarınız, aynı zamanda doğal zenginlikleriniz ve en önemlisi tarihî eserleriniz orada. Yani geleceğe miras bırakacağımız, burada çocuklarınıza, torunlarınıza, torunlarınıza miras bırakacağımız doğal zenginliklerden bahsediyoruz. Bir örnek: Antalya’da 2 bin küsur yıllık Termessos Antik Kenti’nin hemen yanında bir maden ocağı ruhsatı verildi ve bu civardaki ormanlar daha genç fidanlardı, bunlar tahrip edildi. Genişleme alanıyla ilgili tekrar başvuruda bulunduğu zaman bununla ilgili genişleme alanlarının ruhsatını da verin. E bu hak mıdır?

İki bin beş yüz yıldır orada bir kültür hazinesi yatıyor ve bunu iki bin beş yüz yıl sonrasına taşımak istiyoruz. Orada patlatılan dinamitler temellerini, o antik kentleri yok ettiler.

Burada şuna dikkatinizi çekmek istiyorum: Doğamızı, yaylalarımızı, su kaynaklarımızı teker teker kaybediyoruz. Dünyada küresel ısınmayla ilgili çok ciddi tedbirler alınırken biz vahşice doğayı tahrip ediyoruz. Burada tabii ki madenlerimizi çıkartalım ama doğayı katletmeden yapalım, vahşice değil, yeni teknolojileri kullanarak yapalım bunu.

Burada bir şeye daha dikkatinizi çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Yirmi beş yıllığına bir maden ocağını verdiniz, rezervi beş sene sonra bitti; ne yapılması lazım? Kanunda var, burayı olduğu gibi eski hâline getirme şartı konuldu, var kanunda. Beş sene sonra da buradaki rezervler bitti, tükendi; ne yapılması lazım? Düzeltilmesi lazım. Yok, öyle yapmıyor, o maden ruhsatı sahibi şöyle yapıyor: Yirmi beş seneyi bekliyor “Nasılca burayı denetleyen de yok, daha rezerv var, ben şimdi çıkartmıyorum, daha sonra çıkartacağım bunu.” diyor, yirmi beş sene sonrasını adres gösteriyor. Olduğu gibi o dağlar, taşlar... Antalya’ya, Muğla’ya ya da Aydın’a giderken uçakla, Bodrum Havaalanı’na giderken bakın yukarıdan, delik deşik bütün dağlar ve olduğu gibi bırakılmış, su kaynakları patlamalardan dolayı tahrip edilmiş, köyler boşaltılmış. Bakın, geçerken -hepiniz uçakla gidiyorsunuz seyahatlerinize- bir dikkat edin, başınızı çevirin, bütün dağları delik deşik göreceksiniz, bütün yaylaları aynı şekilde göreceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz, buyurunuz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – O yüzden, daha önce hiç olmazsa birazcık, işte ruhsatlara 2 katı ceza gibi, borcu varsa işletmenin devamı gibi fonlar varken şu anda bir avuç maden işletmesine inanılmaz müsamaha gösteren bir kanun getiriyorsunuz; lütfen, bunu çekin. Ne çocuklarınıza ne geleceğimize en ufak bir faydası olmayacak büyük bir tahribatı da ülkemiz yaşayacak.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Zeynel Özen	Oya Ersoy
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Ali Kenanoğlu	Murat Çepni	Serpil Kemalbay Pekgözeği
İstanbul	İzmir	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir torba yasa daha. Bu torbada da maden, doğal gaz, elektrik dağıtım şirketlerine hem yeni olanaklar sağlanıyor hem de şirketlerin önündeki yasal engeller kaldırılıyor. Amacınızı zaten açık açık yazmışsınız gerekçesinde: “Yatırımcıların faaliyetlerinin daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak. İhtiyaç duyulan taşınmazlara ilişkin -kimin ihtiyaç duyduğu; şirketlerin- hak ve mülkiyet edinimlerini en etkin ve hızlı bir şekilde yerine getirmek.” Biz bunu 2010 Anayasa referandumundan çok iyi hatırlıyoruz. Yatırımcıya tek merkezden hizmet sunmak... Kime? Halka değil “yatırımcı” dediğiniz sermayeye hizmet sunmak; amacınız bu.

Kanun teklifinde halk yok, enerji demokrasisi yok, enerji tasarrufu yok, enerji verimliliği yok, enerji kooperatiflerine teşvik hiç yok, ekolojik duyarlılık yok. Ne var? Enerji ve maden şirketlerine daha fazla imtiyaz, teşvik, vergi muafiyeti -bildiğimiz şeyler- saraya yetki devri -yine bildiğiniz şeyler- kamusal denetimin ortadan kaldırılması ve kamu gelirlerini azaltma var, artı, kârın şirketlere, zararın da halka yıkılması ve ekolojik yıkım var. Zenginliğine zenginlik katan şirketler bir tarafta; doğasından, suyundan, tarlasından, merasından edilen halk diğer tarafta, köylü diğer tarafta.

Şimdi, İstanbul, Ankara, Hatay, Samsun, Çanakkale, Yalova, Dersim, Giresun, Ordu, Muğla, Artvin, Sinop, Mersin, Malatya, Altınoluk ve memleketin dört bir tarafından yaşam savunucuları size sesleniyor, “Yaşam hakkı torbaya sığmaz. Maden ve enerji yasa teklifi geri çekilsin.” diyor.

Bu kanun teklifinin 3'üncü maddesi yani şu an söz almış olduğum madde, maden işletmelerine, o ruhsat süresi dolmuş maden işletmelerinin süre uzatım talebinde bulunmaları hâlinde ruhsatları yenilenene kadar faaliyetlerine devam etme hakkı tanıyor. Bu da yetmiyor, maden şirketlerinin çeşitli işlemlerinde ödemeleri gereken o “Borcu yoktur.” yazısı, işlemleri yerine getirebilmeleri için vermeleri gereken bu yazı ortadan kaldırılıyor. Yani kamu alacaklarının, yani halkın alacaklarının takibinden vazgeçiliyor.

Bu madde, torbaya maden şirketleri ruhsatsız çalışabilsin diye konulmuş belli ve adrese teslim bir madde. Bunu herkes duydu artık, sağır sultan da duydu: Alamos Gold, birinci adres bu. Bildiğiniz gibi, Kazdağları'nda işgalci olan Alamos Gold, ruhsat süresi 13 Ekim 2019'da bittiği hâlde hâlen orada işgalci ve tam bir yıldır ruhsatsız ve hukuksuz bir şekilde Kaz Dağları Kirazlı mevkinde faaliyetlerini yani yağma ve talanı sürdürüyor. Eğer bu madde yasalarsa Kaz Dağları'ndaki yağmadan sorumlu ve zaten alanı terk etmemiş olan Alamos Gold, ruhsatı yenilenene kadar aynen talana devam edecek. Alamos Goldun bu yasadaki belli ki bizden önce haberi var, o yüzden bir yıldır orada kıllarını bile kıpırdatmadan

oturmaya devam ettiler ama bu arada yaşam nöbeti tutan yaşam savunucuları İçişleri Bakanlığının talimatıyla bölgeden çıkarıldı. Gerekçesi ne? Pandemi. Üstüne üstlük yaşam savunucularına 600 bin liraya yakın bir idari para cezası kestiniz. Bu tasarıyla ne yapıyorsunuz? Ruhsat bedellerini zamanında -yani ocak ayında- yatırmayan şirketlerin ruhsat bedelinin 2 katı olarak ödemesi gereken cezayı da ortadan kaldırıyorsunuz.

Şimdi, bu maddenin birinci adresi Alamos Gold, diğer adresi Afyon Emirdağ yaylalarında on binlerce dönüm arazide siyanürlü altın madenciliği yapacak olan yine Kanadalı bir şirket ve Türk ortağı TÜPRAG. Biz bu şirketleri de Uşak'tan tanıyoruz, Uşak Kışladağ'dan, yine İzmir Efemçukuru'ndan tanıyoruz; bunlara da 2018 yılında Emirdağ'da 13.640 dekarlık alanda maden arama ruhsatı vermişsiniz ve bu ruhsatın da 16 Ekim 2020'de süresi doldu. Bu madde yasalışırsa onlarda bu faaliyetlerine istediği gibi devam edecekler.

Dolayısıyla kanunsuz şekilde memleketin yaylalarını, dağlarını işgal eden şirketlerin ruhsat süreleri bitmesine rağmen yarattıkları doğa tahribatına da bakmadan işgalini yasalıştıran bir maddedir bu madde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERSOY (Devamla) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

OYA ERSOY (Devamla) – Şimdi, bir de bu torbada asıl önemli maddelerden biri 6'ncı madde. Maden, enerji, petrol şirketlerinin kârı için halkın, köylünün topraklarına, doğduğu, büyüdüğü, karnını doyurduğu –hepimizin karnını doyurduğu- tarım yaptığı topraklara kamu yararı şartı aranmaksızın el konulacak. Şimdi, bunun adı kamulaştırma değildir çünkü bu, bizzat özel şirketler adına köylünün topraklarına el koymayı getiren bir maddedir ve “Sayın milletvekilleri, tarafınızı seçin. Yaşam mı, yıkım mı?” diyor yaşam hakkı savunucuları. Bizim tarafımız belli, yaşam. Biz gaspçılara karşı yaşamı savunuyoruz, biz topraklarımız için, hava için, su için, kurdun kuşun hakkı için ve bu memleket için yaşamı savunuyoruz ve Türkiye'nin dört bir tarafında yaşamı savunanlarla beraber Mecliste de sokakta da direnmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesiyle 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 24'üncü maddesinin on ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkranın teklif metninden çıkarılması arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Tacetin Bayır

Kocaeli

Adana

İzmir

Kadim Durmaz

Erkan Aydın

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Tokat

Bursa

Manisa

Çetin Osman Budak

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Erkan Aydın.

Buyurunuz Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

238 sıra sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlar -burada, biraz önce de geneli üzerinde, bölüm üzerinde bahsettiler- gerçekten memleketimiz için çok sıkıntılar içeren bir kanun teklifi. 3'üncü maddede de 2 tane sıkıntılı konu var. Birincisi, ruhsat süresini uzatmak isteyenler veya yeni ruhsat almak isteyen maden şirketleri daha önceden borcu yoktur... Eğer borçları varsa da borcunu kapatıp ruhsatları yenileniyordu. Bu maddeyle, artık, borcu olsun olmasın, sorgulama yapılmadan ruhsatlarla devam edecekler. Zaten piyasa malum, enerji şirketlerinde sıkıntı çok. Demiş ki iktidar: “Kardeşim sen borcunu, harcını ödeme ama gel burada doğayı, yeşili, ormanı katletmeye devam et. Al biz de sana yasayla yetki veriyoruz.”

İkinci konu ne? Bakan yetkisiyle on iki ay ruhsat yetkisi devam ettiriliyordu ancak Komisyonunda mücadeleimiz sonucunda bu çıkarıldı, altı ay süre ve para cezasıyla şimdilik bir düzenleme yapıldı ancak daha önceki tecrübelerimizden de gayet iyi biliyoruz ki o çıkartılan madde günün geç saatinde başka bir torba kanunda mutlaka ilave edilip çok uluslu şirketlerin, emperyalizmin istedikleri mutlaka AKP iktidarı tarafından yerine getirilir. Örnekleri onlarca defa mevcuttur. Bunda da böyle olacağına dair hiçbir şüphemiz yok.

AKP iktidarı tam on sekiz yılda 23 defa Maden Kanunu'nu değiştirmiş. 191 defa Kamu İhale Kanunu'nu değiştirmiş. Neredeyse ayda bir defa. Millî Eğitimi, sistemi söylemeye gerek yok. Tarım Kanunu'nu anlatmaya gerek yok. Peki, akla şu soru geliyor: Ne oluyor da iktidar halkın hiçbir sorunuyla ilgilenmezken ortalama ayda bir kanun değişikliği yapıyor? Dokuz ayda bir Maden Kanunu'yla ilgili değişiklikler yapıyor? Sebebi çok basit değerli milletvekilleri, bizleri izleyen değerli yurttaşlarımız, çünkü talimat emperyalizmin çok uluslu şirketlerinden geliyor. Birkaç tanesini örnek verelim. Kim bunlar? İşte, Kaz Dağları'na hep birlikte gittik. Orada 400 binin üzerinde ağaç katliamı yapan, Ekim 2019'da ruhsatı dolmuş olmasına rağmen hâlâ orayı terk etmeyen Kanadalı Alamos Gold şirketi; yine, Kanadalı Eldorado Gold şirketi; yine, İngiliz Stratex International şirketi. Bu arkadaşlar burada durmak için neredeyse kanun metinlerini yazıyorlar. Sağ olsun, iktidar da gelip buradan oldubittiyle, kavgayla, dövüşle bu yasaları geçirip memleketin, çocuğun, tüyü bitmemiş yetimin hakkını ta okyanus ötesinde birilerine yediyorlar. Bunlar hiç kimseye fayda getirmez, özellikle de geleceğimiz için çok ama çok büyük sıkıntılar yaratır. Bunları söyledik ama siz -halkın temsilcilerini değil, egemenliğin temsilcilerini değil- başkalarından aldığınız talimatlarla iş yaparak geleceğimizi yok ediyorsunuz. Peki, hâl böyleyken ülkeyi yöneten Cumhurbaşkanı ne diyor? Diyor ki: “Acı reçete içeceksiniz, hâlinize biraz şükredeceksiniz.” Ama kendileri 6 uçakla Kıbrıs'a piknik yapmaya giderken hiç acı reçeteden içmiyor, hiçbir tasarruf yapmıyor. O acı reçeteyle ilgili Bursa'dan bir örnek vereyim size: Eylül ayında “Bursa'da kaç hanenin elektrik borcu var, kaç hanenin elektriği kesik, totalde kaç para?” diye Enerji Bakanına sormuşuz. Cevap vermiş, sağ olsun, genelde cevap vermiyorlar ama buna cevap gelmiş. Bursa'da 2020 yılında 123 bin hanenin elektriği kesilmiş, 23 milyon TL borcu var, 23.500 tanesinin de hâlâ elektriği kesik. Birileri uçaklara arabaları doldurup gidecek, vatandaş da çoluk çocuğunun -ki şu anda “Uzaktan eğitim var.” diyorsunuz- bilgisayarını açmak için kullanacağı, ocağını yakmak için kullanacağı, ışığını yakmak için kullanacağı elektrik parasını ödeyemeyecek; yok öyle yağma.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERKANAYDIN (Devamla) - Önce siz bu acı reçeteden içeceksiniz, önce siz israftan vazgeçeceksiniz, ondan sonra halka diyeceksiniz ki: Kemerleri sıkın, tasarruf edin. Bu işler, oturduğunuz yerde vatandaşa “Acı reçete için.” demekle olmaz. Halkımız gerçekten büyük sıkıntı içerisinde. Bakmayın, siz şu anda iktidarınızı garanti görüyor olabilirsiniz ama sessiz çılgılık geliyor, bu yaptığımız zulümleri görüyorlar ve günün sonunda artık AKP iktidarının da sonunun yaklaştığını net olarak söyleyebiliriz çünkü artık mızrak çuvala sığmıyor. İnsanlar gerçekten kira öder gibi elektrik parası, doğal gaz parası öder hâle geldi ve siz burada bunları düzeltereğinize emperyalizmin, küresel güç odaklarının isteklerini yerine getirmekle meşgulsünüz ama bunun da sonu yaklaştı diyor; iktidarınız gidiyor, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı geliyor diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Bedri Yaşar
Kayseri	Adana	Samsun
Orhan Çakırlar	Fahrettin Yokuş	Ümit Beyaz
Edirne	Konya	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz.

Buyurunuz Sayın Beyaz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi sevgiyle selamlarken Karabağ'da esaret altındaki Türk topraklarını özgürlüğe kavuşturan şanlı Azerbaycan ordusunu kutluyorum. Eşk olsun Azerbaycan! Var olsun Azerbaycan Türklüğü!

Değerli milletvekilleri, yine bir torba yasanın içine atılmış, topraklarımızın yağmalanmasını kolaylaştıran bir madde değişikliğiyle karşı karşıyayız. Değişikliğin gerekçesi bile neden yapıldığını ortaya koyuyor; sonuç olarak “Yapılan değişiklikler ile maden, doğal gaz ve elektrik sektöründe faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör yatırımcılarının faaliyetlerini daha sağlıklı ve hızlı bir şekilde gerçekleştirmesini temin etmek.” Ayrıca, değişikliği öneren milletvekili arkadaşımız “Bu düzenlemelerde yatırımcı ve işletmecilerimizin lehine birtakım kolaylıklar getirmeye çalıştık; arazi ihtiyacına ilişkin düzenlemelerde de yine yatırımcı lehine kolaylıklar getirmeye çalıştık. Jeotermal kaynaklar kullanan işletmecilerden tahsis edilen idare payı işletmeci lehine daha hakkaniyetli şekilde düzenlendi.” diyerek Komisyonunda bu yasa değişikliğinin ardındaki niyetini saklamamış. Yani yasa tamamen maden şirketlerinin temsilcilerinin çıkarları doğrultusunda hazırlanmış. Şimdi, üzerinde konuştuğum madde eğer kabul edilirse -ki muhtemelen kabul edilecek- maden faaliyeti yürüten kuruluşlara tarım, orman ve ÇED izni almadan, sadece Bakan onayıyla madencilik izni öngörüyor.

Değerli arkadaşlar, özellikle hukukçu arkadaşlar, sizlere soruyorum: Bakan onayı, herhangi bir işletme için gerekli her türlü yasal işlemin Bakanın önüne koyulması hukuk devleti anlayışıyla bağdaşır mı? Bakan Bey'in onay vermediği maden şirketleri hiçbir yasal izne gerek duymayacak, öyle mi? Peki, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına verdiğiniz bu süre uzatma yetkisini diğer bakanlar da isterse ne olacak, hiç düşündünüz mü? Tamam, Meclisi, çoğunluğa sahip olduğunuz için bir onay mercisine dönüştürdünüz ama bari hukuk devleti ilkesini ayaklar altına almasaydınız keşke. Önümüze getirdiğiniz yasa değişikliği tamamen şirketlerin çıkarlarını gözeten, kamu adına denetim mekanizmalarını ortadan kaldıran, yabancı sermaye gruplarını önceleyen bir değişiklik. Hani, siz kimsesizlerin kimsesiydiniz? Bayağı bayağı yabancı sermaye gruplarının temsilcisi gibi davranıyorsunuz. Sizin çıkardığımız yasalarla Türkiye'nin dört bir yanında doğa katliamı yaşanıyor, ekosistemimiz bozuluyor ve siz buna çanak tutuyorsunuz. Önünüze geleni yerli ve millî olmamakla suçlayan sizler, iş, vatanımızın yer altı zenginliklerinin yağmalanmasına gelince yerli ve millî kriterinizi unutmuş gözüküyorsunuz. Maden ve enerji şirketlerinin çıkarları doğrultusunda hazırladığımız bir değişikliği, büyük Türk milletine getiriyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, daha temiz ve yaşanabilir bir çevre oluşturmadan, ekosistemimizi korumadan yerli, vatandaşımızın yer altı kaynaklarının yağmalanmasına, kuraklık ve susuzluk tehlikelerine karşı tedbir almadan millî olamazsınız.

Değerli milletvekilleri, modernleşmeyle hesaplaşmada çevrecilik gibi önemli bir boyutu ihmal ettik. Vatanımızı oluşturan doğal çevrenin, fiziksel ve ruhsal olarak sağlıklı toplum, sağlıklı bireyi inşa edeceğinin önemine vurguda yetersiz kaldık. Milletimizin daha temiz ve yaşanılabilir bir çevre yaratma hedefini yeterince sahiplenemedik. Bilim adamlarının “Türkiye yarı kurak iklimle geçiyor.” uyarılarını göz ardı etmemeliyiz. Vatan, insan ve toplum düşüncemize, çevre duyarlılığı, çevre bilincini de dâhil etmeliyiz. Bir Türk milliyetçisi olarak, vatani korumanın sadece sınırları korumak olmadığına, vatanımızın sahip olduğu yer altı, yer üstü zenginliklerini de korumak olduğuna inanıyorum. Bu şuurla da bu yasa değişikliğine karşı çıkıyorum.

Hepinizi sevgiyle selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Murat Çepni	Zeynel Özen
İstanbul	İzmir	İstanbul
Ali Kenanoğlu	Oya Ersoy	Serpil Kemalbay Pekgözeği
İstanbul	İstanbul	İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Tacettin Bayır
Kocaeli	Adana	İzmir
Kadim Durmaz	Çetin Osman Budak	Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Tokat	Antalya	Manisa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul milletvekili Zeynel Özen.

Buyurunuz Sayın Özen. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4'üncü madde üzerinde huzurunuzdayım.

Bu maddeyle, ruhsat sahalarına tanınan tüm muafiyetlerin ve izinlerin devredilen ruhsatlarda aynen korunacağı düzenlenmektedir. Hâlihazırda redevans sözleşmeleriyle çalışan tüm sahalar ya kendisine tanınan muafiyetlerle ya da Maden Kanunu'nun 7'nci maddesi kapsamında tüm izinlerini alarak faaliyetlerini sürdürmektedirler. Ancak, bu maddeyle, ÇED raporu alma, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı gibi izinlerin redevans sözleşmesi yapan firma için yenileme zorunluluğu kaldırılmaktadır. Madencilik sektöründe bir yanıla taşeronlaşma hızlandırılmakta ve genişletilmektedir. Sanki, bu ülkede taşeron şirketlerin ihmaliyle yüzlerce madenci ölmemiş gibi taşeronluk yaygınlaştırılmakta ve daha da acısı, bu yapılırken denetimsizlik temel bir politikaya dönüştürülmektedir. Öte yandan, değişiklik "ihale" "işletme" ve "redevans" gibi çeşitli adlarla başka kurum ve kuruluşlara da ruhsat hakkı doğurmaktadır. Günümüzde yapılan üretimler ile muafiyet alınan dönem arasındaki gelişmeler çok farklı olduğundan bunların aynı şekilde değerlendirilmesi düşünülemez. Bu yüzden, yıllar içinde gelişen teknolojiler, değişen üretim teknikleri nedeniyle aynı taahhütlerin verilerek diğer izinlerden muaf tutulması anlaşılır değildir. Mevcut maden kanunlarında birçok muafiyete tabi olduğundan, aynı muafiyetlerin özel sektöre de devredilmesi yasal açıdan sorunlar yaratacak ve haksız rekabete yol açacaktır.

Bir diğer sorun, devredilen kapasite ile sözleşme kapasitesi birbirinden farklı; sözleşme kapasitesi için gerekli izinler alınmışsa ne olacaktır. Birçok sözleşme alanı, bakir ve yeni işletmeye açılacak alanlardır. Bu bağlamda, kanun düzenlemesinin eksikliklerinin biri de müeyyidenin bulunmamasıdır. Soma katliamında 301 canımızı bu yüzden kaybettik. Bu ölümlere doymadınız mı, daha ne kadar canımızı bu denetimsiz, müeyyidesiz rant sevdanız için kurban edeceksiniz? Bilmiyorum. Sizler madenci değilsiniz ama birkaç yandaşın çıkarı için çıkardığımız bu yasalarla tarih önünde siz sorumlu olacaksınız. Bu maddeyle ekosistemdeki diğer canlılar ve doğanın kutsallığı salt kâr, rant hevesiyle göz ardı edilmektedir.

Doğanın en ücra, en mikro alanlarına kadar müdahale eden bu yaklaşım, daha fazla kâr ve rant saldırganlığından hareketle, doğayı maksimum düzeyde tüketim nesnesi hâline getirmenin yollarını açmaktadır. Türkiye ölçeğinde bununla ilgili tehlike haritası her geçen gün büyümektedir. Bunun en acı örneklerinden birisi memleketim Maraş'ta yaşanıyor. 1984 yılında faaliyete açılan Afşin-Elbistan Termik Santrali'nin bacalarından çıkan zehirli gazlar yüzünden, bölgede yaşayan insanlardan hayvanlara, ekolojik sistemden içilen sulara kadar hepsi bu gazlarla zehirlendiler. Yine, Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Çöçelli köyünde her türlü çevre felaketi riskine rağmen kalker ocakları dayatılıyor. Bölgede yaşayan tüm halkın tepkilerine karşı faaliyete geçirilen 2 adet çimento fabrikası bulunan Çöçelli'ye kalker ocağı da yapılmak istenmesi, sermayenin kârının ve doğanın nasıl da hiçe sayıldığına kanıttır. Burada insanlar zaten 2 adet çimento fabrikasından yeterince muzdariplerdir. Bu köyde yaşayan Alevi canlar için kutsal olan bir türbe alanını da içine alan, faaliyete geçmesi hâlinde köydeki tüm endemik bitkileri yok edip yerleşim yerlerini yaşanmaz hâle getirecek bu kalker ocağı halkın rızası olmamasına rağmen dayatılmaktadır. Oysa, tüm yaşam alanlarında doğanın içerisindeki her canlının, ağacın, bitkinin, kurdun, kuşun, börtü böceğin bile hakkı vardır.

Doğanın dengesini böyle bozduğunuz için doğal afetler arttı, kanser yayılmaya başladı; kuş gribi, domuz gribi, SARS ve Covid-19 gibi virüsler ortaya çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) - Özellikle bu pandemi sürecinde doğanın ve insan sağlığının öneminin çok daha fazla anlaşılması gereken zamanlarda hâlen bu talan niye?

Arkadaşlar, doğanın kendine yapılan kısımları affetmediğini anlamamız gerekir. Bunu anlamak için ne kadar daha felaket yaşamamız gerekiyor? Ekosistemimiz artık daha fazla ekonomik ve siyasal çıkarlar için talan edilmemelidir. Ekolojik bütünlüğü tehdit eden enerji ve maden arayışlarına son verilmeli ve doğa, geri dönüşü olmayacak bir sömürü nesnesi hâline getirilmemelidir. Bu anlamda doğayla ve tüm canlılarla barışık, tahakkümcü olmayan, alternatif enerji modelleri esas alınmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu.

Buyurunuz Sayın Bakırlıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmelerinin uhdesinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletirmeye ve bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etme ve devretme yetkisini daha önce vermiştik. Söz aldığım 4'üncü maddeyle, ruhsat devrinin gerçekleşmesi durumunda, devralan şirkete bu maden sahasında TTK ve TKİ'ye tanınmış muafiyetler ve alınmış izinlerle iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının devredilen ruhsatlarda da aynen korunması amaçlanmakta ki biz buna karşıyız. Zaten iş yeri açma ve çalışma izni alınmış ve işletilmekte olan bir saha var, bu sahanın ruhsatlarının devredilmesi durumunda bir daha aynı izinler alınmasa ne olur diye düşünebilirsiniz, söyleyebilirsiniz ancak kazın ayağı öyle değil.

Değerli milletvekilleri, bu fotoğraf, Manisa Soma ilçemizde yer alan Deniz Mahallesi'ne ait. Deniz Mahallesi yaklaşık 140 haneli bir mahalleimiz. Fotoğrafta da görüldüğü üzere, bu mahalleimizin neredeyse 100 metre ilerisinde TKİ'ye ait redevansla işletilen bir açık maden ocağı var ve burada madencilik 1970'li yıllardan beri işletilmekte ve hâlen daha devam etmekte. Deniz Mahallesi'nde yıllardan beri içme suyu yok. Bir daha tekrarlıyorum: Soma ilçesi Deniz Mahallesi'nde yıllardan beri içme suyu yok. Deniz Mahallesi'nde ne yazık ki çeşmeler akıyor, içme suyu ihtiyacı haftada bir kez tankerle karşılanıyor, pazartesi günü tankeri yakaladınız, yakaladınız eğer yakalayamazsanız bir hafta boyunca susuz kalıyorsunuz. Mahallede her yer toz içinde, mahalleli yazın en sıcak günlerinde dahi penceresini açamıyor, mahalle sakinleri arasında akciğer rahatsızlıkları had safhaya ulaşmış durumda. Mahalleye 100 metre uzaklıktaki maden, açık ocak ve devamlı dinamit patlamaları var, evlerin birçoğu zaman içinde patlamalardan kaynaklı sarsıntılardan ağır hasar görmüş durumda. Yani Deniz Mahallesi'nde toz çok, hastalık çok ancak su ise ne yazık ki hiç yok. Mahalleli yıllardır bu şartlar altında, bu zor şartlar altında yaşamaya çalışıyor, tabii, buna yaşamak denilirse.

Maden sahası, 2016 yılında termik santrali kurma şartlı redevans sözleşmesiyle ihale ediliyor ve aynı yıl Bakanlar Kurulu kararıyla mahalle sınırları içerisinde yer alan ekili, dikili ve yapı unsurları ile tüm arazi için kamulaştırma kararı çıkıyor, ardından değer tespiti yapılıyor ve mahalleli ile şirket uzlaşma görüşmelerine başlıyor ancak şirketin verdiği tutar hak sahiplerini tatmin etmiyor. “On yıl,

yirmi yıl sonra çalışacağım yerler için neden şimdi kamulaştırma yapayım, ben kısmi kamulaştırma yapmak istiyorum.” diyen şirket uzlaşma masasından ayrılıyor. Yıllar boyunca insan onuruna yakışmayan şartlarda yaşayan, en temel ihtiyaçlarından mahrum yaşamak zorunda kalan mahalleli kısmi kamulaştırma istemiyor. Başlarında muhtar çalmadık kapı kalmıyor ancak çaldıkları her kapı da birer birer yüzlerine kapanıyor. Şimdi, “Deniş Mahallesi”nin çaresizliği ile bu kanun teklifinin ne alakası var.” diyebilirsiniz, oysa çok alaka var.

Değerli milletvekilleri, Çevre Kanunu’nun yürürlük tarihi 1983, çevresel etki değerlendirme analizi kavramı ise 1993 yılında mevzuatımıza girmiş. Soma Deniş’te olduğu gibi, TKİ ve TTK’nin ruhsat sahibi olduğu maden sahalarının işletme ve çalışma ruhsatları çok eski. Dolayısıyla, hemen hiçbirisinde, hiçbir maden işletmesinde çevreye ve insana verdiği zararların analizi yapılmamış. Şimdi, bu maddenin kanunlaştığını düşünelim. TKİ’nin de Deniş’teki sahasını veya benzer sıkıntılarını yaşadığı başka bir sahanın ruhsatını devrettiğini düşünelim. Engel var mı? Yok. TKİ şu anda elindeki ruhsatları birer birer devretmekte. TKİ’nin amacı zaten şu anda madencilik işinden, kömür sektöründen çıkmak.

Bu sahayı da devrettiğini bir düşünelim. İhaleyi alan firma, mevcut iş yeri açma ve çalışma izniyle ÇED sürecine takılmadan faaliyetlerine devam edebilecek. Sizce, insan hayatına, insan sağlığına bu kadar zarar veren bir maden tesisi çalışabilir mi? Eğer bu madde yasalarsa, bu ve buna benzer birçok saha, insan sağlığına ve tabiata verdiği bunca zararlara rağmen çalışmaya devam edecek, devam edebilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – İşte, bu nedenle, bu maddenin kanun teklifinden çıkartılması gereklidir, elzemdir. Deniş Mahallesi’nin kamulaştırma sorunlarının bir an önce çözülmesi ve önergemizin kabul edilmesi dileğiyle Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş
Kayseri

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Bedri Yaşar
Samsun

Orhan Çakırlar
Edirne

Fahrettin Yokuş
Konya

Ayhan Altıntaş
Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle “Ruhsat devirlerinde alınmış izinler ve muafiyetler aynen korunur.” denilmektedir. Firmalar açısından bürokrasiyi azaltan ve ruhsat devirlerini kolaylaştıran bir madde olarak uygun görünüyor. Ancak, bu maddeyle, mevcut ruhsatlarının değerlerinin artacağı da öngörülebilir, bu da elinde ruhsat olanlar için bir değer artışı anlamına gelir. Bu artışın sadece firmaya değil devlete, yani tüm millete de faydası olması gerekir diye düşünüyoruz. Buna uygun bir uyarlama yapılması daha hakkaniyetli olacaktır.

Enerji piyasasında düzenleme yapılacaksa, vatandaşa, üreticiye öncelikle erişim, sonra da ucuz erişim sağlamak gereklidir. Elektrik dağıtım şirketleri, dağıtım altyapı maliyeti fazla olan bölgelere altyapı götürmekten kaçınmakta, halk da bu durumdan şikâyetçi durumdadır. Birçok çiftçimiz, hayvancımız kurdukları ahırlarına, tesislerine elektrik getirilmediğinden şikâyetçiler. Örneğin, sütçülükle uğraşan bir çiftçimizin tesisinde sütler bozulabiliyor. Devletimizin, halkımızın her kesiminin enerji kaynaklarına rahatlıkla erişimi için her türlü hukuki ve yasal düzenlemeleri yapması gereklidir. Kaldı ki elektrik vatandaşa pahalıya satılmaktadır.

Bakın, G20 üyesi ülkeler arasında, satın alma gücü paritesine göre elektrik fiyatı en pahalı 3’üncü ülke konumundayız. Corona virüsü salgını neticesinde işleri sekteye uğrayan, üretim yapamayan ve yapsa da maddi sıkıntılar çeken işçimiz, esnafımız, sanayicimiz de bu yüksek elektrik tüketim bedelinin düşürülmesini istiyor. Ayrıca, YEKDEM tarifesinin yüksek maliyeti de elektrik faturalarını artırmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bu yüke bir de elektrik faturalarımızın yüzde 2’lik kısmını teşkil eden TRT payı eklenmektedir. Sayıştay verilerine göre, TRT’nin en önemli gelir kaynaklarının başında elektrik tüketim bedelinden aldığı TRT payı gelmektedir. Vatandaşımız izlesin izlemesin TRT’ye bu parayı vermektedir. Tarafsız olması gereken TRT de bu parayı alırken vatandaşın tamamından almakta, yayın yaparken ise taraf tutmaktadır. Bu yüzden, biz de TRT’nin elektrik tüketim bedelimizden pay almasına karşıyız; en azından ihtiyari olsun, yayınları izlemek isteyenler ödesin, TRT de bu vebalden kurtulsun. Bunu yapamıyorsa TRT bir “Deli Dumrul” belgeseli hazırlasın, eminiz kendisine önemli bir rol verilecektir.

Son olarak, henüz maddenin sırası gelmedi fakat çocuklarımıza ve torunlarımıza borcumuzdan dolayı 6’ncı maddeye de değinmek gerektiğini düşünüyorum. Bu kanun teklifiyle yalnızca vatandaş göz ardı etmemiş, doğayı da görmezden gelmişsiniz. Bakın, 1854 yılında Amerika’da Kızılderili Şef Seattle şöyle yazıyor: “Dünya beyaz adamın kardeşi değil ama düşmanıdır ve onu fethetti mi ilerlemeye devam eder. Babalarının mezarlarını geride bırakır ve aldırılmazlar. İştahı dünyayı yiyip bitirecek ve geride sadece bir çöl bırakacaktır.”

Bakın, kanun teklifinin 6’ncı maddesiyle, maden şirketlerinin ruhsat alanı dışına geçici tesis kurmasının önü açılmaktadır. Bu teklif kabul edilir ve kanunlaşırsa, şimdiye kadar maden ruhsatıyla belirlenen alanların sınırları içinde yürütülen madencilik faaliyetlerinin bir kısmı ruhsat alanı dışında da yürütülebilecektir. Bu madde hem doğayı hem halkı düşünmemektedir. Doğayı talan etmenin önü açılacaktır. Bu şirket sahiplerinin de sizlerin de bizlerin de çocukları, torunları bu ülkede yaşayacak. Bu yüzden, bu maddeyi tekliften çıkaracağımıza inanıyorum.

Az önce öğrendiğime göre bu madde tekliften çıkarılıyor, bu konuda hemfikir olunmuş. Komisyonunda yaptığımız öneri ve uyarıları dikkate alarak doğamıza zarar verilmesini bir nebze de olsa hafiflettiğiniz için gelecek nesiller adına teşekkür ediyorum.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü	Hüda Kaya	Zeynel Özen
İzmir	İstanbul	İstanbul
Ali Kenanoğlu	Murat Çepni	Oya Ersoy
İstanbul	İzmir	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Tacettin Bayır
Kocaeli	Adana	İzmir
Kadim Durmaz	İsmail Atakan Ünver	Çetin Osman Budak
Tokat	Karaman	Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan torba yasa -asında, hemen, en son söyleyeceğim şeyi başta söyleyeyim- geri çekilmesi gereken bir yasadır. Bütün torba yasalar çok büyük kötülükler yapıyor halka, bu torba yasa da halkın doğasını talan etme üzerine kurulmuş bir torba yasa teklifi; o yüzden geri çekilmeli. Neden? Çünkü bu torba yasa, ekoloji örgütlerinin, sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin görüşleri alınarak yapılmış değil. Bugün bütün ekoloji örgütleri bu yasaya karşı. Diyeceksiniz ki “Ekoloji çok entelektüel bir şey, böyle hayata çok dokunmayan bir şey.” Hayır, ekoloji ekmek kadar, su kadar önemli bir konu.

Halkın geçim kaynaklarını ortadan kaldıran bir doğa saldırısı Türkiye’de son on sekiz yıldır artarak devam ediyor. Son iki yıldır çığırından çıkmış bir durumda, her yer delik deşik edilmiş bir şekilde. Madencilere, JES’lere HES’lere RES’lere peşkeş çekiliyor. Yenilenebilir enerji adı altında Türkiye’deki bütün yer üstü zenginlikler, varlıklar, tarihî, kültürel yapılar, bir avuç şirkete peşkeş çekiliyor. Eğer gerçekten yenilenebilir enerji üretilmesi gözetiliyorsa, o zaman bunu bilimle ve sivil toplum örgütleriyle iş birliği içerisinde yapmak gerekiyor ama aslında, burada hedeflenen şey yenilenebilir bir enerji projesi yapmak değil, tam tersine AKP-MHP blokunun iktidarını ayakta tutabilmek için ihtiyaç duyduğu bir avuç sermayedara yeni bir iş alanı açmak. İnşaatçı politikaların yerine şimdi artık bu enerji politikaları yerleştirilmeye çalışılıyor ve halkın bütçesinden kaynaklar bu enerji şirketlerine peşkeş çekiliyor.

Bir zamanlar, hatırlarsınız, Türkiye’de ihracat destekleniyordu ve hayali ihracatlar olmuştı, bugün de aslında, Türkiye’de sanki yenilenebilir enerji kaynakları destekleniyormuş gibi bütçeden ayrılan bu paylar, şirketler tarafından âdeta hayali ihracatta olduğu gibi çarçur ediliyor ve ellerine kazmayı, küreği, kepçeyi alan irili ufaklı şirketler doğaya saldırıyor; Karadeniz’de, Kürt coğrafyasında, Ege’de, Kaz Dağları’nda, her yerde. Bugün eğer doğa bu kadar büyük, ağır saldırı alıyorsa işte bu kâr iştahından, rant talanından oluyor. Bu rant talanına “Halk ne diyor?” diye baktığımızda, hayatında belki karakola gitmemiş köylü kadınlar bugün jandarmayla karşı karşıya geliyorlar. Bakın, ben geçenlerde Orhanlı köyüne gittim ve İzmir Seferihisar Orhanlı köyünde JES projeleri yüzünden köylüler ile jandarmalar karşı karşıya geliyor. Ne demişti Somalı işçiler, maden işçileri? “Öyle mi alay komutanı?” denilmişti. İşte, evet, “Öyle mi alay komutanı?” diyen köylüler bugün kolluk gücüyle karşı karşıya.

Yine, Kirazlıyayla’da, aynı şekilde kadınlar doğalarını korumak için, geçimlik tarımlarını korumak için çırpınıyorlar. Bu yasa teklifi gelirken “Tamamen yatırımcı ve işletmecilerin lehine birtakım kolaylıklar sağlanacak.” deniliyor. Aslında, zaten mevcut yasalar da kâğıt üzerinde kalıyor; fiilen, hayatta gerçekleşen şeyse ÇED’lerin uygulanmaması, ÇED’lerden kaçış yollarının ayarlanması; vali, kaymakam eliyle, il müdürlükleri eliyle yasaların bir şekilde boşa düşürülerek, bu şirketlerin istedikleri gibi at koşturmasının önünün açılmasıdır. Mesela ÇED konusunda ciddi sorunlar vardır, ÇED’in halka sunulması gerekirken ÇED’in halktan kaçırıldığını görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Bütün bu projelerin halka ekonomik katkı sunmayan projeler olduğunu görüyoruz, bölgelerin ekolojik yapılarını ortadan kaldıran, tahrip eden, yok eden, geri dönülmez bir şekilde ortadan kaldıran tahribatlar olduğunu görüyoruz. Yine, ÇED raporlarının bilimsel yöntemlere göre uygulanmamasından kaynaklı olarak sorunlar yaşandığı gibi, verilen ÇED raporlarının da aslında kümülatif etkilerinin gözetilmediğini ve Türkiye’de aslında doğanın tüketilmesinin sınırlarına yaklaşıldığını ve limitler dolduğu için doğanın artık bir daha geri dönülemez bir şekilde tahrip edildiğini burada görüyoruz. O yüzden, ÇED raporlarının halka sunumundan kaçanlara, halkın tepkilerinden kaçanlara karşı bir an önce yaptırımlar getirilmesi, bu yasa teklifinin geri çekilmesi ve doğanın korunması için, iklim krizine, gıda krizine karşılık önlemlerin alınması için bir an önce çalışmalarını tam tersine çevirmemiz gerekiyor.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler üzerindeki ikinci konuşmacı Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan yaklaşık bir ay önce yine bu kürsüde Ermenek’te eylem yapan madencilerimizin sorunlarını dile getirerek çözümü için adım atılması gerektiğini belirtmiştim. Bugün görüşülmekte olan bu teklifte Maden Kanunu’na ilişkin düzenlemeler de var ama yine madencilerin sorunlarına bigâne kalınmış, sesleri duymazdan gelinmiş. Ülkemizde kömür madenciliğinin son on yılda ve özellikle Soma ve Ermenek facialarından sonra büyük bir krizin içine itildiğini daha önce de ifade etmiştim. Görüyorum ki Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile iktidar çoğunluğu ya durumun farkında değil ya da işlerine öyle geliyor. Zararı yok, biz bir kez daha anlatırız. Ermenek’te 18 madencimizi şehit verdiğimiz faciadan sonra çalışan ocakların dörtte 3’ü kapanmış, çalışan madenci sayısı on beşte 1’e düşmüş, taşımacılık kooperatifinde kayıtlı olan kamyon sayısı beşte 1’e inmiştir.

Ekonomisi kömür madencilğine dayanan Ermenek'te 2014 yılından bu yana hayat durma noktasındadır. Ermenek'te madenci göçü olmuş, göçmeyenler işsizliğe ve yokluğa mahkûm edilmiştir. Yönelttiğimiz soru önergesine Bakanlık "Ermenek'te işini kaybeden madencilerle ilgili yapılacaklar Bakanlığımızın sorumluluğunda değildir." diye cevap vermiştir. Kapanan kömür madenlerinin açılması için bir şey yapmıyor, patrone alacağı olan madenciler için bir şey yapmıyor. Madenlerin kapanmasından dolayı işini kaybeden madenciler için bir şey yapmıyor. E, o zaman bu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı niye var? Bakanlık üç beş enerji dağıtım şirketinin veya yabancı altın arama şirketlerinin çıkarını korumak için mi var? Ermenek'te şu an çalışan üç ocaktan ikisi aynı patronaja ait ve ikisinde de hem işçi hakları ve alacakları yönünden hem de çalışma koşulları ve iş güvenliği yönünden sorun var. Ermenek'te işçiler maaşlarını alamadıkları için İş Kanunu'ndan kaynaklanan çalışmaktan kaçınma haklarını kullanmaktadır. Bu hakkı kullanan işçilerden bir kısmı ise işveren tarafından ahlaksızlık suçlamasıyla tazminatsız olarak işten atılmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ise elindeki imkânlar ve sahip olduğu yatırım gücüyle yaşanan tüm sorunları çözebilecek kudrete sahipken hiç orali olmamaktadır. Bakanlık aylardır maaşlarını dahi alamayan maden emekçisine kulak tıkamaktan vazgeçip sorumluluk üstlenmeli ve madencinin sömürülmesinin önüne geçmelidir. Tüm madenci kardeşlerimiz ve Ermenek acilen bunu beklemektedir. Bakanlık bunun yanında Ermenek'te ve kömür madencilğinin stratejik öneme sahip olduğu yerlerde kapanan ocakların açılması için yine acilen harekete geçmelidir. Kapanan bu madenleri özel sektör işletemiyorsa devlet TKİ vasıtasıyla işletmelidir. Ermenek'te 2014'teki maden faciasında hayatlarını kaybeden 18 madencimizin ailelerine hâlâ tazminatları ödenmemiştir. Temmuz ayında bazı ödemelerin devlet tarafından üstlenilmesine ilişkin yapılan düzenlemede, Soma'da redevans sahaları dışında kalan madenciler ile Ermenek'teki madenciler kapsam dışında bırakıldı. Anayasa'nın ülkede madenlerin ve tabii kaynakların devletin hüküm ve tasarrufu altında olacağına dair hükmü karşısında yapılan düzenleme hem Anayasa'ya aykırı hem de büyük bir haksızlıktır.

Kapanan ocakların yanında, çalışan ocaklarda da birçok sorun vardır. Çünkü yeterli denetim yapılmamakta, yapılan denetimlerde de gerekli özen gösterilmemektedir. Yapılan düzenlemelere rağmen iş güvenliği önlemleri, malzeme ve teçhizatları yetersizdir. Kömür çıkarma izni olmayan ocaklardan çıkarılan kömürlerin sanki izinli ocaklardan çıkarılmış gibi satıldığına dair iddialar vardır. Bunlarla ilgili şikâyetler yapılmakta ama sonuç alınamamakta. Ermenek'te 2014'te yaşanan facia, su basması neticesinde oluşmuştur. Bu nedenle, bu sahalarda sondajlama büyük önem taşımaktadır. Ne var ki daha önceleri aktif olan madenlerde haritalamanın düzgün yapılmadığı ve sahaya uygun olmadığı iddiaları yanında, bu madenlere yakın ocaklarda çalışılırken yeterli sondajlama yapılmadığı yönünde de iddialar vardır. Tüm bu durumlar birlikte değerlendirildiğinde, Ermenek'te yeni bir maden faciası yaşanması ihtimali vardır. O nedenle, bu madenlerle ilgili olarak gerek işçi hakları gerekse de çalışma koşulları ve iş güvenliği tedbirleri açısından vakit geç olmadan harekete geçilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Tamamlayabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Anlattıklarımıza ve madencinin feryadına duyarsız kalanlar, hatırlayın; eylemdeki babası Ali Selvi'ye desteğe gelen küçük Ömer "Okula gidiyorum, babam cebime 5 kuruş katamıyor, babamın hakkını verin!" diye bağıyordu. Yine, eşini 2014'teki kazada kaybettiğinde üç aylık ve beş yaşında olan 2 kızıyla eylemdeki madencilere desteğe gelen Şadiye

Çoksöyler “Kazanın ardından bize bütün haklarımızın verileceği sözü verildi ama hâlâ tazminatlarımız ödenmedi. 2 çocuğumun hakkını vermiyorlar, canımızın bedelini bile çok gördüler bize.” diyordu. Bu sözler karşısında içinden bir şeylerin koptuğunu hisseden, yüreği cız eden her kim varsa acilen harekete geçsin. Bu sözler karşısında bir şey hissetmeyenleri ve yüreği taş kesilenleri ise Allah ıslah etsin.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önermeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dursun Ataş	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Bedri Yaşar
Kayseri	Adana	Samsun
Orhan Çakırlar	Fahrettin Yokuş	Arslan Kabukcuoğlu
Edirne	Konya	Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurunuz Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Maden Yasası'nda değişiklik yapılmasını öneren 5'inci madde teklifiyle işletme alanı dışında 20 metreye kadar çalışma yapılması, işletmeciyeye ceza verilmemesinden bahsedilmektedir.

Madenler milyarlarca yılda oluşan, ülkelerin millî servetidir; sahibi devlettir. Dünyada 90 çeşit maden vardır, bunun 75 çeşidi ülkemizde bulunmaktadır. Tarım ve madencilik en önemli kalkınma fırsatlarımızdır. Millî servetini değerlendirmeyen ülkeler refaha ulaşamazlar. Madencilğe de gerekli özeni göstermeliyiz. Yer altı değerlerimizi insanlarımızın istifadesine sunmalıyız.

Hükümetin bu konuda gerekli titizliği gösterdiğini söylemek zordur. Ülkemizde madencilik bazı aksaklıklarla yoluna devam etmektedir. Örneğin, daimi nezaretçiler devlet adına çalışan ama maaşını maden şirketinden alan kimselerdir. Maaşını işletmeciden alan insanın, görevlinin, iş sağlığı, üretim konusunda tarafsız ve titiz olacağı sorunludur; burada bir çarpıklık vardır. Milyarlarca lira getirisi olan maden ocakları için devlet daha uygun işletme ve personel rejimleri geliştirmelidir. Madenlerde teknik personele ağırlık verilmelidir. Bilimsel olmayan çalışmalar 350-400 milyon yılda oluşan yer altı servetini heba ediyor. İşletmeciler, asgari ücretle mühendis, topoğraf çalıştırmakta veya nadiren de olsa çalışıyor göstermektedirler. Madenlerde çalışacak teknik personel ve onların ücretlendirilmesi, verimliliği artırmak, millî serveti korumak ve iş kazalarını önlemek için son derece önemlidir. Gerekli teknik personeli çalıştırmak kaydıyla, yer altında açılan sahaların koordinatlarını belirlemek son derece kolaydır. İşletme sahasını hassas olarak ölçen imkânlar varken burada tolerans tanımak olayı

teknik boyuttan çıkararak, istisnadan çıkararak kural hâline getirecektir. İşletme sahasının 20 metre dışarı çıkarılmasının meşrulaştırılmasının bir anlamı yoktur. Asgari ücretli mühendisler, topoğraflar çalıştırılıyor ve dediğim gibi bazen bunların sadece diplomaları kullanılıyor.

Tehlikeli meslekler grubunun başında gelen madencilik, ocaktaki tehlikeden ibaret değildir. İşçiler burada sakatlanıyorlar, meslek hastalıklarına yakalanıyorlar, emekli oluyorlar; kıdem tazminatlarını bile alamıyorlar.

13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da hayatını kaybeden 301 madenciyle birlikte ocakta çalışmakta olan 2.831 işçi gerekçe gösterilmeksizin ve tazminatları ödenmeden holding tarafından işten çıkarıldılar. Aynı şekilde Soma'daki bir başka maden şirketi de 1.200 işçinin iş akdini feshetti. Hakkını alamayan 700 işçi için işçiler ve ilgili işçi sendikası tepki göstermiş olup şimdiki kadar hiçbir işçinin hakkı ödenmemiştir. Devlet haksızlığa sessiz kalmıştır. Bu durum, devletin maden işçilerine yaklaşımının tipik bir örneğidir.

Milyonlarca yılda oluşan yer altı madenlerinin önemini anlıyoruz. Madenleri çıkaralım, madenlerimiz önemli ama bunun yanında yer üstü kaynaklarımızı ve servetlerimizi feda etmememiz lazım. Örneğin, ülkemizde sit ovası olarak kabul edilerek kontrol altına alınan 450 bin dekarlık Eskişehir Alpu Ovası'nın ortasına, yüz binlerce ton kül zehirli gaz yayacak olan kömürlü termik santral yapılmaya teşebbüsü vardır. Kömür çıksın ama toprak kirlenmesin, atmosfer kirlenmesin, geride yüz binlerce, milyonlarca ton toksik madde kalsın. Bırakın o kül, o zehirli gazlar yeraltında kalsın, toprak temiz kalsın, verimli ova, tarımsal üretim de devam etsin.

Bilecik Bozüyük Muratdere köyü Mezitler'in başındadır, buradan geçenler bilirler, burası son derece kıymetli bir doğa harikasıdır. Bu alanda bakır-molibden açık maden işletmesinin başlanacağına dair iddialar duymaktayız. Maden şirketinin iki yıldır halkla ilişkiler çalışmaları yaptığını biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – 100 bin dolayında ağacın kesileceğini, günde on binlerce ton su harcanacak flotasyon tesisi, açık depolama tesisi ve yeni açılacak yollarla tabiatın tahrip edileceğini biliyoruz. Bölge halkının beklentisi tabiata zarar veren çalışmaların derhâl durdurulması ve bu açık maden ocağı faaliyetlerinden vazgeçilmesi şeklindedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 6'ncı madde üzerinde aynı mahiyette 4 önerge vardır. Önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 238 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya	Zeynel Özen	Ali Kenanoğlu
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Murat Çepni	Tulay Hatımoğulları Oruç	Oya Ersoy
İzmir	Adana	İstanbul
	Serpil Kemalbay Pekgözgeü	
	İzmir	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Müzeyyen Şevkin
Adana

Tacettin Bayır
İzmir

Kadim Durmaz
Tokat

Çetin Osman Budak
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Manisa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ayhan Altıntaş
Ankara

Orhan Çakırlar
Edirne

Ahmet Kamil Erozan
Bursa

Şenol Sunat
Ankara

Zeki Hakan Sıdali
Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Bülent Turan
Çanakkale

Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş

Erkan Akçay
Manisa

Hamza Dağ
İzmir

Tamer Dağlı
Adana

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Genel Kurulun takdirine bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerelerin gerekçelerini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, teklifte yer alan maddenin tekraren değerlendirilmesi amacıyla metinden çıkarılması amaçlanmaktadır.

Gerekçe:

Maddeyle, ruhsat sahası içinde izin alınmaması hâlinde ruhsat sahası dışında geçici tesis kurulabilmesi amaçlanmaktadır fakat bu geçici tesisin asıl ruhsat sahasına ne kadar uzak olabileceği, bölgesel sınırı olup olmadığı, kurulacağı arazinin hangi şartlara göre belirleneceği net bir şekilde belirlenmemiştir. Kötü niyetli uygulamalara sebebiyet verebileceğinden, teklifin metinden çıkarılmasını ve şartlarının açıkça belirtilmesinin uygun olacağı kanaatindeyiz.

Gerekçe:

Ek 20'nci madde şirketlerin ruhsat alanı dışına tesis kurmasına olanak tanımaktadır. Teklifin kabul edilmesi hâlinde, bugüne kadar maden ruhsat alanı içinde yürütülen madencilik faaliyetleri ruhsat alanı dışına çıkmış olacaktır. Bu durum, madencilik faaliyetlerinin ormanlar, tarım ve mera alanları, içme suyu havzaları ve kıyılarına daha fazla zarar vermesinin yolunu açacaktır. Madencilik faaliyetlerinin maden ruhsat alanı içinde kalması doğa tahribatı ve halk sağlığına yönelik çevresel risklerin bütüncül bir bakışla kontrolünü sağlamaktadır. Teklifin ruhsat alanı dışında geçici tesis kurma olanağı getiren düzenlemesi bu bütüncül bakışın ortadan kalkmasına yol açmaktadır. Önerge, bu sorunu gidermeyi amaçlamaktadır.

Gerekçe:

Ruhsat sahipleri maden sahalarının içinde tesis kuramadıkları takdirde maden sahası dışında geçici tesis kurulması hedeflenmektedir. Madencilerin doğaya ve çevreye verdikleri tahribat düşünüldüğünde, ruhsat sahası dışında geçici tesis kurmaları bu tahribatın daha da büyümesine sebep olacaktır.

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 6'ncı maddenin oy birliğiyle tekliften çıkarıldığı tutanaklara geçsin diye söz aldım efendim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, kabul edilen önerge doğrultusunda 6'ncı madde metinden çıkmıştır. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Metinden çıkan bu madde ve bundan sonra çıkarılacak maddelerde herhangi bir karışıklığa mahal vermemek adına görüşmelere mevcut madde numaraları üzerinden devam edilecektir. Madde numaraları kanun yazımı sırasında Başkanlığımızca teselsül ettirilecektir.

Sayın Tarhan, söz talebiniz var.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Üniversitesi çevresindeki dükkanları kapatılan esnafa acil destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kocaeli Üniversitesi Umuttepe mevkinde esnaflarımız zor durumda. 60 bin öğrencisi olan Kocaeli Üniversitesinde, üniversite etrafındaki bütün restoran, kafe, kırtasiye malzemesi satan esnaflar iş yerlerini kapatmış. Kanun hükmünde kararnameyle Türkiye'nin üniversite etrafındaki esnaflarının iş yerleri kapatıldı. Bu esnaflar evlerine ekmeğ götüremiyorlar. Acilen kira desteği, vergilerinin uzun vadeli uzatılması, aynı zamanda kredi anlamında destek verilmesi gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.52

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.59****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

238 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 238) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yok, ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Kasım 2020 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.00

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir partinin ilçe kadın kolları başkanlık seçimi için bir kamu binasının tahsis edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/35811)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. (19.10.2020)

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili
M. Bakan

AKP Seferihisar İlçe Kadın Kolları başkanlık seçimi için Seferihisar İlçe Tarım Müdürlüğü binasının toplantı salonlarının tahsis edilmiş ve bu resmi kurumun giriş tabelasının üzerine parti pankartı asılmıştır.

Bu bilgilerden bahisle:

- 1- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun “Tarafsızlık ve Devlete Bağlılık” başlıklı 7. Maddesi: *“Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar. Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler.”* Hükmüne açıkça aykırı olan bu davranışla ilgili söz konusu İlçe Tarım Müdürü hakkında soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmadaysa başlatılacak mıdır? Soruşturma süresince açığa alınacak mıdır?
- 2- Seferihisar İlçe Tarım Müdürlüğü binasının toplantı salonlarının tahsisine ve pankartın asılmasına onay veren kişi veya kişiler kimlerdir? Söz konusu kişi veya kişiler yasadan almadığı bu gücü ve yetkiyi nereden/kimlerden almaktadırlar? Söz konusu durumun yaratacağı sorunlara ilişkin Bakanlığımızın görüşü nedir?
- 3- Personelin “tarafsızlık ve devlete bağlılık” ilkesi çerçevesinde görev yapması için Bakanlığımızca hangi tedbirlerin alınması planlanmaktadır?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-3199741

17.11.2020

Konu : Soru Önergeleri (7/35811)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-733147 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alman, İzmir Milletvekili Sayın Murat BAKAN'a ait 7/35811 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/35811)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT BAKAN'A AİT 7/35811 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Soru önergesinde bahsedilen konu ile ilgili olarak Bakanlığımızca Müfettiş görevlendirilmiş ve yürütölen inceleme soruşturma kapsamında bahse konu İlçe Müdürü açığa alınmış olup, inceleme-soruşturma süreci devam etmektedir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**17'NCİ BİRLEŞİM
18 KASIM 2020 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 229 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 25 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.10.2020 tarihli 4'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

18, 19, 24, 25, 26 Kasım 2020 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

24, 25, 26 Kasım 2020 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi;

238 ve 232 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

238 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 24 üncü maddelerden, ikinci bölümünün 25 ila 47 nci maddelerden oluşması;

232 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 18 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Maddeler dahil 19 ila 35 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 03.11.2020 tarihli 11'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun,

18 Kasım 2020 Çarşamba günü Birleşiminde 238 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

18 Kasım 2020 Çarşamba günü Birleşiminde 238 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 19 Kasım 2020 Perşembe Birleşiminde 238 sıra sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 17.11.2020 tarihli 16'nı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Plan ve Bütçe Komisyonu

18.11.2020 Çarşamba - Saat: 10.00

19.11.2020 Perşembe - Saat: 10.00

20.11.2020 Cuma - Saat: 10.00

* Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu

18.11.2020 Çarşamba - Saat 11.00

* Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

18.11.2020 Çarşamba - Saat: 11.00

19.11.2020 Perşembe - Saat: 11.00

* Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

19.11.2020 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

17'NCİ BİRLEŞİM

18 KASIM 2020 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 238) İstanbul Milletvekili Nevzat Şatiroğlu ve Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile 88 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3116) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.10.2020) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 229) Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.10.2020) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 232) Konya Milletvekili Selman Özboyacı ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ile 60 Milletvekilinin Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3133) ve Çevre Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.10.2020) (**) (X)

4.- (S. Sayısı: 236) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 235) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2982) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 237) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3055) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.-**(S. Sayısı: 141)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanın Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

12.-**(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

13.-**(S. Sayısı: 163)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

14.-**(S. Sayısı: 192)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

15.-**(S. Sayısı: 195)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

16.-**(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

17.-**(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

18.-**(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

19.-**(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

20.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretme İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

26.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

27.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

28.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

29.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

30.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanmış Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyona, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyonu, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

70.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

71.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

98.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

99.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

100.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

101.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

102.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

103.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

104.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

105.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

106.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

107.- (S. Sayısı: 219) 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

108.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

109.- (S. Sayısı: 233) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

110.- (S. Sayısı: 234) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

TBBM Basımevi/2020